

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2014–2016

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Radka Bursíková

Mexiko očima českých turistů

Praha 2016

Vedoucí diplomové práce: Ing. Iveta Hamarneh, PhD.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER COMBINED STUDIES

2014-2016

DIPLOMA THESIS

Radka Bursíková

Mexico eyes of Czech tourists

Prague 2016

The Diploma Thesis Work Supervisor:

Ing. Iveta Hamarneh, PhD.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne.....

Radka Bursíková

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí práce paní Ing. Ivetě Hamarneh Ph.D. za odborné konzultace a cenné rady při zpracování diplomové práce.

Anotace

Diplomová práce se ve své teoretické části zabývá všeobecnou charakteristikou Mexika, historií, demografií, geografií, politickými a ekonomickými faktory. Dále se zaměřuje na příjezdy a příjmy z cestovního ruchu, hlavní památky a turistické destinace.

Praktická část je vypracovaná na základě dotazníkového šetření, jak český turista vnímá Mexiko jako možnou destinaci cestovního ruchu a na základě strukturovaných rozhovorů se zástupci cestovních kanceláří. Na základě toho je navržen vlastní zájezd a návrh na zvýšení návštěvnosti Mexika.

Klíčová slova

Mexiko, dotazník, HDP, charakteristika, příjmy z cestovního ruchu, příjezdy do Mexika, SWOT analýza.

Annotation

The Diploma Thesis deals – within its theoretical part – with general characteristic of Mexico, history, geography, demography, economic and political factors. It analyzes arrivals and revenues from tourism, major attractions and destinations.

The practical part is based on questionnaire, how Czech tourists see Mexico as a potential tourist destination and also based on structured interviews between representatives of the travel agencies. Accordingly I created a custom design of a tour and proposal for an increase of number of tourists in Mexico.

Key words

Mexico, characteristic, income from tourism, arrivals in Mexico, SWOT analysis, questionnaire

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA MEXIKA.....	10
1.1 Historie.....	10
1.2 Geografické podmínky.....	13
1.3 Demografické podmínky.....	19
1.4 Ekonomická situace	21
1.5 Politická situace	24
2 ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU MEXIKA	27
2.1 Příjezdový cestovní ruch	30
2.2 Význam cestovního ruchu v ekonomice Mexika	34
2.4 Realizační předpoklady cestovního ruchu Mexika	43
2.5 Hlavní turistické destinace a památky.....	44
2.6 SWOT analýza Mexika jako destinace cestovního ruchu.....	47
2.7 Zhodnocení konkurenceschopnosti Mexika z hlediska cestovního ruchu	52
3 MEXIKO OČIMA ČESKÝCH TURISTŮ.....	56
3.1 Dotazníkové šetření.....	56
3.2 Porovnání nabídky cestovních kanceláří v České republice a Německu a cenové porovnání.....	63
3.3 Strukturované rozhovory se zástupci cestovních kanceláří	67
4 NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO BUDOUCÍ ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU MEXIKA PRO TRH ČESKÁ REPUBLIKA	70
4.1 SWOT analýza Mexika z pohledu českých turistů	70
4.2 Návrh vlastního zájezdu.....	73
4.3 Návrh na zvýšení návštěvnosti Mexika.....	77
ZÁVĚR	80
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	84
SEZNAM ZKRATEK	89
SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK	90
SEZNAM PŘÍLOH.....	92

ÚVOD

Cestovní ruch má v dnešním světě velmi významné zastoupení v několika oblastech, které jsou aktivně rozvíjeny. Cestovní ruch je častou součástí života většiny obyvatel na celém světě. Pro několik milionů obyvatel je cestovní ruch hlavní obživou. Oblasti, v kterých je cestovní ruch rozvíjen, je několik. Pro příklad mezi ty nejdůležitější patří ekonomika, průmysl, ale i vzdělávání a relaxace. Cestovní ruch je důležitý nejen z ekonomického, ale zároveň i z psychologického pohledu.

Pokud se řekne „Mexiko“, většině z nás se vybaví pláže, výborná kuchyně, pyramidy a velmi výjimečná mexická kultura, která nemá nikde jinde ve světě obdoby. Dle vlastní zkušenosti Mexiko ale nejsou jen pláže, indiáni, výborná kuchyně a tequilla. Mexiko má také svojí specifickou výraznou kulturu. Zde je jistě potřeba zmínit, nejen v této oblasti, značně důležitou historii Mexika a její historické velmi významné mezníky. Historie Mexika je velmi bohatá, zajímavá, rozmanitá a pestrá. Zároveň historie Mexika měla i má značně významný vliv na cestovní ruch této specifické země. Mexiko zažívá své znovuobjevení v roce 2014, kdy se stává velmi vyhledávanou atraktivní destinací, která je v TOP 10 nejnavštěvovanějších zemí světa. Mezinárodním trendem návštěvnosti Mexiko dosáhlo svojí dynamikou 20,5% nárůstu příjezdů v porovnání s rokem 2013. Tuto pozici si Mexiko jistě i zasloužilo zároveň i velmi milým obyvatelstvem, které je ochotné a přístupné cestovnímu ruchu.

Hlavní cíl mé diplomové práce je zjistit, zda může být Mexiko hodnoceno jako destinace cestovního ruchu pro české turisty. Vedlejší cíl mé diplomové práce jsou návrhy a doporučení na budoucí rozvoj Mexika ve vztahu k českým občanům.

Teoretická východiska jsou čerpány z odborné literatury a z informačních zdrojů. Metody výzkumu jsou SWOT analýza, dotazníkové šetření a strukturované rozhovory.

Zároveň byly stanoveny hypotézy, které se prostřednictvím zpracování diplomové práce potvrdí nebo vyvrátí.

H1: Více jak 50% českých cestovních kanceláří nabízí do Mexika pouze pobytové zájezdy.

H2: Nabídka českých cestovních kanceláří je méně výhodná než nabídka německých cestovních kanceláří.

H3: Více jak 50% českých turistů nenavštívilo Mexiko.

H4: Největší překážkou návštěvy je vzdálenost do destinace Mexiko.

První kapitola se zaměřuje na všeobecnou charakteristiku země. První podkapitola se zaměřuje na důležité mezníky mexické historie. V druhé podkapitole se zhodnocují geografické podmínky. Ve třetí podkapitole se hodnotí místní obyvatelstvo a demografické podmínky. Čtvrtá podkapitola nastiňuje ekonomickou situaci země. Pátá podkapitola hodnotí politickou situaci v zemi.

Druhá kapitola se zabývá analýzou cestovního ruchu Mexika. První podkapitola hodnotí a porovnává příjezdy do země a příjmy z cestovního ruchu. Ve druhé podkapitole je hodnocen souhrn významu cestovního ruchu v ekonomice dané země. Ve třetí podkapitole je charakterizována strategie cestovního ruchu Mexika. Ve čtvrté podkapitole se objevuje analýza realizačních předpokladů země. V páté podkapitole je seznámení s hlavními turistickými destinacemi Mexika a jeho nejatraktivnějšími památkami. Šestá podkapitola obsahuje SWOT analýzu Mexika jako destinace cestovního ruchu. V sedmé podkapitole je zhodnocena konkurenceschopnost Mexika.

Třetí kapitola je zaměřena na Mexiko očima českých turistů. První podkapitola obsahuje vyhodnocení výzkumu na základě dotazníkového šetření mezi českými turisty. Druhá podkapitola analyzuje nabídku zájezdů do Mexika cestovních kanceláří v České republice a v Německu, zároveň jejich cenové porovnání. Třetí podkapitola zhodnocuje výzkum řízených rozhovorů s cestovními kanceláři.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na návrhy a doporučení pro budoucí rozvoj cestovního ruchu Mexika pro trh Česká republika. První podkapitola je SWOT analýza Mexika z pohledu českých turistů. Druhá podkapitola obsahuje návrh vlastního zájezdu. Třetí podkapitola obsahuje návrh na zvýšení návštěvnosti Mexika.

Mexiko mne zaujalo svým celkovým charakterem a atmosférou spojující vše, co může ideální destinace cestovního ruchu nabídnout.

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA MEXIKA

První kapitola popisuje všeobecnou charakteristiku země. První podkapitola je zaměřená na důležité mezníky mexické historie. V druhé podkapitole se zhodnocují geografické podmínky. Ve třetí podkapitole se zhodnocují demografické podmínky a popis místního obyvatelstva. Čtvrtá podkapitola nastiňuje ekonomickou situaci země. Pátá podkapitola hodnotí politickou situaci v zemi.

1.1 Historie¹

Historie Mexika je velmi rozmanitá a rozsáhlá. Odehrává se spíše ve znamení revoluce než evoluce. Od minulosti až po současnost je možné sledovat opakující se a střídající se motivy. Civilizace buď vzkvétá, slábne, zhroutlí se, nebo padá za obět' nájezdníkům. S příchodem nového století se může zdát, že se tato tradice může změnit k lepšímu. Před osídlením krajiny jakoukoliv civilizací žily v Mexiku pouze nomádské kmeny, které se živily sběrem plodů a lovem. Přijímané obecné teorie o jejich původu tvrdí, že jejich předkové překročili pevninský most ze Sibíře na Aljašku v místech dnešní Beringovy úžiny před 15 000 až 20 000 lety. Z Aljašky putovali dále na jih. Na území nynějšího Mexika dorazili před 10 000 lety. Tito lovci-sběrači objevili tajemství pěstování kukuřice a jiných rostlin kolem roku 4 000 př. n. l.

Obživu i těm největším komunitám po léta zajišťovalo vylepšování zemědělských technik, pěstování ostatních plodin a nacházení nových zemědělských příležitostí. Olmékové, jako velmi významná civilizace, vzniká kolem roku 1 200 př. n. l. v úrodných nížinách podél zálivu, kde se dnes nachází Veracruz a Tabasco. Olmékové pokládají základ všem civilizacím, které po nich následují. Veškeré jediné informace, které jsou dochovány, jsou získány z trosk olméckých měst. Jejich obyvatelné po sobě zanechali své hieroglyfické písmo i značně výrazné stylizované umění. Toto umění zahrnuje několikátunové famózní kamenné hlavy zrcadlící lidské rysy i keramické figurky se svěšenými ústy a mandlovýma očima. Nejkrásnější objekty byly vytvářeny z nefritu. Kulturní odkaz, který po sobě Olmékové zanechali, se stal univerzálním pro mnohé

---

¹ Zpracováno na základě: NOBLE, J. *Mexiko*, 2009, s. 45-63, FISHER, J. *Mexiko*, 2008, s. 79-868

následující civilizace. Bylo vytvořeno písmo, jednoduchý kalendář, rituální obřady, které se dají jednoduše nazvat „míčová hra“, a velká ceremoniální centra.

Olmékové výrazně ovlivnili mladší civilizace národů, které se začaly objevovat v odlehlých oblastech Mexika a Střední Ameriky a pro které historici nemají pojmenování. Zapotékové z jižní vysočiny v oblasti současného státu Oaxaca vybudovali metropole Teotihuacánu v centrální vysočině. Dále vybudovali obřadný komplex v Monte Albánu. Mayové jsou zakladatelé několika městských států v nížinách jihovýchodního Mexika, Guatemaly a Hondurasu. K nim patří Tikal, Calakmul a Palenque. Největší vzestup těchto pozdějších civilizací představuje klasická předkolumbovská éra Mexika v letech 300 až 900 př. n. l. Nejvýznamnějších úspěchů dosáhla zvláště mayská civilizace.

Například matematici začali používat „nulu“, astronomové upravili kalendář do neuvěřitelně přesné podoby, písaři vyvinuli epigrafický styl písma zahrnující fonetiku, předpony, přípony a jiné. V tomto období se udály velké kulturní a materiální výměny mezi vzdálenými městskými státy. O tom svědčí i významné památky v Teotihuacánu, Monte Albánu a Palenque. Nejdůležitější město s výsádním postavením bylo město Teotihuacán. Město se skládalo z několika obydlých čtvrtí lidmi různých etnických skupin. Poté následoval náhlý konec. Město bylo opuštěno bez dochovaných informací. Zápotéci, co vybudovali Monte Albán, rovněž vymírají jako oběť agrese sousedních Mixtéků. Další klasická mayská města jsou opouštěna, naproti tomu vzkvétají mayská sídla na severu Yucatánu. Na konci klasického období se objevují Toltékové, kteří žijí ve městě Tollán, dnešní Tula, nynější stát Hidalgo na sever od Mexického údolí. Největšího rozkvětu Toltékové dosahují v 10. století a zanikají ve 12. století. Kladli důraz na války a obchod. Patrný vliv Toltéků oživil i obchodní cesty z odlehlých částí Mexika do Teotihuacánu. Velký otisk mayské kultury Toltékové zanechali ve městech horního Yucatánu, hlavně v Chichén Itzá. Aztékové přišli do Mexického údolí sto let po pádu Toltéků. Aztékům se také říkalo Mexikové. Aztékové kladli velký důraz na války ještě více než Toltékové. Největší koncentrace obyvatel Mexika, stejně jako dnes, byla v Mexickém údolí, rozdělených do několika městských států v okolí tří velkých jezer.

Zpočátku se Aztékové nechávali najímat jako žoldnéři, než si vybudovali vlastní hlavní město Tenochtitlán a během necelého století se stávají pány celého údolí díky válkám.²

Roku 1519 přichází do země středního Mexika 600 Španělů. Vede je Hernán Cortéz za mohutné manipulace lidí a podpory jeho nadřazeného guvernéra z Kuby. Za ním stojí španělský král Karel V. a Doña Marina, indiánská otrokyně, kterou dostal darem. Dnes je v Mexiku známá pod jménem La Malinche a neprávem jako největší zrádkyně. Na dalších 300 let se stává Mexiko španělskou kolonií. Do Mexika se dostává křesťanství, které je šířeno kněžími. Rozšiřuje se zpracování kovů. Španělé dostávají darem také půdu tzv. encomiendas a toho součástí jsou také indiánští otroci. Do země se bohužel dostávají také nemoci jako např. neštovice a spalničky. Kolem dvě stě let Španělům trvalo v čele s Hernánem Cortézem obsazení Tenochtitlánu a porážení aztécké říše.

Roku 1521 Hernán Cortéz ovládá pro španělsku korunu definitivně celé Mexiko. Podrobení Aztékové pomáhají stavět na troskách Tenochtitlánu město Ciudad de México. Až 90 procent původních obyvatel nepřežilo. Ti, co přežili, museli vykonávat na polích a v dolech často nedůstojnou otrockou práci. V letech 1521 až 1821 ovládají Španělé kolonii díky řadám svých vícekrálů. Iniciativní církve se snaží prostřednictvím misionářů obrátit indiány na křesťanskou víru. Objevují se obrovská naleziště stříbra a Španělsko se tím stává nejbohatší zemí. Nastává období válek, revolucí, hospodářského a politického chaosu. Roku 1810 rozpoutává hnutí za nezávislost na Španělsku kněz Miguel Hidalgo. Povstání působí pouze oslabení vlády, z čehož plynou možnosti pro zahraniční intervence. Roku 1820 se ve Španělsku dostává k moci liberální vláda a odsouvá royalisty do pozice bojovníků za nezávislost.³

V roce 1821 Augustín de Iturbide získává pro Mexiko nezávislost a krátce poté se stává císařem. Rok 1838 se zapsal do dějin tím, že Francouzi blokují přístav Veracruz a o deset let později Spojené státy americké vyhlásí Mexiku válku. Od roku 1823 do roku 1861 se období v Mexiku vyznačuje občanskými válkami a politickými zmatky. Při válce Mexika se Spojenými státy americkými Mexiko přichází o část území a to v roce 1848. S reformními zákony právníka Benita Juareze se situace lehce uklidňuje. Bohužel pouze

---

² NOBLE, J. *Mexiko*, 2009, s. 45-63

³ Tamtéž, s. 45-63

do doby, než se k moci dostávají Francouzi s panovníkem Maxmiliánem Habsburským. V letech 1862 až 1864 vstupuje do Mexika francouzská invaze a Maxmilián Habsburský je prohlášen za císaře. Vláda trvá jen krátce, než je Maxmilián poražen mexickým národním hnutím pod vedením Benita Juaréze. Ten se vrací do vlády a stává se prezidentem. Po odchodu Juaréze se k moci v letech 1876 až 1910 k moci dostává diktátor Porfirio Díaz, který podporuje zahraniční investory, což se projevuje nejvíce ve výstavbě železnic. Během jeho vlády, která trvá 33 let, se Mexiko hospodářsky stabilizuje, ačkoliv práce obyčejných lidí stále nemá daleko k otroctví. Období od roku 1910 do roku 1929 se vyznačuje jako revoluce Mexika, volající po reformách v zájmu sociální rovnosti a bojující proti znovuzvolení do úřadu prezidenta. Revoluce probíhají na popud Emiliana Zapaty, Francisca Madery a Pancho Villy.

Roku 1938 za vlády Lázara Cárdenase se zabavuje majetek amerických a britských naftařských společností, přerozděluje se 20 miliónů hektarů půdy a znárodňují se železniční ropné společnosti a doly.

V letech 1929 až 2000 vládne Mexiku jedna politická strana PRI. Při přímé volbě prezidenta na celém území Mexika vyhrává Vicente Fox. Roky 1998 a 1999 se vyznačují tím, jak politické a volební reformy oslabují vládu jedné strany. 1. prosince 2006 je zvolen prezident Felipe Calderón. Nynější prezident byl zvolen 1. prosince 2012 a je jím Enrique Peña Nieto. Prezident Enrique Peña Nieto přináší Mexiku velmi osobní a důležitý přínos. Za jeho vlády se Mexiko ekonomicky zvedá a zoceluje. Prezident Enrique Peña Nieto Mexiko vede správným směrem i z pohledu cestovního ruchu, ale zároveň i jiných, nejen ekonomických oblastí spojených s rozvojem Mexika jako důstojné země.⁴

1.2 Geografické podmínky

Nejvýznamnější geografické zajímavosti jsou z důvodu velké rozlohy Mexika uvedeny zkráceně v této podkapitole. Mexiko leží ve Střední Americe. Mexiko hraničí se státy Belize, USA a Guatemalou. Jeho oficiální název je Spojené státy mexické (Estados Unidos Mexicanos).

---

⁴ FISHER, J. *Mexiko*, 2008, s. 79-868

Jeho rozloha je 1 972 447 km², jehož pobřeží má délku 9 330 km. Mexiko dosahuje svojí rozlohou zhruba polovinu západní Evropy. Území je lemováno dlouhým pobřežím také zčásti díky dvěma velkým poloostrovům. Na severozápadě „*Baja California a na jihovýchodě Yucatán*“⁵. Mexický reliéf je extrémně hornatý. Dlouhý pruh pohoří Sierra Madre Oriental a Sierra Madre Occidental se táhne 1 100 km od hranic s USA. Nejvyšší vrcholy Mexika jsou tvořeny sopkami. Některé z nich jsou stále činné, jako např. Popocatepetl, El Nevado de Colima. Jsou zde i sopky vyhaslé jako např. Pico de Orizaba, Itaccíhuatl, La Malinche. „*Podél pacifického pobřeží až k jihu se táhnou pohoří Sierra Madre del Sur a Sierra Madre de Chiapas. Poloostrov Baja California je tvořen pouští a horami*“⁶. Poobřeží zde dosahuje délky 5 000 km. Mexiko má málo nížin. Nejvíce nížin má Yucatán a stát Tabasco. Ve střední části země se spojují obě pohoří Sierra Madre Oriental a Sierra Madre Occidental. Obrovská plocha je na jihu vyplněna převážně náhorní plošinou a na severu pouští. V údolí Mexika se nyní nachází hlavní město Mexico City. Sousední údolí a krajina města patří k nejvýše položeným místům v zemi. Zde se nachází sněhem pokryté sopky, což jsou čtyři nejvyšší hory Mexika. Podnebí v Mexiku diktuje více než jeho zeměpisná šířka spíše jeho nadmořská výška.⁷

Pohoří Sierra Madre Occidental, které se vine podél Tichého oceánu na západě, v severní části s většími městy Chihuahua a přístavem Los Mochios, protíná několik kaňonů. Společně se nazývá Měděný kaňon (Copper Canyon). Zde mají domov indiáni kmene Tarahumara. Hornická „Stříbrná“ městečka leží ve skrytu horských údolí v jižní části Sierra Madre. Celá délka západního pohoří tvoří úzká pobřežní rovina pouze s výjimkou několika míst. Zde pohoří zasahuje do moře, což vytváří nádherné horské zálivy, jako např. Puerto Vallarta. Pohoří Sierra Madre Oriental se táhne podél pobřeží Mexického zálivu. Jedná se o zelenější pohoří než na západě díky větším dešťovým srážkám. Místní hory oplývají hlubokými krasovými jeskyněmi a překrásnými vodopády. Převážná část státu Veracruz se nachází směrem na východ na rozlehlé pobřežní rovině, včetně stejnojmenného přístavu. Směrem na východ a jich od středu Mexika se nachází Oaxacanská vysočina. Zde mají domov indiáni kmenů Mixtéků a Zapotéků. Ti ponejvíc

---

⁵ FISHER, J. *Mexiko*, 2008, s. 81

⁶ Tamtéž, s.8

⁷ NOBLE, J. *Mexiko*, 2009, s. 31

žijí v okolí měst Oaxaca City a jsou vyhlášeni svými kvalitními řemeslnými výrobky. Mexiko se silně zužuje tam, kde tichomořské pobřeží uhýbá k východu. V těchto místech se nachází další pohoří jménem Sierra Madre del Sur. Pohoří je zcela hornaté a sleduje linii pobřeží. Zde se nachází krásné pláže s rekreačními oblastmi a to zejména v okolí Acapulca. Útesy jsou ideální pro potápění a to zejména u městečka Ixtapa/Zihuatanejo.

Zajímavým místem mezi Mexickým zálivem a Tichým oceánem na východě Oaxacy hory náhle ustupují a země se zužuje na pouhých 200 km. Zde se místo nazývá Tehuantepecká úžina.

Nejižnějším mexickým státem je stát Chiapas. Leží za Oaxacou a je označován jako země hor a nížinných džunglí. Mayské vesničky se nachází v horách v okolí města San Cristóbal. Ruiny Palenque se objevují v džungli na severu, na jihovýchodě pak podél hranice s Guatemalou se dají najít ruiny Yaxchilánu a Bonamparku.

Velmi známý poloostrov Yucatán se nachází severovýchodně od Chiapasu. Jedná se ponejvíce o nížinatou plochu tropických pralesů vyrůstající z tenké půdní vrstvy na vápencovém podloží. Oblast je významná výjimečnou spleť podzemních řek, které místy prosakují na zemský povrch a vytvářejí dokonale kruhovitá přírodní jezírka nazývané Cenotes – cenoty. Ty jsou nejvíce zajímavé pro potápěče z celého světa, kterými jsou také hojně navštěvovány. V místech velkých rekreačních letovisek Cancún, Play del Carmen, ostrovů Cozumel, Isla Mujeres a Isla Contoy, východní břehy ostrova omývají vody Karibského moře, zatímco západní a severní břehy vytvářejí Mexický záliv. Ve vnitrozemí poloostrova se nalézají ruiny mayských měst, mezi nimi např. Chitzén Itza a Uxmal, ale i třeba koloniální velmi živé sídlo Mérida.⁸

Hlavním městem Mexika je Mexico City. Nachází se jižně od Rio Grande a je všeobecně označováno jako „Mexico“. Má za sebou dvoutisíciletou historii, díky níž se stalo kulturním a komerčním centrem dávné civilizace evropských dobyvatelů, tzv. conquistadors, zároveň i centrem moderní Latinské Ameriky. Veškeré důležité dění národa, ať už kulturní, finanční, politické nebo intelektuální, se odehrává právě zde.

---

⁸ FISHER, J. *Mexiko*, 2008, s. 767-867

Mexico city se rozkládá v údolí centrální vysočiny Valle de México na ploše 2 000 km². Zde žije až pětina národa a to v elegantních předměstích, okrajových chudých částech, ale i zašlých chudinských čtvrtích. To čítá kolem 23 miliónů obyvatel, neoficiálně až 28 milionů obyvatel. Na světě není metropole, která by překonala Mexico City jak v bohatství, tak i v kriminalitě. Z důvodu svého obrovského historického a kulturního dědictví patří k nejnavštěvovanějším místům na světě. Ty nejhlavnější turistické atrakce se nachází na pětikilometrovém úseku mezi parkem Bosque de Chapultepec a hlavním náměstím zvaným Zócalo. Na území Mexico City se nachází 2 památky UNESCO. Jedná se o ekologický park Xochimilco a historické centrum města, kde se nachází Catedral Metropolitana a Bellas Artes. Centrální náměstí Zócalo je 240 m široké a naznačuje, jak moc bývalo důležitým centrem Tenochtitlánu. K neméně významné památce patří chrám Catedral Metropolitana. Chrám patří k největším v Americe a byl zbudován v roce 1573 v bývalé aztécké čtvrti plné chrámů. V kryptě se nachází hrobky významných biskupů a politiků. Za nejvýznamnější poutní místo v zemi je považována Basilica de Guadalupe. V roce 1531 se údajně na ponču, umístěném v kostele, objevila podobizna Matky Boží. K dalším pamětihodnostem se určitě přiřazuje Palacio de Bellas Artes, otevřený v roce 1924. Zde sídlí opera, divadlo, národní balet a pořádají se zde umělecké výstavy. V Palacio Nacional sídlí mexický prezident a je zde i muzeum Benita Juáreze. Neméně významný byl i chrám Templo Mayor, jehož trosky byly objeveny v minulých letech při stavebních pracích. Komerční mrakodrap z 50. let minulého století Torre Latinoamerica je pro své návštěvníky atraktivní pro svůj famózní výhled. Velmi zajímavé je výletní místo Xochimilco, označované jako plovoucí městečko, kde rostou květiny. Jedná se o systém kanálů založený Aztéky, lemovaný květinami, kde dnes plují na vodě restaurace a krámky. Mexico City má i svá významná muzea, jako např. Museo de Antropología, Museo de la Ciudad de México nebo Museum Nacional de Arte. Ciudad de México má své letiště Aeropuerto Internacional Benito Juárez 6 km od centra. V okolí hlavního města se dají také navštívit pyramidy Teotihuacánu.⁹ S Mexico City sousedí následující města jako např. Puebla, México, Hidalgo, Tlaxcala a Morelos. Jelikož je tato oblast ve vyšší nadmořské výšce, je příhodné navštívit několik atraktivit v blízkosti jako

---

⁹ FISHER, J. *Mexiko*, 2008, s. 391-534

např. dýmající sopku Popocatepetl, nebo i nečinnou sopku La Malinche, Iztaccíhuatl, která má zasněžené vrcholky, ale také i nejvyšší horu Mexica Pico de Orizaba a jiné.

K významným atraktivitám v různých státech Mexika patří některé z měst. Na poloostrovu Baja California se nachází dva státy – Baja California Sur a Baja California. Oblast je velmi oblíbená turisty z USA i díky svým rozsáhlým vinicím. Hlavním městem tohoto státu je město La Paz. V severozápadní oblasti Mexika se rozprostírá stát Sonora, typický pro svojí pouštní krajinu s kaktusy, pěstováním pšenice a bavlny, ale i dlouhé pobřeží. Centrální severní Mexiko láká spíše milovníky dějin a archeologie. Je zde vyprahlá pouštní krajina, ačkoliv se města nacházejí v zavlažovaných zelených oázách. Severovýchodní Mexiko je tvořeno třemi státy: Coahuila, Tamaulipas, Nuevo León.

Střední tichomořské pobřeží je tvořeno státy Sinaloa, Nayarit, Colima, Guerrero a pobřeží států Jalisco a Mihoacán. Tato velmi atraktivní rekreační oblast je známá hlavně svými přímořskými letovisky jako Puerto Vallarta, Acapulco a další.

Západní středohoří Mexika je hornatý kraj ležící na západ od hlavního města. Významnými městy jsou zde např. Tequila a Guadalajara. Zde se zrodily významné symboly Mexika jako sombrero a tequilla. Státy Zacatecas, Aguascalientes, San Luis Potosí a Querétaro tvoří severní středohoří. Oblast v nížinách zvaná Bajío patří k nejvýznamnějším oblastem Mexika. Stát Veracruz byl turisty dlouho opomíjen. Ovšem za návštěvu stojí nejvyšší hora Mexika Pico de Orizaba. Stát Oaxaca je osídlen domorodými indiány a to ve stejnojmenném hlavním městě Oaxaca.

Státy Chiapas a Tabasco se vyznačují různorodým přírodním rázem. Poloostrov Yucatán je převážně rovinný. Tvořen je státy Quintana Roo, Campeche a Yucatán. Yucatán je známý svým cestovním ruchem.

Podnebí Mexika je značně rozmanité a závislé na nadmořské výšce a zeměpisné poloze. Teplota, krajina i vegetace se mění s přibývajícím metry. Definována jsou obecně dvě roční období a to zimní a letní. Léto v Mexiku trvá od června do října. Četnost a vydatnost dešťových srážek se liší od severu k jihu, zároveň také od vnitrozemí k pobřežním destinacím.

Vnitrozemí se vyznačuje větší četností, většinou odpoledních dešťových srážek. Sever je na srážky chudší, naopak jih se vyznačuje mnohdy i četnými záplavami. Vrcholem hlavní

turistické sezóny je zima, hlavně prosinec. Znatelné ochlazení ovšem je v zimních měsících v horách.

Fauna a flóra je v Mexiku velmi rozmanitá. Až dvě třetiny existujících ptáků a rostlin se nachází různě na území Mexika. Pouze v Mexiku můžeme najít více než polovinu všech obojživelníků a plazů, kteří se vyskytují pouze v Mexiku. Fauna a flóra je obohacená více než tisícem druhů ptáků, 26 tisíci druhů rostlin a skoro 450 druhy savců. Zajímavostí je, že např. ve státě Chiapas žije dvakrát více živočišných druhů než na území Kanady a USA.

Mexiko je významné také pro svůj ekoturismus. Ten spravuje státní organizace Národní komise pro přírodní chráněná území (Comisión nacional de áreas naturales protegidas). Je zde celkem 174 území, která byla zařazena pod jistý stupeň ochrany, 67 národních parků, 41 biosférických rezervací, 5 přírodních památek, 8 chráněných území pro ochranu přírodních zdrojů, 35 chráněných území pro ochranu fauny a flóry, 18 útočišť a devět chráněných území. Na nich je možné spatřit stovky druhů rostlin a živočichů, kde nejsou výjimkou ani motýli monarchy a velryby.¹⁰ Čtyři z těchto území jsou na Seznamu UNESCO a jsou to: El Vizcaíno, Sian Ka 'an, ostrovy a chráněná území Kalifornského zálivu a biosférická rezervace Monarchy stěhovavého. Na Seznamu UNESCO je kromě těchto lokalit ještě dalších 27 kulturních památek, kam patří i historické centrum hlavního města Mexika.

Na seznamu nemotných památek UNESCO byla v roce 2010 zařazena i tradiční mexická kuchyně.¹¹

Mexiko se rozprostírá na obrovském prostoru vysokých hor, úrodných nížin, rozsáhlých pouští a deštných pralesů. Celá řada mikroklimat se tvoří v horském terénu, kde zároveň žije mnoho vzácných endemických druhů. Rychle se zhoršující životní prostředí a masový cestovní ruch přispívá k rychlému narušování těchto křehkých ekosystémů.

Mezi nejhlavnější ekologické problémy patří hlavně znečištění vzduchu těžkým průmyslem a automobilovou dopravou. Dále také škodí používání chemických hnojiv, erozí půdy a kácením pralesů, což ročně představuje kolem 11 000 km².

---

¹⁰ FISHER, J. *Mexiko*, 2008, s. 907-911

¹¹ HAMARNEH, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*, 2012, s. 88-89

1.3 Demografické podmínky

Mexiko je federativní republika. Žije zde téměř 115 miliónů obyvatel. Většina z nich jsou mesticové, podílu 15% dosahuje populace indiánů.

Nejhustěji je osídlena střední část země a to v nadmořských výškách přes 2 000 m, 78 % populace žije ve městech.¹² Další obyvatelé žijí ve velkoměstech, třetina obyvatel je mladší než 15 let. Ciudad de México patří k největšímu městu, kde včetně okolí bydlí 23 miliónů lidí. Další větší město je Guadalajara, kde odhad obyvatel včetně aglomerace činí 4 miliony lidí. K dalšímu hustě osídlenému městu patří Monterrey s aglomerací 3,6 miliónu. Jeden milion obyvatel přesahují města jako např. Tijuana, Puebla, Ciudad Juárez, León, Toreón a San Luis Potosí. Stát México je ze všech států Mexika nejlidnatější. Zahrnuje velmi rychle se rozrůstající vnější pásmo Ciudad de México, avšak nikoliv Distrito Federal, což je jeho centrální oblast a má přes 15 milion obyvatel.

Mexičany určitě nelze označit jako uniformní národ. Nejen jejich etnická rozmanitost patří k aspektům cestování po této zemi.

Hlavní rozdíly jsou mezi „mestizos“ a „indígenas“. „Mestizos“ jsou míšenci, většinou potomci různých ras, ponejvíce Španělů a indiánů. Ale i zde je patrný vliv na jejich etnickém formování od afrických černochů a dalších (nehispánských) Evropanů. „Indígenas“ jsou domorodé národy, kterým se konkrétně říká „indios“, což znamená „indiáni“. Zde se jedná o potomky obyvatel předkolumbovského Mexika, čímž byli Mayové, Zapotékové, Nahuové, Mixtékové a další národy, které zde žily před příchodem Španělů, a udržely si odlišnou etnickou identitu. Převážnou většinu obyvatelstva tvoří „Mesticové“. Spolu s menšinou lidí s údajně čistě španělskými předky mají v mexické společnosti největší vliv a zaujímají většinou mocensky důležitých míst. K dalším skupinám obyvatelstva, které se přistěhovalo do Mexika ve 20. století, a žijí ve většině větších městech, patří Jihoameričané, Kubánci, Židé, Němci, Italové, ale i Číňané, Libanonci a Korejci. V Mexiku lze také často najít nelegální přistěhovalce ze Střední Ameriky. Mnoho migrantů z USA a Kanady žije poblíž Lago de Chapala, jižně od Guadalajary a v San Miguelu de Alledne. Španělština není jediným oficiálním jazykem

---

¹² HAMARNEH, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*, 2012, s. 86

Mexika. Jedná se pouze o jeden z 63 právně platných jazyků. Nahuatl je jeden z dalších jazyků, kterým mluví více jak 1,6 miliónů bývalých potomků Aztéků. Na Kalifornském poloostrově se při životě udržuje jazyk Kiliwu, kterým mluví asi 50 domorodců. Domorodým jazykem mluví více než 10 miliónů obyvatel. Více je jich pouze v Peru. Pro zajímavost jsou uváděny i další jazyky, kterými mluví přistěhovalci žijící v Mexiku více než jedno století. Jazykem Plautdietsch hovoří starobylý řád mennonitů, Libanonci hovoří arabsky a další.

V Mexiku můžeme objevit i jazyky jako Rarámuri, Chuj nebo Paipai. V Yucatánu je možné se doslechnout i mayštinu.¹³

Mexická pestrost je také sestavena na základě již 139 zaniklých domorodých kultur. Zbýlých 60 kultur přežilo jen díky své venkovské izolaci.

Každá skupina má často svůj vlastní jazyk, zvyky i kroje. Bohužel je často potlačována homogenizačními tlaky a silami, což se projevuje tím, že domorodé národy zůstávají v podstatě druhořadými občany a jsou nuceni se stěhovat do USA, popř. jsou vytlačováni na horší půdu.

Žáci ve školách mají díky schválení zákona o jazykových právech z roku 2002 dvoujazyčnou výuku.

Mexiko je druhou největší katolickou zemí na světě, ihned po Brazílii, jelikož 90 % Mexičanů je římskokatolické víry. Spousta mexických slavností se koná u příležitosti svátku místního svatého a patří k nim obvykle procesí. Mexická katolická církev patří k nejkonzervativnějším v Latinské Americe. Okolo 7% Mexičanů vyznává jiné formy křesťanského náboženství, jako např. baptistické, metodistické, presbyteriánské nebo anglikánské církve.

Mexičani jsou hrdi na své zvyky a tradice. K nim patří i hudba, která zní v Mexiku na každém kroku. K ní neodmyslitelně patří karibské a jihoamerické tance. Často také oslavují. Převažují různé křesťanské a indiánské slavnosti. Oslavy se nazývají fiesty. Mezi tradiční lidové slavnosti patří kohoutí a býčí zápasy. K tomu i rodeo na nezkracených koních, tzv. charros. Mexičani a jejich tradice se odrážejí i třeba v maskách. Ty si nasazovali při obřadech, tanci a šamanských rituálech. Národ Mexičanů

---

¹³ FISHER, J. *Mexiko*, 2008, s. 8

je velmi šikovný při zpracování dřeva, látek, hlíny, železa, kůže. Jejich výrobky jsou zajímavé jejich barevností.¹⁴

1.4 Ekonomická situace

Mexiko je federativní republika. Vyvíjí se hospodářsky se silnou závislostí na USA, ale přesto je i tak nejslabší zemí Severní Ameriky. Měnou Mexika je Mexické Peso – MXN.

Mexiko má volnou tržní ekonomiku. Ta má pod sebou zastaralé, ale i moderní průmyslová odvětví. Značně začíná dominovat soukromý sektor.

Smlouva o volném obchodu v Severní Americe – NAFTA – vstoupila v platnost v roce 1994. Tím byl nahrazen jako nejdůležitější prvek obchodu Mexika s USA. „NAFTA“ postupně odstranila mezi Mexikem, Kanadou a USA omezení v oblasti obchodu a investic. Díky tomuto důsledku se mexický obchod s USA zdvojnásobil. Až 85% mexického vývozu směřuje do USA. Americké zboží tvoří více jak polovinu dovozu. Během 20. století se Mexiko měnilo ze zaostalé agrární země na jeden z průmyslově nejrozvinutějších států Latinské Ameriky. Rozvinul se automobilový, potravinářský, ocelářský, chemický, textilní a papírenský průmysl, který doplňuje tradiční odvětví jako např. cukrovarnictví, zpracování kávy a důlní těžba.¹⁵ Nejznámější hutnická města jsou např. Veracruz, textilní výrobou známé město je Mérida na poloostrově Yucatán. Bohužel i v Mexiku je využívána levná pracovní síla. Velmi významný je zde sektor služeb, jehož nejvýznamnějším odvětvím je cestovní ruch. V letech 2000 až 2006 za vlády prezidenta Vicenta Foxe dosáhlo Mexiko nevídané hospodářské stability. V minulosti trpěla ekonomika krizemi ze zadluženosti a rychlým nárůstem inflace. Nástupce Felipe Calderón již čelil problémům udržet mexické hospodářství v chodu za využití jeho plného potenciálu. Až 40% příjmů federální vlády tvoří ropný průmysl. Ten bohužel čelí poklesu produkce zásob z důvodu dostatečného neinvestování do průzkumu nových nalezišť. Kolem poloviny Mexičanů stále pracuje v zóně „šedé ekonomiky“. Živí se jako pouliční prodáváči, domácí dělníci aj. Daň z příjmů je v Mexiku 11% HDP.¹⁶ Zemědělská půda tvoří jen 12% plochy. Tato půda vznikla z četných sopek, ale je velmi úrodná. Podíl

---

¹⁴ HAMARNEH, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*, 2012, s. 87

¹⁵ Tamtéž, s. 87

¹⁶ NOBLE, J. *Mexiko 2009*, s. 67

rostlinné výroby je značný. Hlavními produkty je káva, kakao, tabák, bavlna, cukrová třtina, ale i sisal, proso, kukuřice, palma olejná, kokosovník aj. Chov dobytka se zaměřuje především na skot, ovce, drůbež, kozy prasata, osly a koně.¹⁷ *Dle Hamarneh můžeme zemi charakterizovat jako pohostinný národ, přestože jich téměř 35% žije pod hranicí chudoby.*¹⁸

Tabulka č. 1: Hospodářství

Hospodářství	Podíl HDP	Podíl zaměstnanost
Zemědělství	3,5%	13,7%
Průmysl	33,8%	23,4%
Služby	62,7%	62,9%

Zdroj¹⁹

Dle tabulky č. 1 je patrné, že zemědělství tvoří 3,5 % podíl na HDP a 13,7 % na zaměstnanosti. Průmysl znamená 33,8 % podílu na HDP, z toho 23,4 % na zaměstnanosti. Služby tvoří 62,7 % podílu na HDP, jejichž podíl na zaměstnanosti je až 62,9 %. Zde je více než patrné, že více jak polovinu obyvatelstva živí služby. Sektor služeb v Mexiku tvoří značnou část HDP a patří k nejvýznamnějším odvětvím mexické ekonomiky. Jeho nejdůležitější součástí je cestovní ruch, hotely, obchody a restaurace.²⁰

¹⁷ HAMARNEH, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*, 2012, s. 87

¹⁸ Tamtéž, s. 86

¹⁹ Tamtéž, s. 87

²⁰ HAMARNEH, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*, 2012, s. 87

Tabulka č. 2: HDP, Míra inflace, míra nezaměstnanosti

Ukazatel	Jednotka	2010	2011	2012	2013	2014
HDP	%	4,6	4,3	3,6	1,4	2,1
HDP/obyvatele	USD	5 720	10 418	10 481	10 631	X
Míra inflace	%	4,4	3,82	3,57	3,97	4,08
Míra nezaměstnanosti	%	4,94	4,84	4,86	4,27	3,76

Zdroj²¹

Podle tabulky č. 2 lze vidět např. objem HDP Mexika v procentech. Zde lze vidět, že trend HDP je od roku 2010 převážně klesající, ačkoliv v roce 2014 opět zaznamenal nárůst. Oproti tomu dle tabulky lze vyčíst, že HDP na obyvatele je od roku 2010 značně stoupající. Jako velmi pozitivní se jeví roky 2011, 2012 i 2013, kdy míra inflace byla klesající. Zároveň ukazatel míry nezaměstnanosti je od roku 2011 klesající, což je pozitivní vývoj na rozdíl od ostatních států ve světě, které byly mnohem více zasaženy ekonomickou krizí. V roce 2014 dosáhlo Mexiko nejnižší míry nezaměstnanosti za posledních několik let a to 3,76%. Tento pozitivní trend je také možné přisuzovat zvýšení zaměstnanosti občanů ve službách a zvýšení návštěvnosti Mexika. Ve světě je Mexiko na 48. místě v nezaměstnanosti.²²

²¹ BUSINESSINFO, *Mexiko – charakteristika teritoria* [online]. [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/mexiko-zakladni-charakteristika-teritoria-19360.html>

²² CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY, *The world factbook* [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/mx.html>

1.5 Politická situace

Spojené státy mexické jsou tvořeny 31 státy a federálním distriktem hlavního města. Jedná se o federální republiku. Moc v Mexiku je rozdělena na moc výkonnou, zákonodárnou a soudní. Prezident Enrique Peña Nieto zastává ve státě moc výkonnou. Je volený na 6 let bez možnosti znovuzvolení. Prezident je v Mexiku i současným předsedou vlády. Moc legislativní vykonává dvoukomorový parlament. V senátu je 128 členů, jsou také voleni na 6 let. V dolní komoře parlamentu je 500 poslanců a jsou voleni na 3 roky. Nejvyšším orgánem soudní moci je Nejvyšší soudní dvůr. Mexiko je členem několika mezinárodních organizací, jako jsou: Organizace spojených národů (OSN), Organizace amerických států (OAS, OAE), Mezinárodní měnový fond (IMF), Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj (IBRD), Severoamerická zóna volného obchodu (NAFTA, TLCAN) aj.

Mexiko je také známé bojem proti drogovým kartelům. Tyto boje byly bohužel zneužity k bojům mezi soudci, politiky, vraždám a jiným mučením. Jak uvádí Ministerstvo zahraničních věcí, stále nejnebezpečnějším státem v Mexiku zůstává stát Chiapas, kde jsou ozbrojení povstalci. Dále také hlavní město Mexika, které je známé svými únosy a přestřelkami. Stát Guerrero je nebezpečný z důvodu hlavní trasy pašování drog z Kolumbie do USA.²³

Velmi vážným problémem Mexika je také zajištění dostatku potravin pro výživu celého národa. Vláda se snaží odstranit celní bariéry na dovoz základních zemědělských produktů jako je rýže, pšenice, kukuřice aj. Dalším problémem vlády je i zlepšení infrastruktury, pracovní právo a soukromých investic v energetice.²⁴

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky na svých internetových stránkách varuje následujícím článkem: „V souvislosti se zatčením představitelů drogových kartelů v dubnu 2015 v mexickém státě Tamaulipas došlo v této oblasti ke zhoršení bezpečnostní situace.

---

²³ MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ, *Cestování v Mexiku* [online]. [cit. 2015-01-11], dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/severni_amerika/mexiko/cestovani/other.html

²⁴ Tamtéž

Na celém území státu dochází k zablokování dálnic, či ulic ve městech, ale i bohužel k přestřelkám, při kterých již zemřelo nebo bylo zraněno několik civilistů a členů armády. Dlouhodobě varujeme před jakýmkoliv cestami občanů ČR do této oblasti.

Cesty do Mexika jsou podmíněné náročností a následnou připraveností z následujících uváděných důvodů, jako např. jsou psychická i fyzická náročnost a cestovatelská připravenost zejména na časový posun, který je v Mexiku minus 7 hodin. Dále je zde smogová situace, vysoká nadmořská výška, značné teplotní rozdíly a významně jiná kulturní a sociální úroveň země. Vysoké teploty mohou způsobovat zdravotní problémy. Zároveň se zde objevují značné teplotní rozdíly mezi nocí a dnem zvláště v zimě. V měsících od května do září zde nastává období dešťů, které závisí na zeměpisné poloze. V Mexiku, a to nejvíce v jeho hlavním městě, zároveň v turisticky zajímavých místech, často dochází k napadení nebo okrádání turistů. Zde je doporučováno se pohybovat po Mexiku ve větších skupinkách, alespoň tři osoby a více. Zároveň je na místě doporučení k uschovávání svých finančních prostředků na vícero místech. Vhodné je zároveň, aby turisté měli v záloze fotokopie dokladů, jak např. v emailové schránce, tak i vytištěné kopie. Doporučení také obnáší, aby se turisté nepohybovali v noci po městech, dále aby turisté nenavštěvovali odlehlá a málo navštěvovaná místa a zároveň nenosili při sobě cennosti nebo větší finanční obnosy. I zde se zároveň nedoporučuje nocování v přírodě. Za posledních pár let se v Mexiku také zhoršila bezpečnost cestování v hlavním městě Městskou hromadnou dopravou, ale zároveň také taxi. Nejvíce bezpečným způsobem je objednání si radiotaxi.

Tzv. „taxi autorizado“ jsou předplacené stánky, které se nachází na autobusových stanicích a letištích. V důsledku vyhocení eskalace násilí uvnitř drogových kartelů je v současné době bezpečnostní situace v Mexiku velmi vážná. Do států na hranicích s USA (Durango, Coahuila, Tamaulipas, Nuevo León, Sonora, Baja California Norte a Chihuahua) se turistům zásadně nedoporučuje cestovat. Ve státě Michoacán se dramaticky zhoršila bezpečnostní situace. Zde operují ozbrojené jednotky domobrany (tzv. autodefensas). Další oblastí, kde zároveň nejen turistům může hrozit nebezpečí, zejména ve vnitrozemí, jsou státy Oaxaca a Guerrero.

S nárůstem počtu závažných trestných činů se potýká také mexický stát Estado de México

a to již od počátku roku 2014. Stát Estado de México patří k nejlidnatějšímu mexickému státu. Na jeho velmi zalidněném území se rozprostírá podstatná část aglomerace hlavního města Mexico City, který tvoří jakýsi územní „prsteneček“ okolo Federálního distriktu. Bohužel vysoký nárůst problémů a následné zločinnosti se dotýká jak únosů, násilného přepadení, vydírání, vražd i únosů.

Bohužel jenom za leden a únor 2014 zde dochází k 374 vraždám, což tvoří nárůst oproti stejnému období loňského roku o 25 %, a to 128 z nich je vyšetřováno ve spojitosti s obchodováním s drogami. O území Mexického státu mezi sebou soupeří několik drogových kartelů.

Aktuálně Estado de México se v poslední době stává mexickým státem s nejvyšším počtem vražd spáchaných na ženách, tzv. feminicidios. Tím stát Estado de México předstihl stát Chihuahua s městem Ciudad Juárez, které v tomto ohledu doposud dlouhodobě držely nešťastné prvenství.

Především okresy, které se potýkají s organizovaným zločinem, těsně sousedí s Federálním distriktem a to jsou např. Cuautitlán Izcalli, Coalco, Ecatepec, Neza, Naucalpan, Chalco.

Útoky nejsou většinou páčány proti turistům. Nicméně opatrnost je zde opravdu na místě.

Místních obyvatel se většinou týkají únosy, které jsou organizovány za účelem výkupného. Zde je také na místě ostražitost a vyhýbání se místům, které mohou být kritická. Dále je všeobecně známé, že je potřeba se vyhýbat konfliktům, ať už v nočních klubech (Cancún, Acapulco, Cabo San Lucas, Mazatlán), kde se pohybují kriminální živly.²⁵

---

²⁵ Vlastní zpracování na základě: MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ, *Cestování v Mexiku* [online]. [cit. 2015-01-11]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/severni_amerika/mexiko/cestovani/other.html

2 ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU MEXIKA

Druhá kapitola se zabývá analýzou cestovního ruchu Mexika. První podkapitola hodnotí a porovnává příjezdy do země a příjmy z cestovního ruchu. Ve druhé podkapitole je hodnocen souhrn významu cestovního ruchu v ekonomice dané země. Ve třetí je charakterizována Strategie cestovního ruchu Mexika. Ve čtvrté podkapitole se objevuje analýza realizačních předpokladů země. V páté podkapitole je seznámení s hlavními turistickými destinacemi Mexika a jeho nejatraktivnějšími památkami. Šestá podkapitola obsahuje SWOT analýzu Mexika jako destinace cestovního ruchu. V sedmé podkapitole je zhodnocena konkurenceschopnost Mexika.

Region Amerika se v současné době nachází na třetí pozici z hlediska mezinárodních příjezdů a příjmů z cestovního ruchu. Ještě nedávno byla Amerika ale ihned za Evropou jako druhý nejvýznamnější region. Vliv na ztrátu pozice měly ponejvíce bezpečnostně politické problémy. Mezi ně řadíme teroristický útok dne 11. září 2001, zdravotní rizika (SARS v roce 2003, H1N1 v roce 2009 a jiné). Od roku 2008 se region potýká i s ekonomickými problémy. Americký region z hlediska UNWTO dělíme na Severní, Střední, Jižní Ameriku a Karibik. Nejvýznamnější pozici zaujímá subregion Severní Amerika, a to zejména díky USA a Mexiku, které patří mezi TOP 10 nejnavštěvovanějších zemí světa.²⁶

---

²⁶ HAMARNEH, I. *Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly* 2014, s. 26

Tabulka č. 3: Příjmy a příjezdy – Amerika

Mezinárodní příjezdy (v mil., %)				Příjmy z CR v mil USD
	2014	Změna 14/13	Tržní podíl v (%)	2014
Amerika	181	8	100,00%	274
Severní Amerika	120,4	9,2	66,5	211
USA (TF)	74,8	6,8	41,3	177,2
Kanada (TF)	16,5	2,9	9,1	17,45
Mexiko (TF)	29,1	20,5	16,1	16,3
Karibik	22,4	6,2	12,4	27,1
Bahamy (TF)	1,4	4,2	0,8	2,3
Dominik. Rep. (TF)	5,1	9,6	2,8	5,6
Jamajca (TF)	2	3,6	1,1	2,25
Puerto Rico (TF)	3,24	1,4	1,8	3,43
Kuba (TF)	3	5	1,6	X
Střední Amerika	9,6	5,6	5,3	10,2
Costo Rica (TF)	2,5	4,1	1,4	2,7
Panama (TF)	1,7	5,2	1	3,5
Jižní Amerika	28,5	5,4	15,8	25,8
Brazílie (TF)	x	x	x	6,84
Kolumbie (TF)	2,56	12,1	1,4	3,91
Peru (TF)	3,21	1,6	1,8	3,009
Argentina (TF)	5,9	13,1	3,3	4,6
Chile (TF)	3,7	2,7	2	2,3

Zdroj²⁷

²⁷ Na základě vlastního zpracování dle UNWTO Tourism highlights, 2015 Edition

V tabulce č. 3 jsou uvedené příjmy a příjezdy vybraných států kontinentu Amerika. Podle tabulky č. 3 je patrné, že nejsilnější zemí na příjezdy je Severní Amerika s příjezdy 120,4 milionů příjezdů ročně. To řadí Severní Ameriku na první místo v příjezdech v regionu Amerika. Na druhém místě je region Jižní Amerika s příjezdy 28,5 milionů příjezdů ročně. Na třetím místě je Karibik s příjezdy 22,4 milionů příjezdů ročně. Na čtvrtém místě je Střední Amerika s příjezdy 9,6 milionů ročně. Na prvním místě v pořadí dle příjmů je Severní Amerika. Její příjmy dosahují 274 milionů USD ročně. Na druhém místě je Karibik s příjmy 27,1 milionů ročně. Na třetím místě je Jižní Amerika s příjmy 25,8 milionů ročně. Na čtvrtém místě je Střední Amerika s příjmy 10,2 milionů ročně.

Region Amerika se v současné době nachází na třetí pozici v mezinárodních příjmech i příjezdech. Ještě nedávno byl ihned za Evropou ve statistikách druhý. Svoji pozici region ztratil díky svým politicko-bezpečnostním problémům v letech 2001, 2003 a 2009.²⁸

Tabulka č. 4: TOP 10 nejnavštěvovanějších zemí

			Mezinárodní příjezdy			
			Milióny		Změna (%)	
	Země	TF/TCE	2013	2014	2013/2012	2014/2013
1.	Francie	TF	83,6	83,7	2,00	0,10
2.	USA	TF	70	74,8	5,00	6,80
3.	Španělsko	TF	60,7	65	5,60	7,10
4.	Čína	TF	55,7	55,6	-3,50	-0,10
5.	Itálie	TF	47,7	48,6	2,90	1,80
6.	Turecko	TF	37,8	39,8	5,90	5,30
7.	Německo	TCE	31,5	33	3,70	4,60
8.	Velká Británie	TF	31,1	32,6	6,10	5,00
9.	Rusko	TF	28,4	29,8	10,20	5,30
10.	Mexiko	TF	24,2	29,1	3,2	20,5

Zdroj²⁹

Dle tabulky č. 4 lze vidět TOP 10 nejnavštěvovanějších států světa za rok 2014 v milionech turistů. Zkratka TF dle UNWTO znamená, příjezdy turistů (nerezidentů) přes

²⁸ HAMARNEH, I Mezinárodní cestovní ruch 2014, s. 26

²⁹ Na základě vlastního zpracování dle UNWTO Tourism highlights, 2015 Edition

státní hranici. Zkratka TCE znamená označení turistů ve všech ubytovacích zařízeních podle národnosti nebo příslušné země.³⁰

Jak lze vidět dle tabulky č. 4, Mexiko se v roce 2014 dostalo na 10. pozici s nárůstem 3,2% oproti roku 2013.

2.1 Příjezdový cestovní ruch

Mexiko se řadí k 10. nejnavštěvovanější zemi v roce 2014. Nejvíce využívanou dopravou do Mexika zahraničními turisty je silniční doprava (55 %) a letecká doprava (45 %). Ubytovací kapacity v Mexiku zahrnují převážně hotely, ponejvíce střední třídy, hostely, penziony, kempy, výletní lodě a také ubytování v soukromí. V Mexiku je 16 231 ubytovacích zařízení a to ponejvíce zařízení hotelového typu.³¹

Tabulka č. 5: Vybrané ukazatele cestovního ruchu Mexika – příjmy, příjezdy

Rok	Celkový počet turistů	Příjmy z CR
	Příjezdy (v tis.)	Příjmy (v mil USD)
2005	21 915	11 803
2006	21 353	12 177
2007	21 606	12 919
2008	22 931	13 370
2009	22 346	11 513
2010	23 290	11 992
2011	23 403	11 869
2012	23 403	12 739
2013	24 150	13 949
2014	29 091	16 258

Zdroj³²

Podle tabulky č. 5 lze hodnotit celkový počet příjezdů turistů v tisících a příjmů z cestovního ruchu v milionech USD za posledních několik let. Trend příjezdů a příjmů je rok od roku povětšinou stoupající. Zde je nutné upozornit na rok 2009. Tento rok byl

³⁰ UNWTO, *Statistic*, [online]. [cit. 2016-02-09]. Dostupné z: <http://statistics.unwto.org/content/faqs>

³¹ FISHER, J. *Mexiko* 2008, s. 41

³² Vlastní zpracování na základě: WTTC, *Travel & Tourism* [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <http://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic%20impact%20research/countries%202015/mexico2015.pdf> a SECTUR, *Datatur* [online]. [cit. 2016-01-14]. Dostupné z: <http://www.datatur.beta.sectur.gob.mx/SitePages/CompendioEstadistico.aspx>

velmi výrazný, jak pro ekonomiku Mexika, tak zároveň pro příjezdy turistů a příjmy z cestovního ruchu Mexika.

V roce 2009 se projevila také ekonomická krize, která začala v USA. Jelikož Mexiko navštěvují nejvíce turisté z USA, Mexiko utrpělo značné ekonomické ztráty. Bohužel i tento rok Mexiko poznamenala další negativní událost a to „Mexická chřipka“, která se objevila přímo v Mexiku na jaře roku 2009. Mexiko touto nemocí utrpělo z hlediska marketingu destinace a to samozřejmě poznamenalo i její příjezdy turistů a příjmy z cestovního ruchu.

Následující roky již byly ve znamení nárůstů těchto ukazatelů. Největší úspěch zaznamenalo Mexiko v roce 2014, kdy jeho příjezdy zahraničních turistů byly 29 091 a příjmy z cestovního ruchu činily také rekordní 16 258 milionů USD. V roce 2014 došlo k historickému maximu návštěvnosti a příjmů z cestovního ruchu. Zároveň tímto rokem se Mexiko zapsalo do TOP 10 nejnavštěvovanějších zemí světa.

Předpoklad pro rok 2025 je 38 000 turistů. Předpoklad do roku 2025 je 24 milionů USD z příjmů z cestovního ruchu, což je optimistické navýšení oproti rokům minulým.

Tabulka č. 6: Příjezdy do Mexika podle regionů

Region	Příjezdy (v tis.)				
	2010	2011	2012	2013	2014
Komplet	23 290	23 403	23 403	24 151	29 346
Afrika	15	15	16	18	20
Amerika	20 868	21 152	21 541	22 088	27 064
Východní Asie a Pacifik	101	112	133	156	183
Evropa	1 418	1 510	1 619	1 725	1 846
Střední Východ	0	0	0	0	0
Jižní Asie	0	0	0	0	0
Ostatní	888	614	94	163	233

Zdroj³³

Podle tabulky č. 6 lze zhodnotit příjezdy do Mexika dle regionů v tisících osob. Zde lze vidět, že trend návštěvnosti turistů je v uvedených letech naprosto stoupající. Jako historicky rekordní rok lze označit rok 2014, kdy Mexiko dosáhlo maxima návštěvnosti. Jak je patrné dle této tabulky, největší počet turistů navštěvující Mexiko je z regionu Amerika. Ačkoliv v roce 2009 zasáhla USA hospodářská krize, trend návštěvnosti Mexika je turisty z USA značně stoupající. Turisti z USA jsou pro Mexiko a jeho cestovní ruch a potenciální příjmy nejdůležitější klientelou. Ihned na druhém místě v návštěvnosti národností je Evropa. I zde je možné vidět naprosto stoupající trend návštěvnosti s rekordním historickým rokem 2014. Zároveň ale trend např. Východní Asie a Pacifik je také stoupající.

33 CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY, *The world factbook* [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/mx.html>

Tabulka č. 7: Počet nocí, Výdaje

(V tis)	2010	2011	2012	2013	2014
Průměrný počet nocí/1 turista	8,1	7,8	7,3	8,2	9,5
Celkový počet nocí (v tis)	48,1	49,06	52,93	58,21	61,07
Celkové výdaje (v mil USD)	12,68	12,45	13,32	14,31	16,65

Zdroj³⁴

Dle tabulky č. 7 lze vidět průměrný počet nocí na jednoho turistu v letech od 2010 do roku 2014. V letech 2010, 2011 a 2012 byl trend klesající. V roce 2013 se průměrný počet nocí začíná zvyšovat. Zároveň v roce 2014 průměrný počet nocí na jednoho turistu dosahuje maxima, což je 9,5 nocí. Jak lze hodnotit z tabulky, průměrný počet nocí je za poslední dva uvedené roky stoupající s tím, že do budoucna se předpokládá i nadále stoupající efekt.

Dle tabulky č. 7 lze sledovat celkový počet nocí v tisících. V roce 2010 byl celkový počet nocí 48,1 (v tisících) a do roku 2014 se počet nocí zvedl na rekordní historické maximum 61,07 nocí (v tisících). Jak lze sledovat z tabulky, trend celkových nocí je stoupající.

Dle tabulky číslo 7 lze sledovat celkové výdaje v mil USD. V roce 2010 činily celkové výdaje na 12,62 USD (v milionech) a do roku 2014 se celkové výdaje navýšily až na 16,65 USD (v milionech). I zde z pohledu celkových výdajů turistů (v milionech USD) je možné označit rok 2014 pro Mexiko jako historicky rekordní. Z tabulky je patrné, že trend výdajů je rostoucí.

Mexiko ročně navštíví okolo 23 miliónů turistů. Nejvíce turistů přijíždí z regionu Amerika, kde nejhlavnějším zdrojovým trhem je USA. Další významnější návštěvnost tvoří Evropa (6 %), kde jsou hlavními zdrojovými trhy Španělsko a Velká Británie. V hromadných ubytovacích zařízeních se průměrná doba přenocování pohybuje okolo 9,5 nocí. Hlavním účelem cest jsou tzv. ostatní důvody, jako např. náboženské, léčebné, návštěvy příbuzných a známých.³⁵

³⁴ CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY, *The world factbook* [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/mx.html>

³⁵ HAMARNEH, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*, 2012, s. 87

2.2 Význam cestovního ruchu v ekonomice Mexika

Během několika posledních let se cestovní ruch v Mexiku stal velmi významnou součástí ekonomiky. A to nejen díky tomu, že cestovní ruch Mexika ovlivňuje nárůst zaměstnanosti, příliv devíz a podporuje regionální rozvoj. Mexiko patří mezi dlouhodobě TOP 10 nejnavštěvovanějších destinací na celém světě. Jedná se o nejvyhledávanější latinskoamerickou destinaci na světě. Cestovní ruch má v Mexiku dlouhodobou tradici. Cestovali zde jak domácí, tak zahraniční turisté. Moderní cestovní ruch se zde rodí po druhé světové válce za rozvoje letecké dopravy. Po druhé světové válce se vláda zaměřila na zlepšení celé infrastruktury. I ubytovací sektor zaznamenal velký rozmach po celém Mexiku. Rozrostly se luxusní hotely a byla vystavena nová turistická letoviska jako např. Cancún, Play del Carmen, Los Cabos aj. Dne 29. prosince 1974 bylo vytvořeno Ministerstvo turismu (Secretaría De Turismo), zkratka SECTUR. SECTUR je nejdůležitější orgán pro cestovní ruch Mexika.³⁶

Tabulka č. 8: Ekonomické ukazatele cestovního ruchu Mexika (%)

ROK	2014	2015	2025
Přímý příspěvek CR na HDP	6,8%	6,2%	7,5%
Celkový příspěvek CR na HDP	14,8%	15,1%	16,3%
Přímá zaměstnanost v CR	7,4%	7,6%	8,1%
Celková zaměstnanost v CR	15,7%	16,2%	17,2%

Zdroj³⁷

Podle tabulky č. 8 lze vidět, že přímý příspěvek cestovního ruchu na HDP byl v roce 2014 6,8 %. V roce 2015 se předpokládá přímý příspěvek na HDP 6,2 %, což je klesající trend v porovnání těchto dvou let. V roce 2025 se předpokládá přímý příspěvek na HDP 7,5 %. Zde je patrné, že přímý příspěvek cestovního ruchu na HDP má být do budoucna stoupající, což je pro ekonomickou situaci země pozitivní vývoj.

³⁶ MINTPRESSNEWS, *Tourism and corporate development a devastating history of development in Mexico* [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <http://www.mintpressnews.com/tourism-and-corporate-development-a-devastating-history-of-development-in-mexico/167754/>

³⁷ WTTC, *Mexico 2015* [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <http://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic%20impact%20research/countries%202015/mexico2015.pdf>

Celkový příspěvek cestovního ruchu na HDP byl v roce 2014 ve výši 14,8 %. V roce 2015 se předpokládá celkový příspěvek na HDP 15,1 %. V roce 2025 se předpokládá celkový příspěvek cestovního ruchu na HDP 16,3 %. I zde lze hodnotit stoupající nárůst.

Přímá zaměstnanost cestovního ruchu činila v roce 2014 7,4 %. V roce 2015 se předpokládá, že přímá zaměstnanost bude 7,6 %. V roce 2025 se dle tabulky č. 8 předpokládá, že bude 8,1 %. Toto je velmi pozitivní ukazatel pro Mexiko a jeho obyvatele. Zde lze hodnotit zlepšující se situaci i pro mexické občany s možností zaměstnanosti v cestovním ruchu.

Celková zaměstnanost v cestovním ruchu byla v roce 2014 15,7 %. V roce 2015 se předpokládá, že celková zaměstnanost bude 16,2 %. V roce 2025 se předpokládá, že celková zaměstnanost v cestovním ruchu bude 17,2 %. I zde v celkovém ukazateli lze vidět pozitivní trend, který i nadále stoupá.

Dle tabulky č. 8 lze hodnotit ekonomické ukazatele Mexika jako do budoucna se stoupajícím trendem. Tento trend je velmi pozitivní pro ekonomickou stránku a cestovní ruch Mexika.

Jak uvádí server Mexico – travelnews.cz, „Spolkový stát Quintana Roo a Cancún na začátku května 2014 uvítali velmi známý Tianguis Turistico - Veletrh příjezdového cestovního ruchu. Jedná se o největší veletrh svého druhu v Americe jižně od USA. Dle informací Ministerstva cestovního ruchu Mexika – SECTUR – se Tianguis Turistico, ročníku číslo 39., zúčastnilo více jak 60 zástupců zemí. Ti dorazili na riviéru Cancún za účelem jednání se svými mexickými partnery z různých turistických destinací, pocházejících ze 32 mexických spolkových států. Tak o návštěvě informovalo Ministerstvo cestovního ruchu – SECTUR – které zároveň potvrdilo velmi vysokou míru participace. Zde i zároveň probíhala nabídka mexických destinací, turistických produktů v oblasti kultury, obchodu, luxusu, dobrodružství, slunce a pláží. Zde bylo zároveň Ministerstvem cestovního ruchu Mexika zdůrazněno, jak se svými nabídkami různých produktů cestovního ruchu zástupci spolkových mexických států dosáhli svých cílů, jaké si sami určili pro tento Tianguis a nebo tyto cíle úspěšně překročili.

Tianguis to při své definici cílů měl velmi obtížné. Obtížnost spočívala v předchozích letech, které předcházely tomuto úspěchu. Tyto roky byly označovány jako roky útlumu a krize, což bylo způsobené jak specifickými mexickými problémy, tak celosvětovým

hospodářským vývojem. Cestovní ruch tyto roky ovlivnily, ačkoliv se pouze okrajově dotýkaly turistických návštěvníků. Jako příklad lze uvést násilí a kriminalita drogových mafií, chřipky a jiné. Tato surrealistické a reálné nebezpečí byla příčinou viditelného poklesu návštěvnosti země, obzvláště návštěvníků ze severu, kteří převážně tvoří 80% všech zahraničních turistů.

Ačkoliv cíle byly stanoveny opatrně, ale zároveň progresivně, Claudia Ruiz Massieu, ministryně cestovního ruchu a SECTUR s Robertem Borge Angulo, guvernérem spolkového státu Quintana Roo, na společné tiskové konferenci hlásili pozitivní výsledky. Jak ministerstvo, tak zároveň zástupci spolkových států byli spokojeni. Zároveň byly také překročeny pro Tianguis 2014 všeobecné cíle. Zároveň byla překonaná účast zahraničních účastníků. Prezident Mexika Enrique Peña Nieto při zahájení Tinaguis Turistico 2014 zhodnotil Mexiko jako zemi, která má všechny předpoklady k tomu, aby zvýšila turistický potenciál na globální úrovni. Oznámil a připomněl, že jeho administrativa by ráda dosáhla toho samého úspěchu, co před 40 ti lety začaly budovat destinace jako Cancún a Riviera Maya jako hlavní projekty cestovního ruchu. Jeho administrace v šesti letech mají investice do infrastruktury cestovního ruchu dosáhnout 180 miliard pesos (zhruba 277 miliard CZK).

Jako prioritu pro svou vládu označil prezident před obchodníky ze šedesáti zemí cestovní ruch země. Jeho cílem je, aby z Mexika se stala konkurenceschopná, atraktivní, spolehlivá a udržitelná destinace cestovního ruchu. Zároveň prohlásil, že pro hospodářský růst Mexika je cestovní ruch strategické odvětví. Zároveň se jedná o jeden z největších zdrojů pro generování investic, devizových příjmů a pracovních míst. Cestovní ruch je hned na třetím místě po platebních příkazech mexických občanů pracujících v cizině a po devizových příjmech z těžby ropy. Přínos cestovního ruchu pro obyvatele je velký a zároveň přispívá k rozvoji a prosperitě státu a zároveň je hnací silou k transformaci země. Rok 2013 byl nejúspěšnější v celé historii cestovního ruchu Mexika.

Tomu přispěla důvěra investorů, díky nimž se i nadále rozšiřují operace v zemi, zároveň také díky vládním opatřením a nejvíce práce milionů Mexičanů. Prezident také poukázal, že díky těmto všem aspektům, v loňském roce Mexiko navštívilo 23,7 miliónů zahraničních turistů. Pozitivní trend zvýšených devizových příjmů nadále pokračuje i v letošním roce. 4,5 miliónů turistů přijelo do Mexika i v prvních měsících roku 2014. To

je o 15% zvýšení devízových příjmů než ve stejném období roku 2013. Mexiko se i nadále ukazuje jako ambiciózní svým nárůstem v roce následujícím.

Prezident i nadále chce Mexiko udržet jako prvotřídní turistickou destinaci. Ministerstvo cestovního ruchu i v roce 2014 a vláda Mexika propracovává 19 strategických projektů. Ty zasahují od destinací pro relaxaci a dovolenou až zároveň k reklamní strategii značky země. V roce 2018 má být investováno až 7,7 biliónů pesos, zároveň 180 biliónů pesos má být investováno v tomto oboru. Investice se mají týkat modernizace a rozšíření národní infrastruktury cestovního ruchu. Základ jsou tři strategie jako je zlepšení infrastruktury a zařízení v již existujících nejfrekventovanějších lokalitách, dále vytváření nové infrastruktury cestovního ruchu pro diverzifikaci odvětví a zároveň podpora konkurenceschopnosti cestovního ruchu. Nepochybně tyto cíle na regionální i spolkovou administraci mají před sebou spoustu práce. Ačkoliv Mexiko spadá k deseti zemím s největším historickým a kulturním bohatstvím, pouhé malé procento návštěvníků Mexika uvádí jako svůj důvod dovolené kulturní motivaci.

Jedním z důvodů je nedostatečná infrastruktura a velikost země. Spojení, jak pozemní, tak i letecké, je nedostačující. Zároveň zde jsou postrádány ubytovací kapacity. Např. v tzv. Pueblos Mágicos – magických městečkách, nebo i v koloniálních městech. Zde jsou postrádány gastronomické i ubytovací kapacity.

Dle průzkumů Ministerstva cestovního ruchu Mexika až 77% návštěvníků vyhledává 3 plážové destinace. Karibská riviéra Maya je vyhledávána 38% návštěvníků, Cancún 29% návštěvníků a pacifický Los Cabos 10% návštěvníků. Okolo 24,5 miliónů turistů vyhledává ubytování v přímořských destinacích. Pouze 5 letišť odbaví ročně kolem 90% turistů, kteří zavítají do Mexika. Až 60% zahraničních příletů odbaví letiště Los Cabos a Cancún. Pouhé 3% zahraničních turistů uvedlo jako hlavní motivaci navštívit Mexiko, kulturu. 38% turistů, kteří přijížděli s jinou motivací, končili svůj pobyt nějakou kulturní aktivitou.

Ročně kolem 4,8 miliónů osob navštíví archeologická centra, tzv. Zonas Arquelógicas mexických pěti mayských států jako např. jsou Tabasco, Yucatán, Campeche, Chiapas a Quitana Roo. Z nich 75% návštěvníků navštíví pouze 5 míst a to jsou Chichén Itzá, Tulum, Palenque, Uxmal a Cobá.

Z tohoto důvodu žádají guvernéri tzv. Mayských států jako např. Quinatana Roo fiskální subvence. Ty mají sloužit k iniciování investic. Tyto investice by měly umožnit vývoj trasy Mundo Maya – Svět Mayů – ve větším měřítku. Tímto způsobem by přivítaly více turistů, čímž by zlepšily lepší prezentaci Mexika. Dnešní přístup k větším mayským památkám je obtížný a z toho vyplývající počet návštěvníků pouze průměrný.

Po uplynutí dvaceti let od vytvoření mezinárodního projektu Mundo Maya se dosud nezahájilo vytváření železniční a letecké spojení mezi zeměmi Centrální Ameriky. Co zde bylo označeno jako chybějící, je multidestinační strategie.³⁸

Pojem Management destinace, tzv. destinační management je důležitý pro marketing destinace. O managementu destinace se pak může hovořit jako o marketingovém řízení destinace.³⁹

2.3. Strategie cestovního ruchu Mexika

Ministerstvo cestovního ruchu Mexika pod záštitou a podpisem prezidenta vydalo v roce 2015 Strategii rozvoje cestovního ruchu. Tento program byl navrhnut na základě Národního rozvojového plánu roku 2013 – 2018 a Národní politiky cestovního ruchu. Jak uvádí tajemník Cestovního ruchu Claudia Ruiz Massieu: *„Cestovní ruch je pro Mexiko velmi důležitý. V Mexiku je považován za velmi dynamickou ekonomickou aktivitu, který je schopen udržet pozitivní růst i přes nepříznivé podmínky, které mohou nastat v národním nebo mezinárodním teritoriu.*

Činnost cestovního ruchu má svou vlastní výhodu v terciárním sektoru a vytváří ekonomický dopad rychleji ve srovnání s jinými výrobními odvětvími. Mexická vláda považuje a touto strategií ztvrzuje cestovní ruch příčným charakterem a důležitý motor pokroku. Cestovní ruch Mexika sdružuje více než 50 hospodářských činností, vytváří příležitosti především pro mikropodniky, malé a střední podniky, a je schopen vytvořit produktivní propojení s vyšší přidanou hodnotou pro tuto zemi. Na druhé straně, cestovní ruch je hnací silou rozvoje a představuje určitý nástroj ke zlepšení životních podmínek

---

³⁸ MEXICO-TRAVELNEWS, *Mexický cestovní ruch hlásí rekordy*, [online]. [cit. 2015-01-10]. Dostupné z: <http://www.mexico-travelnews.cz/index.php/b2b/81-tianguis-2014-mexicky-cestovni-ruch-hlasi-rekordy.html>

³⁹ PALATKOVÁ, M. *Marketingový management destinací*, 2011, str. 19

v hostitelských komunitách, vytváří pocit sounáležitosti a přispívá k zachování přírodního a kulturního bohatství.

*Zároveň Ministerstvo cestovního ruchu Mexika vydává zákon/směrnici/program na Udržitelnost cestovního ruchu.*⁴⁰

Strategie rozvoje cestovního ruchu Mexika se zaměřuje na následující odvětví:

- a) Aktivní koncentrace cestovního ruchu
- b) Inovace a efektivní využívání zdrojů v cestovním ruchu
- c) Přístup k financování a k investicím pro rozvoj cestovního ruchu
- d) Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu
- e) Politika cestovního ruchu a institucionální transformace

Tyto úkoly chce zahrnout Mexiko do Národních cílů.

Strategie důsledně představuje výkony odvětví. Zároveň se zaměřuje na faktory, které oslabují konkurenceschopnost odvětví cestovního ruchu. Strategie obsahuje 5 cílů. Ty jsou nadále rozděleny na další dílčí strategie.

Cíl č. 1 se představuje jako Transformace odvětví cestovního ruchu a posílení spolupráce a programů odpovědnosti k využití potenciálů cestovního ruchu. Strategie 1 má za úkol posílit institucionální kapacity v odvětví cestovního ruchu. Strategie 2 má za úkol stanovit nástroje a harmonizovat akce vlády s národní politikou cestovního ruchu a propagovat její odpovědnost. Strategie 3 má za úkol podporovat mezivládní koordinace v oblasti cestovního ruchu. Strategie 4 si klade za úkol posílit mechanismy pro spolupráci s akademickou obcí, soukromým sektorem a sociální oblastí ve prospěch cestovního ruchu.

Cíl č. 2 se představuje jako Posílení konkurenční výhody cestovního ruchu. Strategie 1 má za cíl získávání informací, výzkumu a znalostí o destinaci a produktových řadách. Strategie 2 má za cíl inovaci, diverzifikaci a konsolidaci dodávek podle regionů a turistických destinací. Strategie 3 má za úkol podporovat vysoké standardy kvality služeb v cestovním ruchu. Strategie 4 má za cíl zlepšit úroveň poskytovatelů služeb turistům.

---

⁴⁰ Vlastní zpracování na základě SECTUR - Estratega de desarrollo

Strategie 5 má za cíl podporovat komplexní bezpečnostní politiku k uspokojování a naplňování cílů turistů.

Cíl č. 3 se představuje jako Financování a veřejné investice u soukromých záměrů v potencionálu cestovního ruchu. Strategie 1 má za cíl rozšíření přístupu k úvěrům a finanční nástroje odvětví cestovního ruchu. Strategie 2 má za cíl podporovat vyšší úroveň investic pro podnikatele a poskytovatele služeb cestovního ruchu. Strategie 3 má za úkol poskytovat školení a technickou pomoc při finanční gramotnosti rozvoje cestovního ruchu a jeho projektů. Strategie 4 má za cíl podporovat financování a cílené investice pro konsolidace v oblasti zásobování IPC – Integrálně plánované zařízení. Strategie 5 má za cíl posílit mechanismy atraktivnosti a přílivu investic do sektoru.

Cíl č. 4 garantuje Podporu cestovního ruchu s cílem přispět k podpoře diverzifikace trhu a rozvoje růstu sektoru. Strategie 1 má za cíl podporovat Mexiko jako kvalitní turistickou destinaci, jako destinaci nabízející řadu atraktivních a jedinečných zážitků. Strategie 2 má za úkol podpořit rozvoj domácího trhu podporou populace. Strategie 3 má za úkol zvýšit podporu Mexika v tradičních trzích a zvýšení tržní diverzifikace.

Cíl č. 5 se představuje jako Podpora udržitelného rozvoje turistických destinací a rozšíření sociální a ekonomické pilíře hostitelských společenství. Strategie 1 má za cíl určit význam a potenciál přírodního a kulturního kapitálu k plánování cestovního územního ruchu. Strategie 2 slouží jako konstrukční nástroj s kritérii udržitelnosti pro vedení cestovního ruchu směrem k odolnosti a změnám klimatu a průmyslu. Strategie 3 má za cíl posílit přínos cestovního ruchu pro zachování národního dědictví a jeho udržitelného využívání. Strategie 4 má za cíl podporovat komplexní a příslušné rozdělení přínosů hospodářského a sociálního cestovního ruchu v hostitelských komunitách. Strategie 5 má za cíl vytvořit nástroje pro poskytování příležitostí pro domácí cestovní ruch.⁴¹

Ministerstvo cestovního ruchu Mexika SECTUR vydává také program na Udržitelnost cestovního ruchu Mexika – Programa Turismo. Jedná se o agendu na podporu udržitelnosti cestovního ruchu Mexika. Dříve Agenda 21 a její program pro cestovní ruch Mexika. Tato směrnice je iniciativou Ministerstva cestovního ruchu, která si klade za cíl vytvářet udržitelný rozvoj a zlepšení podmínek v turistických destinacích. Jedná se o

---

⁴¹ Vlastní zpracování na základě SECTUR - Estratega de desarrollo

nástroj s cílem posílit vliv cestovního ruchu na úrovni obcí a zvýšení životní úrovně obyvatel turistických destinací. Okolo roku 1970 vzniklo hnutí z názvem Agenda 21. Celý svět se v té době obával ekologických problémů.

V roce 1987 vzniká nový projekt pro společnou budoucnost a udržitelný rozvoj. V roce 1992 Světová komise pro životní prostředí a rozvoj OSN sponzorují Summit Země v Rio de Janeiro. Agenda 21 Mexiko se přejmenovává na Program pro udržitelný cestovní ruch v Mexiku.

Strategie má 3 cíle. Cíl č. 1 je monitorování a hodnocení pro udržitelnost cestovního ruchu. Cíl č. 2 má za cíl udržitelnost meziodvětvové agendy. Cíl č. 3 má za úkol podporovat osvědčené postupy v oblasti životního prostředí ve firmách a destinacích. V oblasti cestovního ruchu se program chce zaměřit na nízkou účast turistických zařízení v programech konkurenceschopnosti. Zároveň se program chce zaměřit na nízkou účast zařízení v certifikačních programech v oblastech životního prostředí.

Udržitelnost cestovního ruchu se v Mexiku zaměřuje také na trendy, které se v posledních letech týkají ochrany životního prostředí. Např. green tourism aj. Tento program pracuje na podpoře životního prostředí, certifikace v obchodních a turistických destinacích. Zde projekt zaštiťuje organizace PROFEPA prostřednictvím certifikace Turistická environmentální kvalita čistoty v turistické zóně.

Druhý program zodpovídá za certifikaci Australian Earth Check. V únoru 2003, SECTUR, PROFEPA a Mexická asociace hotelů a motelů podepsala smlouvu na podporu programu Enviromental Quality Tourism. Na webových stránkách SECTUR jsou uvedeny hotely a zařízení, které obdržely certifikát. V listopadu 2008 SECTUR podepsal dohodu o spolupráci s PROFEPA za účelem Clean program Turistická zóna destinací dříve CLEAN. V roce 2010 SECTUR a WTO provedli analýzu Certifikace splňující globální kritéria pro udržitelný cestovní ruch. Cílem SECTUR je zvýšení počtu certifikovaných společností v celém Mexiku.

Největší potenciál cestovního ruchu a hlavní cíl současné vlády prezidenta Enrique Peña Nietu, je diverzifikace nabídky. Ta by se měla do budoucna rozšířit i na další druhy cestovního ruchu jako např. o kulturní, náboženský, zdravotní, svatební aj.

Mexické Ministerstvo cestovního ruchu zároveň v roce 2001 založilo program Pueblos Mágicos na podporu regionálního rozvoje. Tento projekt zastupuje 83 lokalit v Mexiku,

kteří jsou významné pro svoji kulturu nebo historickou identitu. Nejpočetnější jednotky v projektu jsou města jako např. Estado de Mexico, Jalisco, Guanajuato, Puebla aj. Vláda si v rámci svého programu v letech 2012 až 2018 přeje navýšení návštěvnosti těchto lokalit.⁴²

Právní úpravy cestovního ruchu v Mexiku se týkají následující zákony: Zákon o cestovním ruchu (Ley General de Turismo), Zákon na ochranu spotřebitele (Ley Federal de Protección al Consumidor) a vyhlášku vztahující se k Zákonu o cestovním ruchu (Reglamento de la Ley Federal de Turismo).

Zde je vhodné i zmínit, jaké jsou podmínky pro vstup do Mexika. Platnost cestovního dokladu při vstupu na území Mexika musí být minimálně 6 měsíců. V případě, že má kratší platnost, je možné vyřídit si tzv. rychlopas s platností právě 6 měsíců. Cestovní pas nemusí být biometrický. Děti nemohou být zapsány v pase svých rodičů, každá osoba musí cestovat s vlastním pasem.

Občané České republiky a dalších vybraných zemí, kteří pojedou do Mexika na dobu kratší než 180 kalendářních dní a nebudou po dobu pobytu pracovat pro mexického zaměstnavatele (tzn. turisté, studenti, účastníci konferencí, obchodní cesty, montáže atd.), nepotřebují vízum.

Stejná pravidla bezvízového vstupu do Mexika se vztahují i na občany třetích zemích, kteří jsou držiteli trvalého pobytu na území USA, Japonska, Kanady a EU, včetně České republiky, a na držitele platného víza do USA. Kromě platného cestovního dokladu si s sebou musí vzít průkaz trvalého pobytu popř. vízum do USA.⁴³

---

⁴² Vlastní zpracování na základě: VISIT MEXICO, *Visit Mexico* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.visitmexico.com/es/pueblos-magicos-del-estado-de-mexico> a SECTUR, *Pueblo Mágicos*, [online]. [cit. 01-04-2016]. Dostupné z: <http://www.datatur.beta.sectur.gob.mx/SitePages/PueblosMagicos.aspx>

⁴³ EMBAMEX, *Administración-Embamex República Checa* [online]. [cit. 2015-29-11]. Dostupné z: <http://embamex.sre.gob.mx/republicacheca/>

2.4 Realizační předpoklady cestovního ruchu Mexika

Realizační předpoklady v Mexiku mají velký vliv na uskutečnění cestovního ruchu s umožněním využití lokalizačních podmínek. Mexiko je dostupné letadlem, po moři i po souši. V porovnání s vyspělými zeměmi stávající infrastruktura v Mexiku nedosahuje standardní úrovně. Mexiko disponuje cca 366 000 km silnic a relativně kvalitních dálnic. Více než polovina dálnic má zpevněný povrch. V Mexiku je 17 166 km železniční sítě, i když větší část hromadné vnitrostátní dopravy je uskutečňována autobusem. Téměř 3000 km splavných řek a přímořských kanálů je určeno na tzv. trampskou dopravu a pobřežní kabotáž. Většina městských aglomerací významně projevuje značný zájem o nové ekologické dopravy mezi hlavními centry, tj. vlaky a autobusy. Ve všech městech funguje veřejná hromadná doprava „colectivos“. Jedná se o minibusy pro zhruba 10 osob maximálně, které jezdí po určitých trasách. V Mexiku je kompletně 1 724 letišť. Z těchto 249 letišť má zpevněný povrch.⁴⁴ V Mexiku je více než 50 letišť s pravidelnými lety místních aerolinek a zároveň i několik dalších malých letišť se spoji nepravidelnými. Nejdůležitější a nejfrekventovanější letiště jsou ve městech spojující cestovní ruch a obchod jako např. Mexico City. Mezi nejvýznamnější přístavy v Mexiku patří např. Altamira, Coatzacoalcos, Manzanillo, Salina Cruz, Morro Redondo, Tampico a Veracruz.⁴⁵

Ubytovací zařízení v Mexiku jsou významnou součástí cestovního ruchu. Nachází se zde okolo 15 000 ubytovacích zařízení s celkovou kapacitou okolo 500 000 pokojů. Stravovacích zařízení je v Mexiku okolo 280 000. Jedná se o různé druhy stravovacího zařízení a různé kvality.⁴⁶

---

⁴⁴ HAMARNEH, I. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*, 2012, s. 87

⁴⁵ FISHER, J. *Mexiko*, 2008, s. 36-43

⁴⁶ Vlastní zpracování na základě: INEGI, *Mexico in cifras*[online]. [cit. 2015-21-11]. Dostupné z: <http://www.inegi.org.mx/est/contenidos/proyectos/accesomicrodatos/ce2014/presentacion.aspx>

2.5 Hlavní turistické destinace a památky

Mexiko má několik významných turistických středisek díky svým nekonečně dlouhým plážím, památkám a bohaté kultuře. V této podkapitole jsou zmiňované hlavně ty nejnavštěvovanější turistické atraktivity, kam cestují nejvíce čeští turisté.

Na nejjižnějším cípu poloostrova Baja California se nachází záliv letoviska Los Cabos. V minulosti se jednalo o velmi skromnou rybářskou vesničku, z které se během několika málo let stalo velmi hojně navštěvované turistické letovisko. Tato oblast je hlavně navštěvována turisty ze západního pobřeží USA. Do budoucna je zde i projekt na vybudování umělého ostrova s umělou bowlingovou dráhou a jinými atraktivitami.

Při překročení obratníku Raka, který se nachází před významným turistickým městem Mazatlán, je znát změna klimatu. Klima zde odpovídá tropickému městu, což znamená vysokou vlhkost. Mazatlán je známý každoročně se rozrůstajícími se hotely podél pobřežní cesty směr k severu. Většina turistů ovšem zůstává v oblasti „Zlaté Zóny“ – Zona Dorada. Ačkoliv hlavní prosperitou města je ponejvíce cestovní ruch, Mazatlán je velmi významný největším pacifickým mexickým přístavem.

Scenérii drobných zátok zálivů tvoří na 800 km dlouhém pobřeží Tichého oceánu další významná turistická letoviska. Největší a nejstarší z nich je Acapulco. Zátoka, kterou milují bohatí turisté nejvíce z USA a Kanady. Město si i přes velký příval turistů udrželo svůj mexický ráz.

Na druhé místo popularitou i velikostí se hned vedle Acapulca řadí Puerto Vallarta. Působí spíše jako tropická vesnice, čímž se také často označuje. Ve skutečnosti se táhne podél několikakilometrových pláží.

K menším letoviskům patří i uměle vytvořené město Ixtapa. Toto město je tvořeno převážně hotely, bary a restauracemi speciálně určené pro turisty.

K méně navštěvovaným turistickým střediskům patří centrální část Mexického zálivu, kde se nachází město Veracruz. I tak se jedná o nejcharakterističtější a nejzajímavější oblast Mexika. V této tropické oblasti se výrazně podepsala kultura Olméků. Veracruz je pro turisty spíše tranzitní město, přes které pokračují na jih země. Toto město je také vyhlášeno svojí výbornou mexickou kuchyní se specializací na mořské plody.

K nejvýznamnějšímu turistickému místu patří poloostrov Yucatán, který se rozkládá na pobřeží Karibského moře, českými turisty nejvíce navštěvovaný. Jedná se o převážně rovinný poloostrov, který obsahuje vše pro atraktivní turistickou dovolenou. Tento poloostrov tvoří tři státy – Campeche, Yucatán, Quintana Roo. Tato oblast byla od pradávna osídlována Mayem a jejich kulturní pozůstatky jsou zde znát na první pohled. Někteří obyvatelé Yucatánu stále ještě hovoří mayskými dialekty a jsou velmi hrdí na svůj původ a jeho minulost.

Hlavním městem Yucatánu je považováno město Merida, kde probíhá neustále několik kulturních akcí najednou. Mérida, tzv. „Bílé město“ stojí za to navštívit. Jedná se o hlavní město nejen celého státu, ale celého poloostrova. Ačkoliv je ročně navštíveno několika miliony turistů, dokázalo si zachovat svojí eleganci a poklidný ráz. Významným městem je zde i město Campeche, které bylo v roce 1999 zapsáno na seznam světového dědictví UNESCO.

K velmi turisticky významnému městu řadíme Cancún. Z počátku se jednalo o zapadlou rybářskou vísku, dnes se jedná o metropoli čítající téměř půl milionu obyvatel, ke kterým každou sezónu přibude 2 miliony turistů. Cancún tvoří převážně luxusní hotely podél celého pobřeží, ačkoliv nejsou výjimkou ani hostely a ubytování střední třídy. Z Cancúnu je to blíž do Miami, než do Mexického City. Proto zde není výjimka kombinovaného zájezdu nejvíce pro občany USA: Miami – Cancún – Varadero – Miami. Cancún má svoje letiště, které je celoročně dost vytížené.

Yucatán má i několik archeologických nalezišť. Např. naleziště Bekán a Xpujil mají výhodu v menším počtu turistů. Nejslavnější a nejlépe zrekonstruované naleziště leží těsně vedle hlavní silnice z Cancúnu do Méridy směrem ke Karibskému moři. Jedná se o naleziště Chichén Itzá. Toto naleziště je nejnavštěvovanější z mayských nalezišť na Yucatánu. Je možné zde také spatřit zajímavý jev a to v době slunovratů. Pocit šplhajícího hada po schodišti může dopřát světelný klam. V minulosti byla možnost vylézt na hlavní pyramidu El Castillo, dnes je to již bohužel zakázané. Další mayské město se jmenuje Uxmal. Vyznačuje se velkou zdobností chrámů maskami a štukem. K dalším atraktivitám patří město Tulum. Tulum je krásná kombinace mayských rozvalin a karibské pláže. Nedaleko Tulumu, asi tak 50 km, leží zřícenina starověkého města Cobá. Jednotlivé stavby jsou rozmístěné kolem dvou jezer, a tím je celá prohlídka náročnější.

Nedaleko Cancúnu se nachází ostrov Isla Mujeres tzv. „Ostrov žen“. Na ostrov se dá dostat lodí po Karibském moři. Denně sem jezdí čím dál více turistů na jednodenní výlety z Cancúnu a přilehlých letovisek. Jedná se spíše o menší ostrov, ovšem s vysokou návštěvností.

Karibské moře nedaleko Cancúnu ovšem skrývá jeden skoro zapomenutý přírodou velmi bohatě obdařený ostrov. Jedná se o ostrov Isla Contoy. Denně ho může navštívit pouze 200 návštěvníků, kteří se sem dopraví lodí. Pod palmami se rozkládají bílé karibské pláže a v pralese ostrova se dají spatřit i různá exotická zvířata jako např. leguáni nebo papoušci.

Nedaleko Cancúnu se také nachází indiánská rezervace X-caret, která je zařízena jako národní park. Jedná se o celodenní výlet, který obsahuje celodenní návštěvu parku. Návštěvníci se zde projedou na lodičkách v říčních kanálech, zaplavou si v jeskyních, shlédnou několik indiánských představení a spatří mnoho druhů exotického zvířectva.

Za Cancúnem se nachází potápěčské město Puerto Morelos, vyhlášené mezi potápěči a milovníky šnorchlování.

Dalším neméně významným turistickým střediskem je Playa del Carmen. Jedná se o klidnější turistické středisko plné luxusních hotelů a kvalitních restaurací. V porovnání s Cancúnem je Playa del Carmen nepřehlněná americkými studenty, kteří jezdí do Mexika trávit prázdniny. Turisti sem jezdí trávit klidnou luxusní dovolenou do jednoho z několika desítek hotelů.

Významným turistickým střediskem je ostrov Cozumel. Svoji rozlohou je daleko větší než Isla Mujeres a jezdí sem nadprůměrně turistů. Ať už zde turisti tráví svoji kompletní dovolenou nebo vystoupí z právě zakotveného cruisu. Ačkoliv oblast je přeplněná turisty, nachází se zde nejlepší potápění v celém Mexiku díky podmořským zahradám, které hýří barevnými korály. Ostrov Cozumel je také výrazně luxusnější a dražší destinací v porovnání s ostatními destinacemi Mexika v Karibském moři. Zde je zvyšující se trend návštěvnosti zahraničními i mexickými turisty. Ostrov Cozumel bývá také velmi častá zastávka zámořských lodí, tzv. cruisů. Bohužel místní obyvatelé si často stěžují na velký příliv turistů, s dopadem na okolní krajinu a životní prostředí.

K velmi významným turistickým atrakcím patří tzv. „Cenotes“. Jedná se o přírodní vodní jeskyně ukryté v podzemí. Na poloostrově, kde je nedostatek řek a jezer, hrály cenoty

velkou roli jako zásobárna vody a místa uctívání. Dnes jsou cílem výletů a potápěčů z celého světa. K cenotům není vždy ideální přístup.

Poloostrov Yucatán má vše, co by měla každá exotická destinace mít. Yucatán nabídne historické památky, výbornou kuchyni, příjemnou kulturu, vstřícné obyvatele a Karibské moře. I pro cestovatele, kteří neupřednostňují pouhou relaxaci na pláži, poloostrov Yucatán nabídne velmi kvalitní zábavu formou výletů, poznávání destinace a osobní přístup k turistům.⁴⁷

Největší potenciál cestovního ruchu Mexika tvoří písčné pláže u Karibského moře a pláže na pobřeží Tichého oceánu. Tyto plážové destinace jsou nejoblíbenější cílovou destinací většiny turistů. Cestovní ruch s tematikou „sol y playa“ – slunce a pláž, tvoří nejvýznamnější podíl cestovního ruchu Mexika, který se neustále zvyšuje a do budoucna se předpokládá, že se i nadále bude zvyšovat.⁴⁸

2.6 SWOT analýza Mexika jako destinace cestovního ruchu

„SWOT analýza je rozbor, který zkoumá vnitřní silné a slabé stránky dané země. Tento rozbor zároveň zkoumá vnější příležitosti a hrozby. SWOT analýza je jednoduchým nástrojem zaměřený na charakteristiku klíčových faktorů, ovlivňující strategické postavení země v cestovním ruchu. Silné stránky jsou vnitřní vlastnosti země, které nejvíce pomáhají k dosažení vlastního cíle. Slabé stránky naopak zhoršují podmínky země k dosažení cíle. Příležitosti jsou vnější vlastnosti země, které můžou zároveň dopomoci k dosažení cíle. Ohrožení z venkovního vlivu tyto podmínky ztěžují.“⁴⁹

Následující tabulka č. 9 hodnotí Mexiko jako destinaci cestovního ruchu a zobrazuje jeho silné a slabé stránky. Důležitost je hodnocena s ohledem na význam pro cestovní ruch v rozsahu: nízká, střední, vysoká. Výkonnost je měřena dle stupnice: 1 – velmi dobrá, 2 – dobrá, 3 – průměrná, 4 – špatná, 5 – velmi špatná. Poté následuje tabulka č. 10, která hodnotí výkonnost silných a slabých stránek.

---

⁴⁷ FISHER, J. *Mexiko*, 2008, s. 81-855

⁴⁸ NOBLE, J *Mexiko*, 2008, s. 36 - 44

⁴⁹JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing v cestovním ruchu: Jak uspět v domácí i světové konkurenci*, 2012, s. 100

Tabulka č. 9: Silné a slabé stránky Mexiko

Hodnocené faktory	Důležitost			Výkonnost				
	Nízká	Střední	Vysoká	1	2	3	4	5
Selektivní předpoklady								
1. Vyspělost země		X				X		
2. Státní program na podporu CR			X	X				
3. Možnost investic			X		X			
4. Vstřícný přístup k turistům			X	X				
5. Světově proslulá mexická kuchyně		X		X				
6. Drogová kriminalita a její prevence	X							X
7. Zajištění a pocit bezpečnosti turistů			X				X	
Lokalizační předpoklady								
8. Přírodní předpoklady			X	X				
9. Přímořská letoviska			X	X				
10. Kulturně historické památky			X	X				
11. Bohatá fauna a flóra	X			X				
12. Folklórní tradice	X			X				
13. Eliminace emisí CO ₂ v hlavním městě		X					X	
14. Diverzita prostředí	X					X		
15. Jazyková vybavenost obyvatel		X					X	
Realizační předpoklady								
16. Dopravní dostupnost silniční dopravou	X					X		
17. Letecká infrastruktura			X		X			
18. Nabídka stravovacích zařízení			X			X		
19. Nabídka ubytovacích zařízení			X			X		
20. Dopravní infrastruktura	X					X		
21. Hromadná městská doprava	X					X		
22. Ostatní služby pro CR	X					X		

Zdroj⁵⁰

⁵⁰ Vlastní zpracování na základě Horáková H., *Strategický marketing*, s. 45 - 60

Tabulka č. 10: Vyhodnocení výkonnosti

Důležitost	Výkonnost				
	1 - velmi dobrá	2 - dobrá	3 - průměrná	4 - špatná	5 - velmi špatná
Vysoká	2, 4, 8, 9, 10,	3,17	1, 18,19,	7	
Střední	5,			15	
Nízká	11,12,		16, 20, 21, 22	13, 14	6

Zdroj⁵¹

Mezi silné stránky Mexika ze selektivních předpokladů patří státní programy na podporu cestovního ruchu a velká možnost investic do cestovního ruchu. Mexiko, jako významná destinace cestovního ruchu, si řadí k silným stránkám také velmi vstřícný přístup k turistům. K silným stránkám se lze jistě přiřadit i velmi oblíbená mexická kuchyně. Mezi silné stránky Mexika se z lokalizačních předpokladů řadí přírodní předpoklady, jako např. panenská příroda, s velkým množstvím zajímavostí, jako jsou např. kaňony, vodopády a skály. Zároveň bohatá fauna a flóra jako např. výskyt velkého množství ojedinělých rostlinných a živočišných druhů. Zde hrají velký význam endemiti, kteří žijí pouze na území Mexika. K silným stránkám Mexika jako destinace cestovního ruchu se také řadí velmi známá přímořská letoviska a 9 000 km povětšinou písčinych plážových pobřeží s průzračně čistou vodou. Sem je možné zařadit i velkou diverzitu prostředí, jako jsou např. deště pralesy, vysoké hory, lesy, nížiny a pouště. K opravdu hodně silným stránkám Mexika řadíme kulturně historické památky. Zde je třeba upozornit na obrovské kulturní bohatství v podobě Aztéckých, Mayských, Zápoteckých, Olméckých a dalších kultur. Zde je třeba i zmínit řady architektonických skvostů a krásná koloniální města. K silným stránkám se řadí i významné bohaté folklórní tradice. Z realizačních předpokladů k silným stránkám Mexika patří letecká infrastruktura do přímořských destinací.

Mezi slabé stránky Mexika se řadí drogová kriminalita a její prevence v Mexiku. Mezi další slabé stránky Mexika patří bezpečnost a pocit bezpečnosti turistů. Např. nízká bezpečnost v Chiapaských horách a jejich náboženské a politické konflikty, které ovlivňují cestovní ruch. Ke slabých stránkám také patří eliminace emisí CO₂ v hlavním městě Mexico City a jeho dopravní situace. Sem lze přiřadit i přetěžování životního

⁵¹ Vlastní zpracování na základě Horáková H., *Strategický marketing*, s. 45 - 60

prostředí ve velkých přímořských letoviscích. Dále také ztráta identity a jedinečnost místa a krajiny. V Mexickém zálivu také např. znečištění vod. Ke slabým stránkám se také řadí nízká jazyková vybavenost obyvatel, zvláště mimo turistická letoviska. Ke slabým stránkám se přiřazují také problémy v šedé ekonomice. Mexiko je na 4. místě v krajinách Latinské Ameriky ve stínové ekonomice. Zde se také odráží nerovnost příjmů obyvatelstva a slabá podpora nižší třídy.

Tabulka číslo 11: Příležitosti a hrozby

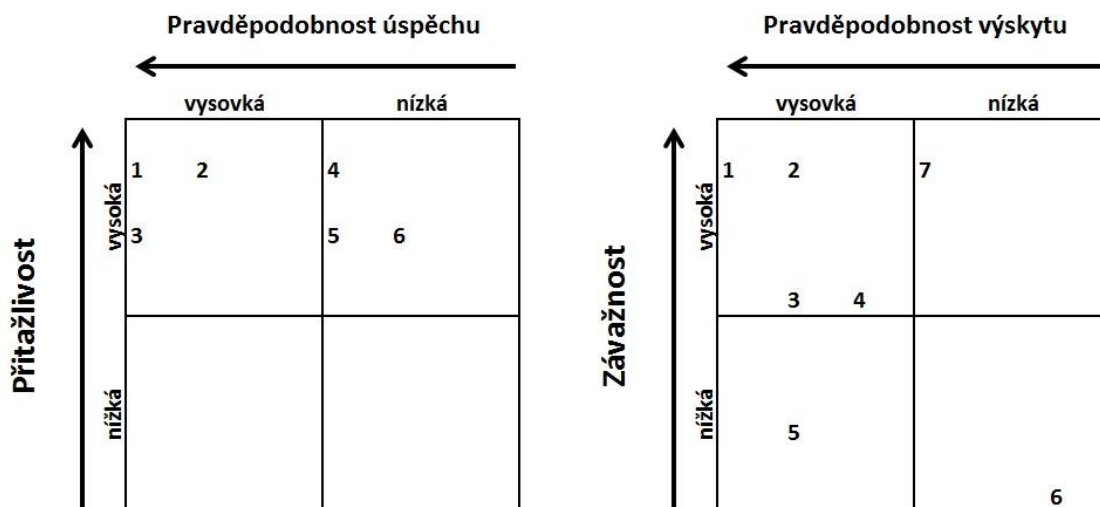
Příležitosti	Hrozby
1. Rozvoj gastronomie	1. Válka drogových kartelů
2. Rozvoj netradičního CR	2. Zhoršení bezpečnosti v zemi
3. Zlepšení infrastruktury	3. Nemoci, chřipky, aj.
4. Poptávkový trend po destinaci	4. Útoky mafie na severu země
5. Zlepšení země na mezinárodním trhu	5. Pokles návštěvnosti z USA
6. Zlepšení bezpečnosti v zemi	6. Konkurence jiných destinací
	7. Zhoršení image destinace

Zdroj⁵²

Příležitosti jsou hodnoceny podle pravděpodobnosti úspěchu přitažlivosti. Hrozby jsou hodnoceny na základně pravděpodobnosti výskytu závažnosti. U obou matic je použita stupnice 0 – 4. Kdy 4 představuje největší pravděpodobnost a přitažlivost či závažnost.

⁵² Vlastní zpracování na základě Horáková H., *Strategický marketing*, s. 45 - 60

Obrázek č. 1: Matice příležitosti a ohrožení

Zdroj⁵³

K příležitostem Mexika se řadí rozvoj gastronomie a netradičních forem cestovního ruchu. K netradičním formám cestovního ruchu patří např. svatební cestovní ruch, dark tourism, ropný cestovní ruch, gastronomický cestovní ruch aj. K příležitostem se řadí také zlepšení infrastruktury a poptávkový trend po destinaci. K příležitostem se také řadí zlepšení země na mezinárodním trhu a zároveň zlepšení bezpečnosti země.

K hrozbám Mexika jsou přičítány války drogových kartelů a zhoršení bezpečnosti v zemi. Zároveň k hrozbám se řadí nemoci, jako např. prasečí chřipka, SARS, ZIKA a přírodní katastrofy. K hrozbám také lze přičíst útoky mafie na severu země a případný pokles návštěvnosti z USA. K hrozbám se také řadí konkurence jiných destinací.⁵⁴

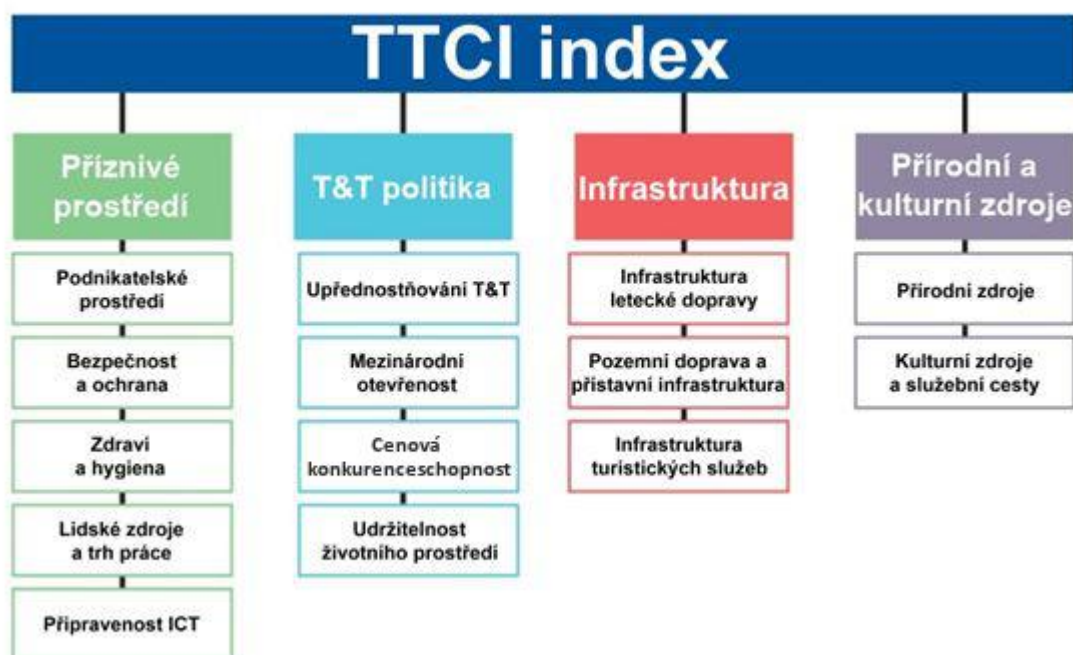
⁵³ Vlastní zpracování na základě Horáková H., *Strategický marketing*, s. 45 – 60

⁵⁴ Vlastní zpracování na základě: STRATFOR GLOBAL INTELLIGENCE, *Colaborative research* [online]. [cit. 2015-29-11]. Dostupné z: [http://www.stratfor.com/search/site/mexico?f\[0\]=bundle%3Astratfor_analysis&f\[1\]=bundle%3Astratfor_forecast](http://www.stratfor.com/search/site/mexico?f[0]=bundle%3Astratfor_analysis&f[1]=bundle%3Astratfor_forecast)

2.7 Zhodnocení konkurenceschopnosti Mexika z hlediska cestovního ruchu

Pro hodnocení konkurenceschopnosti cestovního ruchu se používá Index Konkurenceschopnosti TTCI – The Travel & Tourism Competitiveness Report. Index TTCI publikuje každoročně Světové ekonomické fórum od roku 2007. Jedná se o soubor faktorů a politik, které umožní udržitelný rozvoj cestovního ruchu sektoru, což přispívá k rozvoji a konkurenceschopnosti země. Index byl prvně prezentován v roce 2007. Index spolupracuje s významnými společnostmi z cestovního ruchu, jako jsou např. Deloitte, IATA, UNWTO, WTTC aj. Index používá 14 hlavních pilířů. Tyto pilíře jsou rozděleny do čtyř subindexů. Na základě těchto indikátorů je možné určit konkurenční výhody dané země.

Obrázek č. 2: TTCI index

Zdroj⁵⁵

⁵⁵ Vlastní zpracování na základě WORLD ECONOMIC TOURISM, *TTCI index*, [online]. [cit. 2015 – 29-11]. Dostupné z: <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2015/economies/#economy=MEX>

Subindex A zachycuje obecná nastavení potřebných pro provoz v zemi. Subindex A má 5 pilířů. Pod Subindex A spadají Pilíře 1 až 5. Pilíř 1 popisuje Podnikatelské prostředí. Pilíř 2 popisuje Bezpečnost a zabezpečení. Pilíř 3 popisuje Zdraví a hygienu. Pilíř 4 popisuje lidské zdroje a trh práce. Pilíř 5 popisuje Přípravenost ICT.

Subindex B zachycuje T&T politiku a podmínky umožňující subindex, který zachycuje určité politické nebo strategické aspekty, které ovlivňují T&T průmysl. Subindex B má 4 pilíře. Pod Subindex B spadají Pilíře 6 až 9. Pilíř 6 popisuje Upřednostňování T&T cestovního ruchu. Pilíř 7 zachycuje Mezinárodní otevřenost. Pilíř 8 zachycuje Cenovou konkurenceschopnost. Pilíř 9 zachycuje Udržitelnost životního prostředí.

Subindex C popisuje Dostupnost a kvalitu fyzické infrastruktury každého hospodářství. Subindex C má 3 pilíře. Pod Subindex C spadají Pilíře 10 až 12. Pilíř 10 zachycuje Infrastrukturu letecké dopravy. Pilíř 11 zachycuje Pozemní dopravu a přístavní infrastrukturu. Pilíř 12 zachycuje Infrastrukturu turistických služeb.

Subindex D popisuje Přírodní a kulturní zdroje, které zachycují hlavní důvody k cestování. Pod Subindex D spadají Pilíře dva a to jsou Pilíře 13 a 14. Pilíř 13 zachycuje Přírodní zdroje. Pilíř 14 zachycuje Kulturní zdroje a Služební cesty.

Měření dat pro TTCI probíhá na základě statistických údajů od mezinárodních organizací, což tvoří až dvě třetiny souborů dat. Zbývající třetina pochází ze základních údajů z průzkumů Světového ekonomického fóra. Celkové TTCI je vypočítáváno pomocí postupných agregací skóre. Skóre vyplývá z úrovní indikátorů přes úrovně pilířů a subindexů, které je propočítáváno průměrem. Nejvyšší skóre může být 7.

Rank označuje zúčastněné ekonomiky celého světa. V roce 2015 se zúčastnilo 141 zemí. Nejlepší skóre v rankingu v roce 2015 dosáhla země Španělsko se 5,31. Mexiko se umístilo v rankingu na 30. místě se skóre 4,4. Česká republika se umístila v rankingu na 37. místě se skóre 4,22. Na posledním místě v rankingu se umístil Čad se skóre 2,43.⁵⁶

---

⁵⁶ Vlastní zpracování na základě: TTCI 2008, *Travel and tourism competitiveness report* [online]. [cit: 01-10-2016]. Dostupné z: <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2015/economies/#indexId=TTCI&economy=MEX>

Tabulka č. 12: TTCI Index Mexiko

		Rank/141	Skóre
	TTCI Index (1-7)	30	4,4
Pilíř	Subindex A Příznivé prostředí	87	4,3
1	Podnikatelské prostředí	98	4,1
2	Bezpečnost a ochrana	124	4,1
3	Zdraví a hygiena	70	5,2
4	Lidské zdroje a trh práce	76	4,4
5	Připravenost ICT	78	3,8
	Subindex B T&T politika	60	4,2
6	Upřednostňování T&T	32	5,2
7	Mezinárodní otevřenost	57	3,5
8	Cenová konkurenceschopnost	55	4,9
9	Udržitelnost životního prostředí	126	3,4
	Subindex C Infrastruktura	56	3,8
10	Infrastruktura letecké dopravy	42	3,6
11	Pozemní doprava a přístavní infr.	72	3,4
12	Infrastruktura turistických služeb	64	4,5
	Subindex D Přírodní a kulturní zdroje	9	5,0
13	Přírodní zdroje	4	5,2
14	Kulturní zdroje a služební cesty	11	4,9

Zdroj⁵⁷

Dle tabulky 12 TTCI lze vidět umístění Mexika v konkurenceschopnosti T&T. V celkovém rankingu se Mexiko umístilo na 30. místě ze 141 zúčastněných zemí s celkovým skóre 4,4.

V Subindexu A Podnikatelské prostředí se Mexiko umístilo v rankingu na 87. místě se skóre 4,3. V Pilíři 1 Podnikatelské prostředí se Mexiko umístilo na 98. místě se skóre 4,1. V Pilíři 2 Bezpečnost a ochrana se Mexiko umístilo na 124. místě se skóre 4,1. V Pilíři 3 Zdraví a hygiena je umístění Mexika na 70. místě se skóre 5,2. V Pilíři 4 Lidské zdroje a trh práce se Mexiko umístilo na 76. místě se skóre 4,4. V Pilíři 5 Připravenost ICT se Mexiko umístilo na 78. místě se skóre 3,8.

⁵⁷ Vlastní zpracování na základě: TTCI 2008, *Travel and tourism competitiveness report* [online]. [cit: 01-09-2016]. Dostupné z: <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2015/economies/#indexId=TTCI&economy=MEX>

V Subindexu B T&T Politika se Mexiko umístilo na 60. místě se skóre 4,2. V Pilíři 6 Upřednostňování T&T se Mexiko umístilo na 32. místě se skóre 5,2. V Pilíři 7 Mezinárodní otevřenost se Mexiko umístilo na 57. místě se skóre 3,5. V Pilíři 8 Cenová konkurenceschopnost se Mexiko umístilo na 55. místě se skóre 4,9. V Pilíři 9 Udržitelnost životního prostředí se Mexiko umístilo na 126. místě se skóre 3,4.

V Subindexu C Infrastruktura se Mexiko umístilo na 56. místě se skóre 3,8. V Pilíři 10 je Mexiko umístěné na 42. místě se skóre 3,6. V Pilíři 11 Pozemní doprava a přístavní infrastruktura je Mexiko na 72. místě se skóre 3,4. V Pilíři 12 Infrastruktura turistických služeb se Mexiko umístilo na 64. místě se skóre 4,5.

V Subindexu D Přírodní a kulturní zdroje se Mexiko umístilo na 9. místě se skóre 5,0. V Pilíři 13 Přírodní zdroje se Mexiko umístilo na 4. místě se skóre 5,2. V Pilíři 14 Kulturní zdroje a Služební cesty bylo skóre Mexika 4,9 a tím skončilo na 11. místě.

3 MEXIKO OČIMA ČESKÝCH TURISTŮ

Třetí kapitola je zaměřena na Mexiko očima českých turistů. První podkapitola obsahuje vyhodnocení výzkumu na základě dotazníkového šetření mezi českými turisty. Druhá podkapitola analyzuje nabídku zájezdů do Mexika cestovních kanceláří v České republice a v Německu a zároveň jejich cenové porovnání. Třetí podkapitola zhodnocuje výzkum řízených rozhovorů s cestovními kanceláři.

Zde jsou uváděny hypotézy:

H1: Více jak 50% českých cestovních kanceláří nabízí do Mexika pouze pobytové zájezdy.

H2: Nabídka českých cestovních kanceláří je méně výhodná než nabídka německých cestovních kanceláří.

H3: Více jak 50% českých turistů nenavštívilo Mexiko.

H4: Největší překážkou návštěvy je vzdálenost do destinace Mexiko.

3.1 Dotazníkové šetření

Cílem dotazníkového šetření bylo zjištění, zda je Mexiko jako destinace cestovního ruchu atraktivní pro české turisty. Pro získání potřebných informací byla využita on-line forma výzkumu na webovém portále www.vyplnto.cz v termínu od 18. listopadu 2015 do 17. prosince 2015. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 99 respondentů z celé České republiky. V dotazníku byly používány kombinované typy otázek, otevřené i uzavřené.

Otázka č. 1 byla, dle grafu 1 viz příloha, za jakým účelem respondenti cestují. 95 respondentů, což je 95,96% odpovědělo, že nejčastěji cestují za účelem rekreační, volnočasový a prázdninové cesty. 33 respondentů, 33,33% odpovídajících, odpověděli, že cestují nejčastěji za návštěvou příbuzných a známých. 15 odpovídajících respondentů, tedy 15,15% odpovídajících, odpovědělo, že cestují za obchodními cestami. 1% odpovědí, osoby odpovídající po jedné, činí odpovědi jako např. gastronomie, studijní cesty, náboženské cesty aj.

Otázka č. 2 byla, dle grafu 2 viz příloha, jakou formu organizace zájezdu respondenti nejčastěji volí. 72 respondentů, tedy 72,73%, odpovědělo, že preferují individuální formu organizace. 45 respondentů, tedy 45,45%, odpovědělo, že preferuje organizovaný zájezd s českou cestovní kancelář. 11 respondentů, tedy 11,11%, odpovědělo, že preferuje organizovaný zájezd se zahraniční cestovní kancelář.

Otázka č. 3 byla, dle grafu 3 viz příloha, jaké, resp. kde cestování upřednostňujete. 78 respondentů, tedy 78,79%, odpovědělo, že preferují zahraniční cestování v rámci regionu Evropa. 38 respondentů, tedy 38,38%, odpovědělo, že preferují tuzemské cestování po České republice. 31 respondentů, tedy 31,31%, odpovědělo, že preferují cestování v zahraničí mimo region Evropa.

Otázka č. 4 byla, dle grafu 4 viz příloha, v jakém období převážně realizujete vaše cesty. 44 respondentů, tedy 44,44%, odpovědělo, že nejvíce preferují letní sezónu. 35 respondentů, tedy 35,35%, odpovědělo, že cestují celoročně. 19 respondentů, tedy 19,19% odpovědělo, že cestují v nepravidelných intervalech. 18 respondentů, tedy 18,18%, odpovědělo, že cestují mimo sezónu. 7 respondentů, tedy 7,07%, odpovědělo, že cestuje v zimní sezóně.

Otázka č. 5 byla, dle grafu 5 viz příloha, jakému způsobu dopravy do destinace dáváte přednost. 71 respondentů, tedy 71,72%, preferuje leteckou dopravu. 50 respondentů, tedy 50,51%, preferuje automobilovou dopravu. Železniční dopravu preferuje 22 respondentů, tedy 22,22%. 12 respondentů, tedy 12,12% preferuje autobusovou dopravu. Ostatní respondenti preferují ostatní dopravy, popř. vybírají dle vzdálenosti, což tvoří u každého kolem 1% odpovědí.

Otázka č. 6 byla, dle grafu 6 viz příloha, jakou formu ubytování upřednostňujete. 86 respondentů, tedy 86,87% odpovědělo, že preferuje hotely a podobná zařízení (např. penziony). 23 respondentů, tedy 23,23%, odpovědělo, že preferuje ubytování v soukromí (např. u příbuzných či známých, popř. bydlení pronajaté od soukromníků). 23 respondentů, tedy 23,23%, odpovědělo, že preferuje jiná hromadná ubytovací zařízení (např. chatová osada, kemp, turistická ubytovna). 2 respondenti, tedy 2,02% odpověděli, že preferují couchsurfing. Ostatní odpovědi tvoří vždy kolem 1% a jsou např. jachta, stan, hostely aj.

Otázka č. 7 byla, dle grafu 7 viz příloha, jaký světový region plánujete v budoucnu navštívit. 51 respondentů, tedy 51,52%, odpovědělo, že plánují navštívit region Amerika (USA, Kuba, Brazílie). 47 respondentů, tedy 47,47%, odpovědělo, že plánují cestovat pouze v rámci Evropa. 28 respondentů, tedy 28,28%, odpovědělo, že plánují navštívit Asii a Pacifik (Čína, Malajsie, Thajsko, Austrálie apod.). 7 respondentů, tedy 7,07%, odpovědělo, že plánují navštívit Střední Východ (Egypt, Jordánsko, Sýrie apod.). 7 respondentů, tedy 7,07%, odpovědělo, že plánuje navštívit Afriku (Tunisko, Maroko, Keňa apod.). 3 respondenti, tedy 3,03%, odpověděli, že neplánují v dohledné době žádnou návštěvu žádného kontinentu.

Otázka č. 8 byla, dle grafu 8 viz příloha, zda již respondenti navštívili nějaké latinsko-americké země. Z dotazníku vyplývá, že 86 respondentů, tedy 86,87%, odpovědělo, že nenavštívili žádné latinsko-americké země. 13 respondentů, tedy 13,13%, odpovědělo, že již latinsko-americké země navštívili.

Otázka č. 9 byla, dle grafu 9 viz příloha, pokud jste již navštívili latinsko-americké země, plánujete návštěvu těchto zemí zopakovat? Ano, odpovědělo 10 respondentů, tedy 76,92%. Ne, odpověděl 1 respondent, tedy 7,69%. Nevím, odpověděli respondenti 2, tedy 15,38%.

Otázka č. 10 byla, dle grafu 10 viz příloha, pokud jste zatím nenavštívili latinsko-americké země, plánujete jejich návštěvu v budoucnu? Ano, odpovědělo 40 respondentů, tedy 46,51%. Nevím, odpovědělo 30 respondentů, tedy 34,88%. Ne, odpovědělo 16 respondentů, tedy 18,6%.

Otázka č. 11 byla, dle čeho se respondenti rozhodují při výběru destinace. Jednoznačně převažovala odpověď, že rozhodujícím faktorem je vzdálenost a image destinace.

Otázka č. 12 byla, dle grafu číslo 11 viz příloha, zda již respondenti navštívili Mexiko. 88 respondentů, tedy 88,89%, odpovědělo, že zatím Mexiko nenavštívili. 11 respondentů, tedy 11,11%, odpovědělo, že Mexiko již navštívili.

Otázka č. 13 byla, dle grafu číslo 12 viz příloha, zda respondenti mají v úmyslu Mexiko navštívit. Ano, odpovědělo 34 respondentů, tedy 34,34%. Ne, odpovědělo 20 respondentů, tedy 22,73%. Nevím, odpovědělo 34 respondentů, tedy 38,64%.

Otázka č. 14 byla, dle grafu číslo 13 viz příloha, co se respondentům vybaví, při slově „Mexiko“. Nejčastější odpověď byla tequilla. To odpovědělo 6 respondentů, tedy 6,82%. Zbylé odpovědi tvoří více jak 75%.

Otázka č. 15 byla, dle grafu číslo 14 viz příloha, z jakého důvodu respondenti Mexiko dosud nenavštívili. 57 respondentů, tedy 64,77%, uvedlo finanční náročnost. 30 respondentů, tedy 34,09%, odpovědělo, že neměli dostatek příležitostí. 25 respondentů, tedy 28,41%, odpovědělo, že upřednostnili jiné zájmy a preference. 14 respondentů, tedy 15,91%, uvedlo jako důvod obavy o bezpečnost. Ostatní odpovědi byly kolem 1 – 2% ohledně extrémního klimatu, dlouhé doletové vzdálenosti atd.

Otázka č. 16 byla, dle grafu číslo 15 viz příloha, s jakými možnostmi trávení dovolené si respondenti spojují destinace Mexiko. 67 respondentů, tedy 76,14% odpovědělo, že si spojují Mexiko s historickými památkami a kulturou. 53 respondentů, tedy 60,23%, odpovědělo, že si spojují Mexiko s odpočinkem a relaxací. 40 respondentů, tedy 45,45%, odpovědělo, že si spojuje Mexiko s přírodou. 3 respondenti, tedy 3,41%, odpovědělo, že si Mexiko spojují s obchodními záležitostmi. Ostatní odpovědi jsou kolem 1%, jako např. kuchyně, studium, poznávání, aj.

Otázka č. 17 byla, dle grafu číslo 16, proč nebo kvůli čemu byste navštívili Mexiko. 51 respondentů, tedy 57,95%, odpovědělo, že je zaujalo přímořské letoviště jako např. Cancun, Paya del Carmen, Acapulco aj. 46 respondentů odpovědělo, tedy 52,27%, že hlavní důvod návštěvy v Mexiku by byla mexická kuchyně. 39 respondentů, tedy 44,32%, odpovědělo, že hlavní důvod návštěvy by byly pyramidy. 39 respondentů, tedy 44,32%, odpovědělo jako důvod návštěvy Mexika by byly památky. 34 respondentů, tedy 38,64%, odpovědělo, že by je k návštěvě Mexika zaujaly cenoty. 20 respondentů, tedy 22,73%, označilo jako důvod návštěvy Mexika, jsou hory. 8 respondentů, tedy 9,09%, odpovědělo, že nemají vůbec zájem cestovat do Mexika. Ostatní odpovědi se pohybovaly kolem 1%.

Otázka č. 18 byla, dle grafu číslo 17 viz příloha, které konkrétní atraktivity v Mexiku respondenti znají. 9 respondentů, tedy 10,23%, odpovědělo, že znají pyramidy. Odpověď, že žádné, použilo 9 respondentů, tedy 10,23%. Ostatní odpovědi použilo 51 respondentů, tedy 58%. Yucatán jako odpověď použili 3 respondenti, tedy 3,41%.

Otázka č. 19 byla, dle grafu číslo 18, o jaký typ zájezdu by měli respondenti zájem. 56 respondentů, tedy 63,64%, by mělo zájem o pobytově – poznávací zájezd v rámci

Mexika. 8 respondentů, tedy 9,09%, odpovědělo, že by měli zájem o pobyt v Mexiku kombinovaný s jinou zemí. Žádný, jako odpověď, použilo 8 respondentů, tedy 9,09%. 7 respondentů, tedy 7,95%, odpovědělo, že by mělo zájem o poznávací zájezd v Mexiku. 5 respondentů, tedy 5,68%, odpovědělo, že by mělo zájem o pobytový pobyt v rámci Mexika. Okolo 1% tvoří odpovědi jako např. jachting, vlastní aj.

Graf 18

Zdroj⁵⁸

Otázka č. 20 byla, dle grafu číslo 19 viz příloha, kolikrát respondenti navštívili destinaci Mexiko. 10 respondentů, tedy 83,33%, odpovědělo, že Mexiko navštívilo jednou.

⁵⁸ Na základě vlastního zpracování dle dotazníkového šetření, VYPLNTO.CZ, *Dotazník*. [online]. [cit. 2016-08-02]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/mexiko-jako-potencialni-dest/>

1 respondent, tedy 8,33%, odpověděl, že navštívil Mexiko dvakrát. 1 respondent, tedy 8,33%, odpověděl, že Mexiko navštívil vícekrát.

Otázka č. 21 byla, dle grafu číslo 20 viz příloha, jaký byl důvod cesty respondentů do Mexika. 11 respondentů, tedy 91,67%, odpovědělo, že důvod jejich návštěvy Mexika, byl poznávací pobyt (historie, kultura, folklor). 6 respondentů, tedy 50%, odpovědělo, že důvod jejich návštěvy Mexika byla rekreace. 1 respondent, tedy 8,33%, odpověděl, že ostatní.

Otázka č. 22 byla, dle grafu číslo 21 viz příloha, jaké destinace respondenti konkrétně navštívili. Odpovědi byly různé. Nejvíce, 2 respondenti, tedy 18,18%, uvedli Cancun. Ostatní odpovědi, jako např. Yucatán, Mexio City, Cozumel, San Lucas, Acapulco se pohybovaly kolem 1% a jednoho respondenta.

Otázka č. 23 byla, dle grafu číslo 22 viz příloha, odkud respondenti zjišťovali informace před svojí cestou do Mexika. 9 respondentů odpovědělo, tedy 75%, zjišťovali informace na internetu. 6 respondentů, tedy 50%, odpovědělo, že informace zjišťovali z tištěných médií jako např. letáky, brožury, turistické průvodce, katalogy aj. 3 respondenti, tedy 25%, odpověděli, že čerpali informace a doporučení od přátel a známých. Ostatní odpovědi, 1 respondent, tedy 8,33%, jsou různé, např. Lonely planet, televize, loď.

Otázka č. 24 byla, dle grafu číslo 23 viz příloha, jak by respondenti hodnotili svojí spokojenost v Mexiku. Velmi spokojeni bylo 8 respondentů, tedy 72,73%. Spokojeni byli respondenti 3, tedy 27,27%.

Otázka č. 25 byla, dle grafu číslo 24 viz příloha, co hodnotí respondenti v Mexiku jako nejlepší a proč. Odpovědi respondentů jsou vždy kolem 1%, a jsou různé, např. atmosféra, jídlo, vstřícnost lidí, moře aj.

Otázka č. 26 byla, dle grafu číslo 25 viz příloha, co hodnotí respondenti v Mexiko jako nejhorší a proč. Odpověď, že nic nebylo nejhorší, uvedli 3 respondenti, tedy 27,27%. Ostatní odpovědi činí 1% a jsou např. doletová vzdálenost, nepořádek, hygiena.

Otázka č. 27 byla, dle grafu číslo 26 viz příloha, v jaké oblasti by respondenti uvítali zlepšení pro zvýšení atraktivnosti destinace. 6 respondentů, tedy 54,55%, odpovědělo, že by uvítalo zlepšení v oblasti bezpečnosti destinace. 5 respondentů, tedy 45,45%, odpovědělo, že by uvítalo zlepšení v oblasti dopravních služeb. 3 respondenti, tedy

27,27%, odpovědělo, že by uvítalo zlepšení v oblasti pořádku a čistoty. Ostatní odpovědi tvořily 1% od jednoho respondenta a byly např. ubytovací služby, propagace destinace.

Otázka č. 28 byla, dle grafu číslo 27 viz příloha, zda by respondenti doporučili návštěvu Mexika. 10 respondentů, tedy 90,91%, odpovědělo, že by návštěvu určitě doporučili. 1 respondent, tedy 9,09%, by návštěvu spíše doporučil.

Otázka č. 29 byla, dle grafu číslo 28, zda by respondenti navštívili Mexiko znovu. Odpověď, že určitě ano uvedlo 8 respondentů, tedy 72,73%. Odpověď, že spíše ano uvedli 3 respondenti, tedy 27,27%.

Otázka č. 30 byla, dle grafu číslo 29, zda respondenti vnímají destinace Mexiko jako bezpečnou. 50 respondentů, tedy 50,51%, doporučuje Mexiko jako spíše bezpečnou destinaci. 25 respondentů, tedy 25, 25%, hodnotí destinaci Mexiko jako spíše méně bezpečnou. 18 respondentů, tedy 18,18%, uvedlo odpověď, že neví. 5 respondentů, tedy 5,05%, hodnotí Mexiko jako destinace jako určitě méně bezpečnou. 1 respondent, tedy 1,01%, hodnotí destinaci jako určitě bezpečnou.

Otázka č. 31 byla, dle grafu číslo 30, která destinace je pro respondenty srovnatelná s Mexikem. 33 respondentů, tedy 33,33%, jako nejvíce srovnatelnou destinaci s Mexikem označili Kubu. 32 respondentů, tedy 32,32%, označilo jako srovnatelnou destinaci Brazílii. 30 respondentů, tedy 30,3%, označilo jako srovnatelnou destinaci Venezuelu. 24 respondentů, tedy 24,24%, označilo jako srovnatelnou destinace s Mexikem Kolumbii. 21 respondentů, tedy 21,21%, označilo jako srovnatelnou destinaci s Mexikem Dominikánskou republiku. 6 respondentů, tedy 6,06%, nenašlo destinaci s Mexikem srovnatelnou. Ostatní odpovědi jako např. Peru, Bolivie, Costa Rica, hodnotí respondenti kolem 1%.

Otázka č. 32 byla, dle grafu číslo 31, zda se respondenti setkali někdy s nějakou upoutávkou na trávení dovolené v Mexiku. 45 respondentů, tedy 45,45%, odpovědělo, že se nikdy neseťkali s upoutávkou na trávení dovolené v Mexiku. 38 respondentů, tedy 38,38%, odpovědělo, že se setkalo s upoutávkou na trávení dovolené v Mexiku. 16 respondentů, tedy 16,16%, uvedlo, že si nejsou vědomi.

Otázka č. 33 byla, dle grafu číslo 32, pohlaví respondentů. Výzkumu se zúčastnilo 72 žen, tedy 72,73% a 27 mužů, tedy 27,27%.

Otázka č. 34 byla, dle grafu číslo 33, jaký je věk odpovídajících respondentů. V rozmezí od 26 až 35 let odpovídalo 32 respondentů, tedy 32,32%. V rozmezí od 36 do 50 let odpovídalo 32 respondentů, tedy 32,32%. Ve věku do 25 let odpovídalo na dotazník 27 respondentů, tedy 27,27%. V rozmezí od 51 do 65 let odpovídalo 6 respondentů, tedy 6,06%. Respondentů nad 65 let odpovídali 2 respondenti, tedy 2,02%.

Otázka č. 35 byla, dle grafu číslo 34, jaké je dosažené vzdělání respondentů. 59 respondentů, tedy 59,6%, má vysokoškolské vzdělání. Středoškolské vzdělání s maturitou má 36 odpovídajících respondentů, tedy 36,36%. 3 respondenti, tedy 3,03%, má středoškolské vzdělání bez maturity. 1 respondent, tedy 1,01%, má vzdělání základní.⁵⁹

Dle dotazníkového výzkumu vyplývá, že dotazovaní respondenti cestují nejraději individuálně. Mexiko je pro dotazované respondenty zatím destinace povětšinou neznámá. Důvod, proč dosud nenavštívili čeští turisté Mexiko, je doletová vzdálenost a finanční náročnost. Na vině může být propagace destinace.

3.2 Porovnání nabídky cestovních kanceláří v České republice a Německu a cenové porovnání

Díky zvýšené poptávce českých turistů po exotických zemích za uplynulých deset let, rozšířily české cestovní kanceláře nabídku o nové produkty, kam bylo zařazeno i Mexiko.

H1: Více jak 50% českých cestovních kanceláří nabízí do Mexika pouze pobytové zájezdy.

H2: Nabídka českých cestovních kanceláří je méně výhodná než nabídka německých cestovních kanceláří.

Pro porovnání nabídky cestovních kanceláří v České republice a v Německu bylo vybráno několik českých i německých cestovních kanceláří. Z českých cestovních kanceláří se nabídka skládá z kanceláří, které nabízí Mexiko převážně jako poznávací zájezdy. Hodnoceny byly cestovní kanceláře Cestujeme Mexiko, Poznání, Firetour,

---

⁵⁹ Na základě vlastního zpracování dle dotazníkového šetření, VYPLNTO.CZ, *Dotazník*. [online]. [cit. 2016-08-02]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/mexiko-jako-potencialni-dest/>

Adventura, Simon Tourist a Eso Travel. Z německých cestovních kanceláří byly hodnoceny TUI, ITS, Neckermann, Reisen Mexiko a Airstop De.

Cestovní kancelář Cestujeme Mexiko nabízí klasický pobytový zájezd na 10 dní, v průměru za 40.000,- Kč, ve čtyřhvězdičkovém hotelu s All inclusive. Zájezd je bez výletů, které je nutné v případě zájmu doplatit.⁶⁰

Cestovní kancelář Poznání nabízí poznávací kombinovaný zájezd za kolébkou Mayů do zemí Mexiko, Guatemala, Honduras. Zájezd je na 15 dní a zahrnuje návštěvu všech tří zemí, kde se návštěvníci přiblíží mayské kultuře. Cena zahrnuje letenky, ubytování, pojištění, delegáta. Cena nezahrnuje stravu. Cena je 58.800,- Kč⁶¹

Cestovní kancelář Firo Tour nabízí klasický pobytový zájezd na 7 nocí do městečka Playacar za cenu 61.000,- Kč. V zájezdu nejsou zahrnuty výlety. Ubytování je pětihvězdičkovém hotelu a zahrnuje all inclusive.⁶²

Cestovní kancelář Adventura nabízí poznávací zájezdy na 16 dní do Mexika. Program je velmi zajímavý, protože turisté putují po čtyřech nejvýznamnějších indiánských kulturách. V ceně je snídaně a garance návštěvy 10 x památky UNESCO. Cena zájezdu je 62.000,- Kč. Cestovní kancelář Adventura je známá pro své nabídky, které vyhovují spíše dobrodružnějším povahám. Tomu je přizpůsobený i tento zájezd.⁶³

Cestovní kancelář Simon Tourist nabízí poznávací zájezd do Mexika na 15 dní. Termín od konce října do půlky listopadu 2016, což je cíl a záměr cestovní kanceláře. V tomto termínu se v Mexiku slaví svátky dušiček a jedná se o velmi specifické svátky Mexika, které jsou hodně pestré a barevné a Mexiku specifické. Cena je 66.990,- Kč po slevě.⁶⁴

Cestovní kancelář Eso Travel nabízí kombinovaný zájezd na 13 dní do Mexika, Guatemala a Belize. Zájezd zahrnuje stravu, letenku, transfery, vstupné do všech

---

⁶⁰ CESTUJEME-MEXIKO.CZ, *Cestujeme Mexiko*. [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.cestujeme-mexiko.cz/last-minute>

⁶¹ POZNANI, *Guatemala, Mexiko*. [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.poznani.cz/guatemala/mexiko-guatemala-a-honduras-kolebky-mayu/>

⁶² FIRO TOUR, *Zájezdy*. [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.firotour.cz/zajezdy/mexiko/playacar/viva-wyndham-maya-mmz249/>

⁶³ ADVENTURA, *Zájezdy*. [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <https://www.adventura.cz/zajezdy/10555-mexiko-velka-poznavaci-cesta/?filtr=druh%3Dpoznavaci-zajezdy%26zeme%3Dmexiko>

⁶⁴ SIMON TOURIST, *Trip*. [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.simon-tourist.cz/trip/?utm_source=sklik&utm_medium=cpc&utm_campaign=8102685220+-+Mexiko&utm_content=Pozn%C3%A1vac%C3%AD+z%C3%A1jezd+%7C+Mexiko&id=467

archeologických nalezišť, ubytování, plnou penzi, delegáta a dopravy lodí. Zájezd je velmi výjimečný, jelikož je zde možnost navštívit tři státy a kombinovat dopravu i lodí. Cena za zájezd je 79.990,- Kč.⁶⁵

Tabulka č. 13: Nabídka českých cestovních kanceláří

CK	Druh	Počet dní	Cena
Cestujeme - Mexiko	Pobytové	10	40 000,00 Kč
Poznání	Poznávací	15	58 800,00 Kč
Firotour	Pobytové	7	61 000,00 Kč
Adventura	Poznávací	16	62 000,00 Kč
Simon Tourist	Poznávací	15	66 990,00 Kč
Eso travel	Poznávací	13	79 990,00 Kč

Zdroj⁶⁶

Nabídka cestovních kanceláří v České republice je velmi pestrá. H1: Více jak 50% českých cestovních kanceláří nabízí do Mexika pouze pobytové zájezdy, nebyla potvrzena. Většina českých cestovních kanceláří nabízí Mexiko spíše jako poznávací zájezdy a to většinou za památkami. Jelikož kulturní bohatství Mexika je velmi bohaté, zájezdy cestovních kanceláří většinou nabízí kombinované pobytové – poznávací zájezdy spojené s návštěvou památek a to i několika různých měst.

Nabídka cestovních kanceláří v Německu je velmi pestrá, určena nejen pro německý trh. Pro srovnání byly vybrány nejznámější německé cestovní kanceláře, jako jsou například TUI, ITS, Neckemrann, Risen Mexiko, Air Stop.

Velmi známá cestovní kancelář TUI nabízí pobytový zájezd na Mayskou riviéru na 3 týdny, resp. 21 dní, v hotelu Sensimar, 5 hvězdiček, all inclusive, s odletem z Kolína nad Rýnem. Hotel je specifický tím, že se specializuje na návštěvníky starší 18ti let. V ceně přepočítané na Kč 22.522,-. Zájezd neobsahuje žádné výlety.⁶⁷

⁶⁵ ESO TRAVEL, *Poznavaci*. [online]. [cit. 2016-01-14]. Dostupné z: <http://www.esotravel.cz/poznacaci/mexiko/za-tajemstvim-mayskeho-kalendare-mexiko-guatemala-belize/?termin=539792>

⁶⁶ Vlastní zkoumání

⁶⁷ TUI, *Pauschalreisen*. [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: http://www.tui.com/pauschalreisen/suchen/angebote/SENSIMAR-Seaside-Suites-und-Spa/62270/b2321bbf4e1e6ccbb09b4aa563d082b9/offer?useExtendedFilterDefaultValues=true&contentid=ibe:pt3_ut_mexiko:_yucatan_cancun_CUN44020_name&startDate=2016-02-18&endDate=2016-11-25

Cestovní kancelář ITS nabízí pobytový zájezd na 7 dní, do Cancunu do hotelu Dos Playas beach, 3 hvězdičky, all inclusive, v ceně přepočítané na Kč 17.820,-. Odlet je z Kolína nad Rýnem. Hotel je určen pro méně náročné turisty. Zájezd neobsahuje žádné výlety.⁶⁸

Cestovní kancelář Neckermann nabízí pobytový zájezd na 7 dní, do Playa del Carmen do hotelu El Tukan, 3 hvězdičky, bez stravování, v ceně přepočítané na Kč 20.872,-. Hotel je určen pro méně náročné turisty, kteří vyhledávají spíše levnější ubytování. Odlet je z Kolína nad Rýnem. Zájezd neobsahuje žádné výlety.⁶⁹

Cestovní kancelář Reisen Mexiko, která se specializuje na Mexiko jako hlavní destinaci, nabízí zájezd na Playa del Carmen do velmi luxusního 5 hvězdičkového hotelu Esmeradla Blue Bay. V ceně je stravování All inclusive a celková cena zájezdu je 30.993,- Kč přepočítaná z ceny v € za 9 dní. Zájezd je určen pro náročnější klientelu. V ceně zájezdu nejsou zahrnuty výlety.⁷⁰

Cestovní kancelář Air stop, která je velmi známá nejen v Německu, nabízí ubytování v hotelu Alux Cancun, 2 hvězdičky, na 9 dní, bez snídaně, za cenu 17.572,- Kč přepočítané z €. Tento hotel je doporučován spíše turistům, kteří na své cestě chtějí utratit co nejméně za ubytování a nepožadují žádné služby. Cena dále zahrnuje letenku s odletem z Düseldorfu. V ceně nejsou vůbec žádné výlety.⁷¹

---

⁶⁸ ITS, *Buchen*. [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: http://buchen.its.de/booking/its/index.php?KID=430700&id=&nurflug=&termin=1454367600&te_g=1&ruecktermin=1457737200&rute_g=1&sportmoeglichkeiten=-1&quickf=1&zielgebiets_kenner=386&IFFOrt=&dauer=-1&personen=25;25;;;;&anzahl_treffer_seite=10&engine=pauschal&formular=4&&flexitime=&hdetails_kenner=&WellBit1=&IFF=6766&CRS_CODE=1M01U8&detail=termine&showresult=1&startposition_hotel=0&HotelBit1View=

⁶⁹ NECKERMANN, *Offers*. [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: <https://buchen.neckermann-reisen.de/#/offers?produkt=p&von=02.02.2016&bis=02.05.2016&dauer=7d&sterne=3&regionId=282&erwachsene=2&weiterempfehlungsraterate=80&hotelId=10069>

⁷⁰ RESIEN MEXIKO, *Urlaub*. [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: http://www.ab-in-den-urlaub.de/ibe/offers/params/tt/port/654/route/holidaytrips_ibe/ibecat/holidays/area/282/catpage/1/switchDestinationField/input/hotelIdType/iff/depAirport/-1/depDate/22.06.2016/retDate/26.06.2016/duration/6_12/adult/2/children/0/optMeal/4/roomtype/6/hotelAttributesWellness/-1/hotelAttributesSport/-1/seaviewTracking/0/nottot/1/hotelId/50968/formSelected/flattrip?dkna=1

⁷¹ AIRSTOP, *Urlaub*. [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: <http://airstop.de/web/Urlaub.asp>

Tabulka č. 14: Nabídka německých cestovních kanceláří

CK	Druh	Počet dní	Cena
TUI	pobytové	21	22 522,00 Kč
ITS	pobytové	7	17 820,00 Kč
Neckermann	pobytové	7	20 872,00 Kč
Reisen Mexico	pobytové	9	30 993,00 Kč
Airstop	pobytové	9	17 572,00 Kč

Zdroj⁷²

Nabídka českých cestovních kanceláří je velmi pestrá. Zde můžeme vyvrátit H1, že více jak 50% českých cestovních kanceláří nabízí do Mexika pouze pobytové zájezdy. Nabídka českých cestovních kanceláří nabízí z 70% spíše poznávací zájezdy a to nejvíce za mayskou kulturou a pyramidami. Často jsou zájezdy nakombinované s relaxací u moře, a to ponejvíce u Karibského moře.

Prvotní nabídka německých cestovních kanceláří je spíše zaměřená na pobytové zájezdy a to ponejvíce do středisek Cancun a Playa del Carmen. Nabídka je velmi pestrá a to od úplně jednoduchých dvouhvězdičkových hotelů, někdy i hostelů, až po luxusní pětihvězdičkové hotely. Nabídka se specializuje na širokou, dnes už nejen německou, klientelu.

Cenové porovnání českých a německých cestovních kanceláří je dost rozmanité. Ačkoliv se německé cestovní kanceláře specializují více prvotně na pobytové zájezdy, a české cestovní kanceláře nabízí spíše zájezdy poznávací, i tak v tomto porovnání je cenová nabídka německých cestovních kanceláří mnohem výhodnější. Zde můžeme potvrdit, že H2, že nabídka českých cestovních kanceláří je méně výhodná než nabídka německých cestovních kanceláří.

3.3 Strukturované rozhovory se zástupci cestovních kanceláří

Řízených rozhovorů se zástupci cestovních kanceláří se zúčastnily 3 zástupci cestovních kanceláří a to cestovních kanceláří Čedok, Exim tours a Firo Tour. Zástupci cestovních kanceláří odpovídali na následujících 5 otázek:

⁷² Vlastní zpracování

1. Došlo od roku 2009 ke změnám v prodeji zájezdů do Mexika?
2. Je v roce 2015 nárůst prodeje destinace Mexiko oproti loňskému roku? Pokud ano, tak z jakého důvodu?
3. Jaké jsou specifické požadavky turistů na destinaci Mexiko? Např. památky, ubytování, kombinovaný zájezd atd.
4. Je Mexiko jako destinace konkurenceschopná? Pokud ano, tak jaké destinace mohou Mexiku konkurovat? Pokud ne, tak proč?
5. Charakterizujte zákazníka destinace Mexika (věk, pohlaví....)

Cestovní kancelář Čedok je jediná cestovní kancelář, která se zúčastnila strukturovaných rozhovorů, která sama nakupuje a nabízí zájezdy do Mexika. Cestovní kanceláře Exim tours a Firo tour jsou zde v pozici operátora, resp. agentury. U těchto cestovních kanceláří prodej destinace Mexiko probíhá jako přeprodej, jelikož tyto dvě cestovní kanceláře Mexiko nabízí přes další cestovní kancelář a to America Tours a to již minimálně poslední dva roky. I tak se ale odpovědi všech třech cestovních kanceláří skoro shodují.

Na otázku č. 1, která zněla, zda došlo od roku 2009 ke změnám prodeji v zájezdů do Mexika, shodně všichni tři zástupci cestovních kanceláří odpovídají, že ke změnám došlo. Změna se projevuje poklesem poptávky po Mexiku jako po destinaci. Rok 2009 byl pro cestovní kanceláře relativně úspěšný a stabilní. Rok 2011 zaznamenal značný pokles poptávky a od té doby se poptávka po destinaci zásadně snižuje.

Na otázku č. 2, která zněla, zda je v roce 2015 nárůst prodeje destinace Mexiko oproti loňskému roku a pokud ano, tak z jakého důvodu. Zástupci cestovních kanceláří shodně odpovídají, že je zaznamenán pokles. Důvody jsou různé. Klienti preferují jiné destinace jako např. Dominikánskou republiku, a zároveň se klienti bojí násilí v Mexiku.

Na otázku č. 3, která zněla, jaké jsou specifické požadavky turistů na destinaci Mexiko, např. památky, ubytování, kombinovaný zájezd atd., zástupci cestovních kanceláří odpovídali také shodně. Klienti, pokud si vybírají destinaci Mexiko, preferují v zásadě poznávací zájezd a to za památkami v kombinaci s luxusními hotely.

Na otázku č. 4, která zněla, zda je Mexiko jako destinace konkurenceschopná. Pokud ano, tak jaké destinace mohou Mexiku konkurovat? Pokud ne, tak proč, zástupci cestovních kanceláří odpovídali různě. Zástupce cestovní kanceláře Čedok jako jediný označil destinaci Mexiko jako konkurenceschopnou, svojí výjimečnou kuchyní, památkami,

plážemi a charakteristikou. Zástupci ostatních cestovních kanceláří bohužel destinaci Mexiko jako konkurenceschopnou nevidí. Velká konkurencí je v destinace Dominikánská republika. Zároveň ale zástupce cestovní kanceláře Exim tours potvrzuje, že veškeré poznávací zájezdy, jsou velmi atraktivní pro jejich klienty a v žádném případě nemají problémy s jejich prodejem.

Na otázku č. 5, charakterizujte zákazníka destinace Mexiko (věk, pohlaví...), zástupci cestovních kanceláří odpovídají podobně. Klienti, kteří mají zájem o destinaci Mexiko, jsou ve věkovém rozmezí 40 až 50 let. Jedná se o finančně zajištěné klienty, kteří vyhledávají kvalitní služby, které poskytují cestovní kanceláře.

Dle osobního rozhovoru se zástupci cestovních kanceláří vyplývá, že destinace Mexiko není úplně atraktivní pro mladší klientelu. Dle zástupců cestovních kanceláří mladší klientela preferuje destinace jako Dubai, Kapverdské ostrovy nebo Dominikánská republika. Dominikánská republika byla často zmiňovaná jako zástupná atraktivní destinace, ačkoliv i z pohledu cestovních kanceláří zdaleka nedosahuje stejné nabídky jako destinace Mexiko. Dominikánské republice zásadně chybí tolik vyhledávané památky a mexická kultura. Zároveň cestovní kanceláře nevyklučují také možnost, že většina mladších klientů preferuje nákup produktu u německých cestovních kanceláří, jelikož se nebojí jazykové bariéry. Zároveň zástupci cestovních kanceláří poukazují na trend „svobodného cestování“, zvláště pro mladší klientelu. Toto cestování spočívá ve veškeré samostatné organizace na straně klienta. Velmi překvapivě zástupci cestovních kanceláří také hodnotí velmi dobrou cenovou výhodnost nabídky německých kanceláří oproti jejich nabídce, kde je možnost ušetřit až jednu třetinu ceny.

Hlavní klientelu destinace Mexiko nabízené českými cestovními kanceláři tedy tvoří klienti ve věku 40 až 50 let, kteří jsou velmi dobře finančně zajištěni a preferují prvotřídní služby od cestovní kanceláře. Do těchto služeb radí odlety z nejbližšího letiště, což většinou je Praha, služby delegáta, kvalitního průvodce v českém jazyce a prvotřídní hotely.

Zástupci cestovních kanceláří také uvádějí, že destinace není úplně kvalitně propagovaná jako třeba ostatní destinace. Např. Dominikánská republika, kterou cestovní kanceláře považují za velmi dobře propagovanou destinace na českém trhu pro české turisty.

4 NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO BUDOUCÍ ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU MEXIKA PRO TRH ČESKÁ REPUBLIKA

Čtvrtá kapitola je zaměřena na návrhy a doporučení pro budoucí rozvoj cestovního ruchu Mexika pro trh Česká republika. První podkapitola je SWOT analýza Mexika z pohledu českých turistů. Druhá podkapitola obsahuje návrh vlastního zájezdu. Třetí kapitola obsahuje návrh na zvýšení návštěvnosti Mexika.

4.1 SWOT analýza Mexika z pohledu českých turistů

Dle dotazníkového výzkumu vyplývá, že Mexiko je pro české turisty zatím destinace neznámá.

H3: Více jak 50% českých turistů nenavštívilo Mexiko. H3 byla díky dotazníkovému šetření potvrzena.

H4: Největší překážkou návštěvy je vzdálenost do destinace Mexiko. H4 byla díky dotazníkovému šetření také potvrzena. Dalším důvodem, proč čeští turisté necestují do Mexika, je finanční náročnost.

Následující tabulka č. 15 hodnotí Mexiko jako destinaci cestovního ruchu a zobrazuje jeho silné a slabé stránky. Důležitost je hodnocena s ohledem na význam pro cestovní ruch v rozsahu: nízká, střední, vysoká. Výkonnost je měřena dle stupnice: 1 – velmi dobrá, 2 – dobrá, 3 – průměrná, 4 – špatná, 5 – velmi špatná. Poté následuje tabulka č. 16, která hodnotí výkonnost silných a slabých stránek.

Tabulka č. 15: Silné a slabé stránky Mexika dle dotazníkového šetření

Hodnocené faktory	Důležitost			Výkonnost				
	Nízká	Střední	Vysoká	1	2	3	4	5
1. Finanční náročnost cestování do Mexika			X					X
2. Obavy o bezpečnost			X					X
3. Zájem o historické památky			X	X				
4. Zájem o relaxaci – pláže			X	X				
5. Zájem o mexickou kuchyni			X	X				
6. Slabá propagace destinace		X				X		
7. Doleťová vzdálenost do Mexika			X			X		
8. Pořádek a čistota v destinace		X					X	

Zdroj⁷³

Tabulka č. 16: Vyhodnocení výkonnosti

Výkonnost					
Důležitost	1 - velmi dobrá	2 - dobrá	3 - průměrná	4 - špatná	5 - velmi špatná
Vysoká	3, 4, 5,		7,		1, 2,
Střední			6,		
Nízká				8	

Zdroj⁷⁴

Mezi silné stránky, které turisté označili, určitě patří historické památky a kulturní dědictví Mexika. K silným stránkám Mexika se také řadí silný zájem turistů o atraktivitu pláží, speciálně karibských destinací, jako např. Yucatán, Cancún, Playa del Carmen. Velký zájem turistů podporuje také mexická kuchyně, která je velmi výjimečná.

Mezi slabé stránky Mexika, které turisté označili, patří určitě doleťová vzdálenost do Mexika, která je velmi náročná a dlouhá. Mezi slabé stránky a určitě ty důležité, proč destinace není častěji českými turisty navštěvovaná, patří také finanční dostupnost této destinace. Ke slabým stránkám čeští turisté také přičítají zanedbanou čistotu. Velkým nedostatkem je také bezpečnost destinace a její špatná pověst kvůli drogám. Bohužel ke slabým stránkám lze dle informovanosti českých turistů přiřadit i propagaci destinace.

⁷³ Vlastní zpracování na základě Horáková H., *Strategický marketing*, s. 45 - 60

⁷⁴ Vlastní zpracování na základě Horáková H., *Strategický marketing*, s. 45 - 60

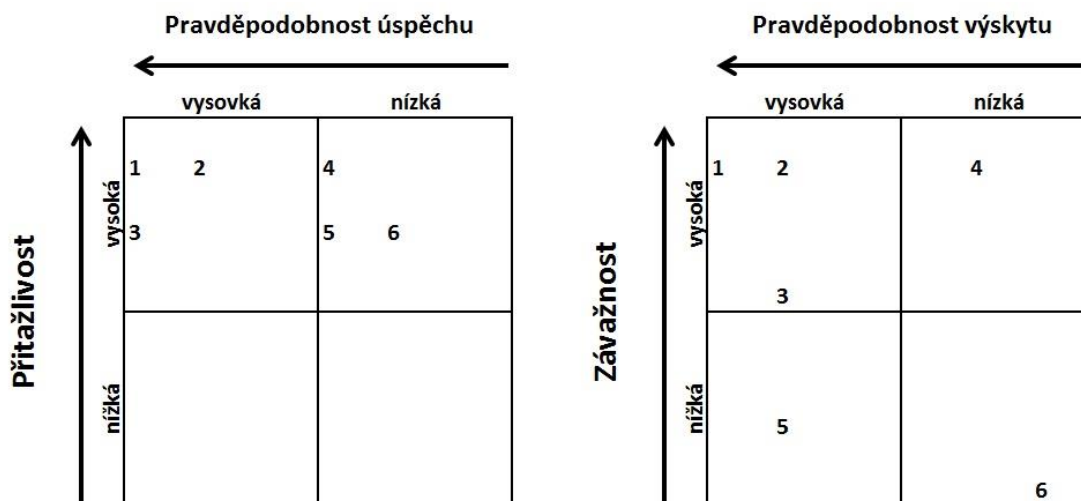
Příležitosti jsou hodnoceny podle pravděpodobnosti úspěchu přitažlivosti. Hrozby jsou hodnoceny na základě pravděpodobnosti výskytu závažnosti. U obou matic je použita stupnice 0 – 4, kdy 4 představuje největší pravděpodobnost a přitažlivost či závažnost.

Tabulka č. 17: Příležitosti a ohrožení

Příležitosti	Hrozby
1. Rozvoj individuálního CR	1. Zhoršení bezpečnosti v destinaci
2. Rozvoj netradičních forem CR	2. Zhoršující se image destinace
3. Gastronomický CR	3. Zhoršení hygieny v destinaci
4. Lepší dostupnost přímořských letovisek	4. Výskyt nemocí, chřipky, hmyz, aj.
5. Lepší dostupnost historických památek	5. Konkurence jiných destinací
6. Zlepšení infrastruktury	6. Výběr jiné preferované destinace

Zdroj⁷⁵

Obrázek č. 3: Matice příležitosti a ohrožení

Zdroj⁷⁶

⁷⁵ Vlastní zpracování na základě Horáková H., *Strategický marketing*, s. 45 - 60

⁷⁶ Vlastní zpracování na základě Horáková H., *Strategický marketing*, s. 45 - 60

Mezi příležitosti Mexika patří rozvoj individuálního cestovního ruchu. K příležitostem Mexika určitě patří rozvíjející se formy nového netradičního turismu, jako např. svatební, dark turism, ropný cestovní ruch aj. K příležitostem Mexika se také řadí lepší dostupnost přímořských letovisek a historických památek, z čehož vyplývá zlepšení infrastruktury.

K hlavním příležitostem Mexika je vhodné navrhnout, aby cestovní kanceláře do svých nabídek zařadily pobytově – poznávací zájezdy, které budou tématicky orientované na rozvíjející se formy cestovního ruchu a to především individuálního. K rozvíjejícím se formám cestovního ruchu patří dark tourism, svatební tourism, ropný tourism, gastronomický tourism a další.

Mezi hrozby Mexika patří zhoršení bezpečnosti v destinaci. Čeští turisté označili bezpečnost jako jeden z klíčových faktorů, proč jsou odrazeni z cesty právě do Mexika. Z toho zároveň vyplývá i zhoršení image destinace, z čehož vyplývá vysoká konkurence jiných destinací a tím pádem i jiné preferované destinace. K hrozbám se také řadí možné zhoršení hygieny v destinaci, k čemuž se mohou přidat výskyt nemocí, chřipek, výskyt nebezpečného hmyzu aj.

4.2 Návrh vlastního zájezdu

Dle dotazníkového výzkumu vyplývá, že dotazovaní respondenti, 72,73% dotazovaných, cestují ve většině případů nejraději individuálně. Z toho vyplývá, že jim nevyhovují produkty cestovních kanceláří a cestovních agentur, ať již českých nebo zahraničních. Hlavním důvodem je finanční náročnost. Zde je velmi důležitá cena, která je jedním z hlavních faktorů úspěšnosti produktu na trhu.⁷⁷

Návrh vlastního poznávacího – pobytového zájezdu je zaměřen na individuální formu cestovního ruchu a zároveň je zaměřen na trendy cestovního ruchu, kam se v posledních letech také řadí Dark turismus. Dark turismus je cestovní ruch určený pro návštěvu nějaké země, nebo místa, které je spojené s tragickou událostí.

V tomto případě je zájezd do Mexika spojen s termínem atraktivního barevného svátku, které v Mexiku slaví, a to českých Dušiček, mexického svátku El Dia de los Muertos. Ten se v Mexiku slaví 2. listopadu každý rok.

---

⁷⁷ SYSEL, J, ZURYNEK, J *Management Cestovní kancelář a cestovní agentury*, 2009, s. 26

Zájezd by se uskutečnil od 24. října 2016 do 7. listopadu 2016 do Cancúnu. V říjnu již začíná v Cancúnu sezóna, ale Karibské moře je pořád teplé a celkově je počasí stabilní. Zájezd by se skládal ze samostatné letenky z letiště Mnichov do Cancúnu. Přejezd z Prahy do Mnichova by byl uskutečněn pravidelnou linkou Student Agency v nákladu 1.100,- Kč i zpáteční jízdenka.⁷⁸

Letiště v Mnichově je vybráno záměrně. Německé letecké společnosti nabízí mnohem více letů s možnými kombinacemi. Zároveň je zde i cenová výhodnost až 50% z ceny letenky v porovnání s odletem z Prahy. Letenka Mnichov – Cancún by se pohybovala podle aktuální cenové hladiny s agenturou Pelikan.cz na ceně 19.000,- Kč, včetně zavazadla do podpalubí do hmotnosti 23 kg.⁷⁹ Letenka je ve třídě economy class, tzn. cena obsahuje standardní služby dopravce.⁸⁰ Samostatně řešený transfer z letiště na hotel a zpět vychází na 1.000,- Kč.

Řešení ubytování např. ve 4 hvězdičkovém hotelu v centru, v blízkosti pláže v Cancúnu, např. Hotel Xbalamqué Resort & Spa, v ceně 12.000,- za jednolůžkový pokoj v termínu od 24. října 2016 do 6. listopadu 2016, tzn. 14 nocí, se snídaní. Nabídka ubytování se dá najít na serveru Trivago.cz, kde jsou nabídky všech hotelů a porovnání cen.⁸¹ Poloha ubytování poskytuje mnoho možností odpočinku, jako např. relaxace na pláži, sportovní aktivity, nákupní vyžití, ale zároveň je velmi dobře dostupná pro organizaci poznávání okolí. Program zájezdu je kombinovaný.

Relaxace na pláži je kombinovaná s poznávacími aktivitami mayských památek a okolí od místní cestovních agentur, kterých je v Cancúnu několik. Výlety jsou navrženy 3 v kombinaci s relaxací na pláži.

---

⁷⁸ STUDENT AGENCY, *Jízdenky*. [online]. [cit: 02-08-2016]. Dostupné z: <https://jizdenky.studentagency.cz/web/ceniky/praha-nemecko.html?8>

⁷⁹ PELIKAN, *Flights*, [online]. [cit: 02-08-2016]. Dostupné z: <https://www.pelikan.cz/cz/flights/list?dfc=CMUC&dtc=ACUN&rfc=ACUN&rtc=CMUC&dd=2016-10-24&rd=2016-11-07&px=1000&ns=0&prc=&rng=0&rbd=0&ct=0>

⁸⁰ ORIEŠKA, J. *Služby v cestovním ruchu*, 2010. s. 6

⁸¹ TRIVAGO, *Rezervace*, [online]. [cit: 02-08-2016]. Dostupné z: <http://www.trivago.cz/?iPathId=51462&iGeoDistanceItem=740616&aDateRange%5Barr%5D=2016-10-24&aDateRange%5Bdep%5D=2016-11-06&iRoomType=1&cpt=74061602&aHotelTestClassifier=&aPriceRange%5Bfrom%5D=0&aPriceRange%5Bto%5D=0&iIncludeAll=0&iGeoDistanceLimit=20000&aPartner=&iViewType=0&isRetina=false&bIsSeoPage=false&bIsSitemap=false&>

První výlet je k velmi významné památce Mexika, která se nachází asi 3 hodiny autobusem od Cancúnu, Chitzén Itza, v ceně 3.000,- Kč. Jedná se o celodenní výlet s prohlídkou mayských pyramid, odpolední návštěvy cenotů a výroby tequilly. V zájezdu je také zahrnuta zastávka v restauraci, kde si na své přijdou i turisté vyhledávající gastronomický cestovní ruch.

Druhý výlet je návštěva parku X-Caret, také celodenní výlet, v ceně 2.500,- Kč. V parku je možné vidět indiány a nepřeborné množství exotického zvířectva. Opakovaně zde v parku X-Caret probíhá denně ukázka indiánských tanců a obřadů. Zároveň zde je možnost spojení výletu za novými trendy cestovního ruchu, jako je dark tourism. Každoročně, když Mexiko slaví Svátek mrtvých – Dušičky, El Dia de los Muertos, hodně mexických obyvatel navštěvuje místní hřbitov, kde jsou mrtví uctíváni starodávnými rituály. Jedná se o velmi významný mexický svátek. Z tohoto důvodu je zájezd navržen v tomto termínu. Zde mohou turisté spatřit, jak Mexičané v tento den přijdou na hřbitov ke hrobům svých blízkých s jídlem a pitím. Není výjimkou, že mrtví na hroby dostanou i zlato a stříbro. Tento den je velmi jedinečný. Proto je výlet doporučován přesně na tento den, protože se jedná opravdu o jedinečný zážitek pro milovníky dark tourism. Symbolem tohoto svátku jsou smrtky, což je figurína z kostí oblečená do barevných šatů.

Třetí celodenní výlet je lodí z Cancúnu na nejkrásnější ostrov Mexika Isla Contoy. Tento výlet je velmi výjimečný, protože na ostrov denně smí pouze 200 lidí. Po cestě zpět je zastávka na ostrově Isla Mujeres. Výlet je v ceně 2.000,- Kč.

Velká výhoda tohoto zájezdu spočívá v destinaci Yucatán. Zde je také velmi vyhlášený gastronomický cestovní ruch. Yucatán, Cancún, Playa del Carmen je plný restaurací, barů a občerstvení, které nabízí pravou mexickou kuchyni. Každá návštěva jakékoliv restaurace je kulinářský zážitek.

Program zájezdu:

1. den: Odjezd z Prahy, odlet z Mnichova, přílet do Cancunu, transfer na hotel
2. den: Relaxace na pláži
3. den: Relaxace na pláži
4. den: Výlet Chitzén Itza, cenoty
5. – 9. den: Relaxace na pláži

10. den: Výlet X-Caret
11. den: Relaxace na pláži
12. den: Výlet Isla Mujeres, Isla Contoy
13. den: Relaxace na pláži
14. den: Transfer z hotelu na letiště Cancun, odlet z Cancunu do Mnichova, odjezd do Prahy

Tabulka č. 18: Kalkulace zájezdu

Kalkulace zájezdu na 1 osobu	Cena za osobu
Doprava Praha - Mnichov - Praha	1 100,00 Kč
Letenka Mnichov - Cancun - Mnichov	19 000,00 Kč
Hotel Cancun, 13 nocí, snídaně	12 000,00 Kč
Výlety	7 500,00 Kč
Cena celkem včetně DPH	39 600,00 Kč

Zdroj⁸²

Celková cena zájezdu je 39.600,- Kč včetně DPH na 1 osobu.

K porovnání s nabídkou české cestovní kanceláře ČEDOK, která jako jedna z mála má nakoupené svoje vlastní kapacity ubytování, lze srovnat následující nabídku. Odlet z Prahy, na 8 dní, od 27. října 2016 do 4. listopadu 2016, ubytování na 7 nocí, včetně snídaně, ve 4 hvězdičkovém hotelu Ramada Cancún City. Cena je bez výletů po 8% slevy 40.287,- Kč.⁸³

V porovnání zájezd je na pouhých 7 nocí a po slevě jeho cenová hladina je skoro srovnatelná s navrhovaným individuálním zájezdem, který je ale na 14 dní a s odletem z Mnichova a včetně zakoupení výletů od místní cestovní agentury.

⁸² Vlastní zpracování

⁸³ ČEDOK, *Zájezdy*, [online]. [cit: 02-08-2016]. Dostupné z: <https://www.cedok.cz/hotel/mexiko/cancun/hotel-ramada-cancun/?StartDate=2016-10-12&EndDate=2016-10-20&TermID=100936#informace>

4.3 Návrh na zvýšení návštěvnosti Mexika

Návrh na zvýšení návštěvnosti Mexika je jistě v klidné bezpečnostní situaci jak pro turisty, tak zároveň pro místní občany. Zde se ukazuje, jak bezpečnost turistů je důležitá a dokáže ovlivnit výběr destinace. Vhodné by zároveň bylo posílit infrastrukturu Mexika pro lepší dostupnost.

Zvýšení návštěvnosti by jistě pomohl lepší destinační management v České republice nejen u cestovních kancelářích. Zároveň informovanost o destinaci a lepší nabídka výletů na mayské památky by mohla pomoci ke zvýšení atraktivity destinace. Zde by mohlo pomoci mexické velvyslanectví v České republice. Na podporu cestovního ruchu v Mexiku by mohlo velvyslanectví propagovat lépe destinaci ve formě marketingu, jako např. od letáčků na velvyslanectví, tak zároveň přednáškami o Mexiku, jeho kultuře a atraktivitě destinace zajímavé pro české turisty. Zároveň pro podporu destinace je vhodný cross-marketing, do kterého by se mohly zapojit jak místní mexické restaurace, tak zároveň cestovní kanceláře podpořené velvyslanectvím s kvalitní destinační strategií.

Velký potenciál je vidět také v rozvoji nových forem cestovního ruchu, jako např. svatební turismus, golf aj. Ke zvýšení návštěvnosti by jistě také pomohla nabídka německých zájezdů pro české turisty se zajištěním českého delegáta na místě v destinaci.

Pokud by se nabídka zájezdu ubírala směrem k novým trendům cestovního ruchu, Mexiko má pro většinou novodobých trendů destinace, které může nabídnout.

„Velmi rozvíjející se trend v cestovním ruchu se v poslední době stává gastronomický cestovní ruch. Zde je velký potenciál rozvoje gastronomického cestovního ruchu, a to nejen z důvodu, že od roku 2010 je Mexiko se svojí tradiční mexickou kuchyní zapsané v UNESCO. Tradiční mexická kuchyně je plná starých zvyků, tradic a rituálů předků. Jedná se o složitý kulturní komplex zemědělství, dovedností, kuchařských technik a kolektivních činností, které se týká celého potravinového řetězce. Začíná se zde sázením, přes sklizeň, až po kulinářství a konzumaci konečného pokrmu. Základem je kukuřice, čili, fazole, rajčata, avokádo a další. Velmi specifickými jsou zemědělské postupy jako chinampas a milpas a procesy přípravy jídel a zároveň surovin. Zde se objevují i ojedinělé nástroje na přípravu jako kamenné hmoždíře a mlecí kameny. Jako prostředek trvale

*udržitelného rozvoje cestovního ruchu představuje hlavně stát Michoacán.*⁸⁴ Velmi vyhlášeným i mezi mexickými občany je městečko Veracruz pro svojí výbornou kuchyni a hlavně pokrmy z mořských plodů.

Mexiko má tu velkou výhodu v tom, že pokud mají turisté zájem o gastronomický cestovní ruch, není nutné organizovat speciální zájezdy za touto tematikou. V každém městě se objevují restaurace, typické mexické kuchyně, které nabídnou širokou gastronomii, kterou opravdoví gurmáni hledají.

Mexiko je také vhodná destinace pro svatební cestovní ruch. Tento trend se v poslední době hodně rozvíjí a Mexiko má také co nabídnout. Pro tento trend je velmi vyhlášená destinace Playa del Carmen, která se nachází nedaleko přímořského střediska Cancún. Ačkoliv Cancún je vyhlášený více pro mladší klientelu a nabízí spíše hotely pro masovější cestovní ruch, Playa del Carmen se značně odlišuje. Nejen pro tento novodobý trend jsou zde určeny luxusní hotely, které poskytují velmi kvalitní služby. Svatby probíhají na pláži karibského moře, popř. většina hotelů má pro tyto speciální obřady zvláštní prostředí, jako např. tropické zahrady, svatební altánky a další.

Mexiko jako destinace může nabídnout i cestovní ruch určený jako rozlučka se svobodou. Jedná se o speciální programy, které nabízí určité hotely. Zde se jedná spíše o nákladnější formu cestovního ruchu, kterou ponejvíce vyhledávají a využívají turisté z USA a Kanady.

Mexiko může každoročně přilákat i mnoho zájemců o nový trend cestovního ruchu a to dark tourism. Jedná se o cestovní ruch spojený s návštěvou nějakého místa spojeného s katastrofou popř. nějakým neštěstím. V tomto případě se každoročně může jednat o slavení Dušiček, v Mexiku nazývaném El Dia de los Muertos. Jedná se o unikátní mexický festival, velmi typický pro mexické obyvatele. I zde je podmínka návštěvy právě v době tohoto svátku a zároveň postačí návštěva jakéhokoliv hřbitova.

I v případě ropného cestovního ruchu, má Mexiko co nabídnout. Návštěvníci mohou navštívit Mexický záliv s několika ropnými vrty.

---

⁸⁴ KOTÍKOVÁ H., *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*, s. 48

Pokud jde o zvýšení návštěvnosti Mexika, tak tato destinace má jistě co nabídnout. Návrh je zde pro cestovní kanceláře a to ubírat se směrem k poptávkovým trendům a zároveň přizpůsobovat nabídky destinace.

ZÁVĚR

Destinaci Mexiko jsem si pro svojí diplomovou práci vybrala, protože mám k této zemi velmi blízký vztah. Vždy mne k Mexiku přitahovaly jeho zajímavé a významné dějiny, velmi silná a výjimečná kultura, ale zároveň i jeho obyvatelé a jejich slavnosti a zvyky. Zde také nelze opomenout výbornou kuchyni, která je známá po celém světě.

V diplomové práci jsem pracovala s následujícími hypotézami:

H1: Více jak 50% českých cestovních kanceláří nabízí do Mexika pouze pobytové zájezdy.

H1 nebyla potvrzena, hypotéza byla vyvrácena. Více jak 50% českých cestovních kanceláří nabízí pobytové zájezdy do Mexika.

H2: Nabídka českých cestovních kanceláří je méně výhodná než nabídka německých cestovních kanceláří.

H2 byla potvrzena. Nabídka českých cestovních kanceláří je méně výhodná než nabídka německých cestovních kanceláří.

H3: Více jak 50% českých turistů nenavštívilo Mexiko.

H3 byla potvrzena.

H4: největší překážkou návštěvy je vzdálenost do destinace Mexiko.

H4 byla potvrzena.

Zároveň, jak v dotazníku zhodnotili i čeští turisté, Mexiko je velmi výrazné pro svoje symboly, jako jsou např. indiáni, pyramidy, tequilla aj. I to byl zároveň důvod si Mexiko vybrat pro svůj průzkum na téma „Mexiko očima českých turistů“. Dle dotazníkového šetření jsem byla velmi překvapena, že ačkoliv tato destinace vypadá dost atraktivně, tak že čeští turisté tuto destinaci tak málo vyhledávají. Překážky, jako vzdálenost, popř. finanční náročnost, jsou jistě aspekty, kterými oplývají jistě i jiné destinace, které jsou oproti Mexiku vyhledávanější a zároveň navštěvovanější, jako např. Dominikánská republika, která se nachází nedaleko Mexika. Zde je také důležité se přizpůsobit novým trendům a požadavků klientů a hlavně se přizpůsobit poptávce.

Bohužel i české cestovní kanceláře hodnotí zájem o destinaci Mexiko u českých turistů jako klesající. Na vině může být i slabá konkurenceschopnost s ostatními zeměmi, jako např. Dominikánská republika nebo i Kuba. Pokud se jedná o finanční náročnost, velmi výhodně se dá zájezd do Mexika pořídit s německou cestovní kancelář. Bohužel ne pro všechny klienty je toto ideální způsob, jelikož jsou zde obavy z jazykové bariéry. Zde je jistě na místě doporučit destinaci Mexiko mnohem silnější a kvalitnější propagaci. Propagace by měla být určena všem segmentům, u kterých by mohl být zaznamenán úspěch. Jak vyplývá z rozhovoru s českými cestovními kanceláři, nejvíce zastoupeným segmentem pro prodej destinace Mexiko, jsou klienti od 40 do 50 ti let. Zde by stálo za zvážení, jak podpořit prodej pro tento segment, aby došlo k navýšení prodejů. Zároveň by bylo vhodné, nabídnout destinaci Mexiko i mladší klientele, která bohužel zatím preferuje jiné destinace. Pokud ale z rozhovoru s cestovními kanceláři vyplývá, že konkurenceschopná destinace je zde Dominikánská republika, je velká pravděpodobnost, že ta samá klientela by mohla mít zájem o Mexiko. Nejvíce záleží, jak Mexiko prezentovat a upoutat zatím neproniknutý trh.

Mexiko jako destinace nemusí být propagována a nabízena pouze českými cestovními kanceláři. Většina mladých lidí, kteří jsou finančně zajištěni tak, že cestují různě po světě, tuto destinaci mohou navštívit sami bez cestovní kanceláře, což je ve vlastním návrhu zájezdu představeno jako finančně dostupné.

Na základě svých vlastních zkušeností bych ráda zhodnotila jednotlivé karibské destinace, které jsem navštívila, které mohou být konkurenceschopné destinaci Mexiko.

Mexiko jsem navštívila v dubnu v roce 2013, přesně destinaci Playa del Carmen, hotel Esmeralda Blue Bay. Zájezd jsem uskutečnila přes německou cestovní kancelář FTI. Na tuto cestovní kancelář si opravdu nemohu stěžovat. Hotel odpovídal nabídce cestovní kanceláře, delegát docházel na pravidelné schůzky a celkově byl zájezd velmi dobře organizován. Destinace Mexiko mne naprosto uchvátila. Nejen, že všude jsou milí místní obyvatelé, ale zároveň si velmi vážící práce v cestovním ruchu a poskytují prvotřídní služby. Výlety byly organizovány místní cestovní agenturou. Zde je nutné zmínit, že Evropané tuto destinaci skoro nenavštěvují, v porovnání se silným zastoupením americké a kanadské klientely, pro kterou je tato destinace ponejvíce určena. Z toho ale zároveň vyplývají i poskytované služby. Americká i kanadská klientela má na služby vysoké

požadavky, což např. hotel Esmeralda Blue Bay naprosto splňoval. Mexiko byla moje první destinace, kde jsem navštívila Karibské moře. V kombinaci s indiánskými památkami, skvělou kuchyní a velmi vstřícným obyvatelstvem, tuto destinaci mohu všem jedině doporučit.

Pro komparaci zde uvádím i návštěvu Dominikánské republiky. Tuto zemi jsem navštívila v zimě v roce 2013, ihned po Mexiku. Zájezd byl opět pořádán německou cestovní kanceláří, tentokrát ITS, do hlavního letoviska Putna Cana. Hotel také odpovídal nabídce cestovní kanceláře. Bohužel destinace Dominikánská republika zdaleka neoplývá tak kvalitními službami jako Mexiko a vstřícnost obyvatelstva není v žádném případě tak velká jako v Mexiku. Co se ale Dominikánské republiky nesmí upřít, jsou její krásné pláže a přírodní atrakitivity. Zde, na rozdíl od Mexika, je velmi silně zastoupena německá klientela, s americkými turisty se zde setkáte ojediněle. Tomu jsou přizpůsobeny bohužel i služby.

V roce 2015 jsem navštívila USA, a jedním z měst, bylo Miami, které je označováno jako Brána Karibiku. Odtud jsem navštívila lodí nejbližší karibský ostrov Bahamy. Bahamy mne uchvátily svojí jednoduchostí, ale zároveň přírodními krásami, atraktivitou pláží a velmi milým obyvatelstvem. Tyto karibské ostrovy jsou z 90% přizpůsobeny americké klientele. Služby jsou na nejvyšší úrovni, čemuž jsou odpovídající i ceny.

Na přelomu roku 2015 a 2016 jsem navštívila karibský ostrov Isla Margarita ve Venezuele. Tento ostrov je nazýván „Perla Karibiku“. Zájezd byl pro nás připraven „na míru“ od německé cestovní kanceláře Meyers. Tato země mne velmi uchvátila. Ačkoliv se jedná o poslední ostrov na jihu Karibského moře, svojí atmosféru neztratil. Cestovní kancelář se osvědčila jako velmi zkušená. Na místě byl náš osobní delegát, který nám poskytoval nadprůměrné služby. Hotel i jeho personál byl na velmi vysoké úrovni. Naprosto výborná byla místní kuchyně a služby hotelu. Ačkoliv destinace Isla Margarita je zatím pro české turisty málo známá, jelikož české cestovní kanceláře mají tuto destinaci v nabídce teprve krátce, věřím, že destinace se stane pro české turisty velmi atraktivní. Zatím je destinace navštěvovaná z 90% klientelou z Jižní Ameriky. Velkou nevýhodou této destinace je její politická nestabilita a chybějící základní potraviny a hygienické výrobky. Věřím, že Isla Margarita se stane zástupnou destinací pro destinaci Mexiko. Zatím je ale její propagace mizivá.

Během uplynulých let jsem navštívila hodně evropských přímořských destinací, jako např. Španělsko, Itálie, Mallorca, Menorca, Ibiza, Sardínie, Calábrie, Franice, Malta, ale žádná destinace není naprosto konkurenceschopná destinací Mexiko.

Z afrických zemí jsem často navštěvovala Egypt nebo Džerbu. Ani u těchto destinací nelze Mexiku konkurovat.

Mexiko má velkou šanci se do budoucna stát oblíbenou destinací pro evropské, popř. české turisty. Zde je třeba jistě zmínit správný marketing a velmi přesné zacílení i na klientelu, která zatím do Mexika necestuje.

Pokud mexické Ministerstvo cestovního ruchu se správně zaměří na propagaci této země a čeští turisté najdou důvody, proč sem cestovat, překážky jako velká vzdálenost a finanční náročnost, budou překonány. A to bych Mexiku opravdu přála.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

HAMARNEH, Iveta. *Geografie turismu Mimoevropská teritoria*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2012. 219 s. ISBN 978-80-247-4430-8.

HAMARNEH, Iveta. *Mezinárodní cestovní ruch*. 1. vydání. Praha, UJAK, 2014. 128 s. ISBN 978-80-7452-040-2

HORÁKOVÁ, Helena. *Strategický marketing*, Praha, Grada, 2003, 204 s. ISBN 80-24-7044-71

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu: jak uspět v domácí i světové konkurenci*, 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha, Grada, 2012, 313 s. ISBN 80-865-9200-6.

KOTÍKOVÁ, HALINA. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*, Praha, GRADA 2013, 208 s. ISBN 80-24-7460-34

PALATKOVÁ, Monika. *Marketingový management destinací*, Praha, Grada 2011, 208 s. ISBN 978-80-247-3749-2

SYSEL, Jiří, ZURYNEK, Josef. *Management Cestovní kancelář a cestovní agentury*, Praha, UJAK, 2009, 120 s. ISBN 978 – 80 – 86723 – 78-5

ZURYNEK, Josef, ZELENÝ, Lubomír, MERVART, Michal, *Dopravní procesy v cestovním ruchu*, Praha, ASPI, 2008, 280 s. ISBN 978-80-7357-335-5

Seznam použitých zahraničních zdrojů

FISHER, John. *Mexico*, JOTA, 2008, 924 s. ISBN 978-80-7217-551-2

NOBLE, John. *Mexico*, 2. vydání. Praha: Svojtka & Co., 2009, 1112 s. ISBN 978-80-256-0110-3.

ORIEŠKA, Jan. *Služby v cestovním ruchu*, Praha, IDEA SERVIS, 2010, 405 s. ISBN 978-80-85970-68-5

Seznam použitých internetových zdrojů

- ADVENTURA, *Zajezdy*. [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <https://www.adventura.cz/zajezdy/10555-mexiko-velka-poznavaci-cesta/?filtr=druh%3Dpoznavaci-zajezdy%26zeme%3Dmexiko>
- AIRSTOP, *Urlaub*. [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: <http://airstop.de/web/Urlaub.asp>
- BUSINESSINFO, *Mexiko – charakteristika teritoria* [online]. [cit. 2015-21-11]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/mexiko-zakladni-charakteristika-teritoria-19360.html>
- CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY, *The world factbook* [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/mx.html>
- CESTUJEME-MEXIKO.CZ, *Cestujeme Mexiko*. [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.cestujeme-mexiko.cz/last-minute>
- ČEDOK, *Zájezdy*, [online]. [cit: 02-08-2016]. Dostupné z: <https://www.cedok.cz/hotel/mexiko/cancun/hotel-ramada-cancun/?StartDate=2016-10-12&EndDate=2016-10-20&TermID=100936#informace>
- EMBAX, *Administración-Embamex República Checa* [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <http://embamex.sre.gob.mx/republicacheca/>
- ESO TRAVEL, *Poznavaci*. [online]. [cit. 2016-01-14]. Dostupné z: <http://www.esotravel.cz/poznavaci/mexiko/za-tajemstvim-mayskeho-kalendare-mexiko-guatemala-belize/?termin=539792>
- FIRO TOUR, *Zajezdy*. [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.firotour.cz/zajezdy/mexiko/playacar/viva-wyndham-maya-mmz249/>
- INEGI, *Mexico in cifras*. [online]. [cit. 2015-11-21]. Dostupné z: <http://www.inegi.org.mx/est/contenidos/proyectos/accesomicrodatos/ce2014/presentacion.aspx>

ITS, *Buchen*. [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: http://buchen.its.de/booking/its/index.php?KID=430700&id=&nurflug=&termin=1454367600&te_g=1&ruecktermin=1457737200&rute_g=1&sportmoeglichkeiten=-1&quickf=1&zielgebiets_kenner=386&IFFOrt=&dauer=-1&personen=25;25;;;;&anzahl_treffer_seite=10&engine=pauschal&formular=4&&flex_time=&hdetails_kenner=&WellBit1=&IFF=6766&CRS_CODE=1M01U8&detail=termine&showresult=1&startposition_hotel=0&HotelBit1View=

MEXICO-TRAVELNEWS, *Mexický cestovní ruch hlásí rekordy*, [online]. [cit. 01-10-2015]. Dostupné z: <http://www.mexico-travelnews.cz/index.php/b2b/81-tianguis-2014-mexicky-cestovni-ruch-hlasi-rekordy.html>

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ, *Cestování v Mexiku* [online]. [cit. 2015-01-11]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/severni_amerika/mexiko/cestovani/other.html

MINTPRESSNEWS, *Tourism and corporate development a devastating history of development in Mexico* [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <http://www.mintpressnews.com/tourism-and-corporate-development-a-devastating-history-of-development-in-mexico/167754/>

NECKERMANN, *Offers*. [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: <https://buchen.neckermann-reisen.de/#/offers?produkt=p&von=02.02.2016&bis=02.05.2016&dauer=7d&sterne=3&regionId=282&erwachsene=2&weiterempfehlungsrage=80&hotelId=10069>

PELIKAN, *Flights*. [online]. [cit. 02-08-2016]. Dostupné z: <https://www.pelikan.cz/cz/flights/list?dfc=CMUC&dte=ACUN&rfc=ACUN&rtc=CMUC&dd=2016-10-24&rd=2016-11-07&px=1000&ns=0&prc=&rng=0&rbd=0&ct=0>

POZNANI, *Guatemala, Mexiko*. [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.poznani.cz/guatemala/mexiko-guatemala-a-honduras-kolebky-mayu/>

RESIEN MEXIKO, *Urlaub*. [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: http://www.ab-in-denurlaub.de/ibe/offers/params/tt/port/654/route/holidaytrips_ibe/ibecat/holidays/area/282/catpage/1/switchDestinationField/input/hotelIdType/iff/depAirport/-1/depDate/22.06.2016/retDate/26.06.2016/duration/6_12/adult/2/children/0/optMeal/4/roomtype/6/hotelAttributesWellness/-1/hotelAttributesSport/-1/seaviewTracking/0/nottot/1/hotelId/50968/formSelected/flattrip?dkna=1

SECTUR, *Documentos* [online]. [cit. 2016-08-02]. Dostupné z: <http://www.gob.mx/sectur#documentos>

SECTUR, *Pueblo Mágicos*, [online]. [cit. 01-04-2016]. Dostupné z: <http://www.datatur.beta.sectur.gob.mx/SitePages/PueblosMagicos.aspx>

SIMON TOURIST, *Trip*. [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.simon-tourist.cz/trip/?utm_source=sklik&utm_medium=cpc&utm_campaign=8102685220+-+Mexiko&utm_content=Pozn%C3%A1vac%C3%AD+z%C3%A1jezd+%7C+Mexiko&id=467

STATFOR GLOBAL INTELLIGENCE, *Colaborative research* [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: [http://www.stratfor.com/search/site/mexico?f\[0\]=bundle%3Astratfor_analysis&f\[1\]=bundle%3Astratfor_forecast](http://www.stratfor.com/search/site/mexico?f[0]=bundle%3Astratfor_analysis&f[1]=bundle%3Astratfor_forecast)

STUDENT AGENCY, *Jízdenky*, [online]. [cit: 02-08-2016]. Dostupné z: <https://jizdenky.studentagency.cz/web/ceniky/praha-nemecko.html?8>

TRIVAGO, *Flights*. [online]. [cit: 02-08-2016]. Dostupné z: <http://www.trivago.cz/?iPathId=51462&iGeoDistanceItem=740616&aDateRange%5Barr%5D=2016-10-24&aDateRange%5Bdep%5D=2016-11-06&iRoomType=1&cpt=74061602&aHotelTestClassifier=&aPriceRange%5Bfrom%5D=0&aPriceRange%5Bto%5D=0&iIncludeAll=0&iGeoDistanceLimit=20000&aPartner=&iViewType=0&isRetina=false&bIsSeoPage=false&bIsSitemap=false&>

TTCI 2008, *Travel and tourism competitiveness report* [online]. [cit: 01-10-2016]. Dostupné z: <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2015/economies/#indexId=TTCI&economy=MEX>

TUI, *Pauschalreisen*. [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: http://www.tui.com/pauschalreisen/suchen/angebote/SENSIMAR-Seaside-Suites-und-Spa/62270/b2321bbf4e1e6ccb09b4aa563d082b9/offer?useExtendedFilterDefaultValues=true&contentid=ibe:pt3_ut_mexiko:_yucatan_cancun_CUN44020_name&startDate=2016-02-18&endDate=2016-11-25

UNWTO, *Statistic*, [online]. [cit. 2016-02-09]. Dostupné z: <http://statistics.unwto.org/content/faqs>

UNWTO, *Tourism highlights* [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <http://mkt.unwto.org/publication/unwto-tourism-highlights-2015-editionWTTC>, Mexico 2015 [online]. [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <http://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic%20impact%20research/countries%202015/mexico2015.pdf>

VISIT MEXICO, *Visit Mexico* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.visitmexico.com/es/pueblos-magicos-del-estado-de-mexico>

VYPLNTO.CZ, *Dotazník*. [online]. [cit. 2016-08-02]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/mexiko-jako-potencialni-dest/>

WORLD ECONOMIC TOURISM, *TTCI index*, [online]. [cit. 2015 – 29-11]. Dostupné z: <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2015/economies/#economy=MEX>

SEZNAM ZKRATEK

HDP – Hrubý domácí produkt

IATA – International Air Transport Association

IBRD – Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj

IMF – Mezinárodní měnový fond

NAFTA – North American Free Trade Agreement

OSN – Organizace spojených národů

TTCI – The Travel & Tourism competitiveness

UNWTO - United Nations World Tourism Organisation

WTTC - World Travel and Tourism Council

WTO – World Trade Organization

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1: Matice příležitostí a ohrožení	51
Obrázek 2: TTCI Index	52
Obrázek 3: Matice příležitostí a ohrožení	72

Seznam grafů

Graf 18: Poptávka zájezdů	60
Graf 1 – 17: Dotazníkové šetření	X – XIX
Graf 19 -34: Dotazníkové šetření	XIX-XXVIII

Seznam tabulek

Tabulka 1: Hospodářství	22
Tabulka 2: HDP, Míra inflace, Míra nezaměstnanosti	23
Tabulka 3: Příjmy a příjezdy – Amerika	28
Tabulka 4: TOP 10 nejnavštěvovanějších zemí světa	29
Tabulka 5: Vybrané ukazatele CR Mexika, příjmy, příjezdy	30
Tabulka 6: Příjezdy do Mexika dle regionů	32
Tabulka 7: Počet nocí, výdaje	33
Tabulka 8: Ekonomické ukazatele CR Mexika	34
Tabulka 9: Silné a slabé stránky Mexika	48
Tabulka 10: Vyhodnocení výkonnosti	49
Tabulka 11: Příležitosti a hrozby	50
Tabulka 12: TTCI index Mexiko	54
Tabulka 13: Nabídka českých CK	65
Tabulka 14: Nabídka německých CK	67
Tabulka 15: Silné a slabé stránky Mexika dle dotazníkového šetření	71
Tabulka 16: Vyhodnocení výkonnosti	71
Tabulka 17: Příležitosti a ohrožení	72
Tabulka 18: Kalkulace zájezdu	76

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Dotazníkové šetření

Příloha B – Grafy

Příloha C – Bibliografické údaje

PŘÍLOHA

Příloha A

Dotazníkové šetření – Mexiko očima českých turistů⁸⁵

Dotazník – Mexiko jako potenciální destinace českých turistů

1. Za jakým účelem cestujete? (i více odpovědí)

- a) rekreační, volnočasové a prázdninové cesty,
- b) návštěvy příbuzných a známých,
- c) obchodní cesty,
- d) náboženské cesty,
- e) jiný účel:

2. Jakou formu organizace zájezdu nejčastěji volíte? (i více odpovědí)

- a) individuální forma organizace
- b) organizovaný zájezd s českou CK
- c) organizovaný zájezd se zahraniční CK

3. Jaké cestování upřednostňujete? (i více odpovědí)

- a) zahraniční v rámci regionu Evropa
- b) zahraniční mimo region Evropa
- c) tuzemské v rámci České republiky

4. V jakém období cesty převážně realizujete? (i více odpovědí)

- a) v letní sezóně
- b) v zimní sezóně
- c) celoročně
- d) mimo sezónu
- e) v nepravidelných intervalech
- f) jiná odpověď:.....

---

⁸⁵ Zpracováno na základě Bakalářské práce – Egypt očima českých turistů

5. Jakému způsobu dopravy do destinace nejčastěji dáváte přednost? (i více odpovědí)

- a) autobus
- b) automobil
- c) letadlo
- d) vlak
- e) jiná odpověď:.....

6. Jakou formu ubytování preferujete? (i více odpovědí)

- a) hotely a obdobná zařízení (penzióny)
- b) jiná hromadná ubytovací zařízení (chatová osada, kemp, turistická ubytovna)
- c) ubytování v soukromí (u příbuzných či známých, bydlení pronajaté od soukromníků)
- d) couchsurfing
- e) jiná odpověď:.....

7. Jaký světový region plánujete v budoucnu navštívit? (i více odpovědí)

- a) cestování pouze v rámci regionu Evropa
- b) Amerika (USA, Kuba, Brazílie atd.)
- c) Asie a Pacifik (Čína, Malajsie, Thajsko, Austrálie atd.)
- d) Střední východ (Egypt, Jordánsko, Sýrie atd.)
- e) Afrika (Tunisko, Maroko, Keňa atd.)
- f) žádný

8. Navštívil/a jste už latinsko americké země?

- a) ano
- b) ne

9. Pokud ano, plánujete návštěvu latinsko amerických zemí zopakovat?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

10. Pokud ne, plánujete návštěvu latinsko amerických zemí v budoucnu?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

11. Jak důležitá jsou níže uvedená kritéria, podle kterých se rozhodujete o návštěvě destinace?

(1 – velmi podstatné, 5 – nejméně podstatné)

Bezpečnost

Cena

Image destinace

Kvalita ubytování

Množství nabízených atraktivit

Úroveň poskytovaných služeb

Vzdálenost do destinace

Způsob dopravy

12. Navštívil/a jste někdy Mexiko?

a) ano

b) ne

Pokud ANO pokračujete otázkou 20 , pokud NE pokračujete otázkou 13:

13. Máte v úmyslu Mexiko navštívit?

a) ano

b) ne

c) nevím

14. Co se Vám vybaví, když se řekne Mexiko:.....

15. Z jakého důvodu jste dosud Mexiko nenavštívil/a? (i více odpovědí)

a) extrémní klima (teplo, sucho)

b) nemám rád/a latinsko americké země

c) obavy o bezpečnost

d) finanční náročnost

e) nedostatek příležitostí

f) jiné zájmy a preference

g) mála propagace, nabídka CK

h) necestuji

i) jiné důvody:.....

16. S jakými možnostmi trávení dovolené si Mexiko spojujete? (i více možností)

a) historické památky a kultura

b) odpočinek a relaxace

c) příroda

d) obchodní záležitosti

e) jiné možnosti: .....

17. Proč nebo kvůli čemu byste Mexiko navštívila? (i více odpovědí)

a) pyramidy

b) hory

c) přírodní rezervace (Cenoty)

d) památky

e) přímořské destinace (Cancun, Playa Del Carmen, Acapulco...)

f) mexická kuchyně

g) jiné:.....

18. Které konkrétní atraktivity v Mexiku znáte?

.....

19. O jaký typ zájezdu byste měla zájem?

a) pobytově-poznávací v rámci Mexika

b) poznávací v rámci Mexika

c) pobytový v rámci Mexika

d) kombinovaný s jinou zemí regionu.

Pokud byla odpověď ANO na otázku 12:

20. Kolikrát jste Mexiko navštívil/a?

a) jednou

b) dvakrát

c) vícekrát

21. Jaký byl důvod vaší cesty do Mexika? (i více odpovědí)

- a) poznávací pobyt (historie, kultura, folklor)
- b) rekreace
- c) aktivní dovolená
- d) cesta s náboženským motivem
- e) návštěva rodiny, přátel a známých
- f) kongresový cestovní ruch či veletrhy
- g) medicínský cestovní ruch
- h) jiný důvod: .....

22. Kde konkrétně jste v Mexiku byla?

.....

23. Odkud jste zjišťoval/a informace o Mexiku před svou cestou?(i více odpovědí)

- a) Internet
- b) Tištěná média (letáky, brožury, turistický průvodce, katalogy)
- c) Televize
- d) Rozhlas
- e) Veletrhy
- f) Doporučení přátel a známých
- g) jiné:.....

24. Jak byste ohodnotil/a vaši spokojenost v Mexiku?

- a) velmi spokojen(á)
- b) spokojen(á)
- c) ani spokojen(á)/ani nespokojen(á)
- d) nespokojen(á)
- e) velmi nespokojen(á)

25. Co hodnotíte v Mexiku jako nejlepší a proč?

.....

26. Co hodnotíte v Mexiku jako nejhorší a proč?

.....

27. V jaké oblasti byste uvítal(a) zlepšení pro zvýšení atraktivnosti destinace? (i více odpovědí)

a) ubytovací služby

b) stravovací služby

c) dopravní služby

d) bezpečnost destinace

e) pořádek a čistota

f) propagace destinace

g) jiná oblast:.....

28. Doručil(a) byste někomu dalšímu návštěvu Mexika?

a) určitě ano

b) spíše ano

c) nevím

d) spíše ne

e) určitě ne

29. Navštívil(a) byste Mexiko znovu?

a) určitě ano

b) spíše ano

c) nevím

d) spíše ne

e) určitě ne

30. Vnímáte Mexiko jako bezpečnou destinaci?

a) určitě ano

b) spíše ano

c) nevím

d) spíše ne

e) určitě ne

31. Které destinace jsou podle Vás srovnatelné s Mexikem? (i více odpovědí)

- a) Kuba
- b) Dominikánská republika
- c) Bahamy
- d) Venezuela
- e) Kolumbie
- f) Brazílie
- g) žádné
- h) jiné:.....

32. Setkal(a) jste se někdy s nějakou reklamou či upoutávkou na trávení dovolené v Mexiku?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

33. Vaše pohlaví:

- a) muž
- b) žena

34. Váš věk:

- a) do 25 let
- b) 26 – 35 let
- c) 36 – 50 let
- d) 51 – 65 let
- e) nad 65 let

35. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

- a) základní
- b) středoškolské bez maturity
- c) středoškolské s maturitou
- d) vysokoškolské

Dotazník – Šetření mezi cestovními kancelářemi

Cestovní kancelář Čedok, 10. 1. 2016

Došlo od roku 2009 ke změnám v prodeji zájezdů do Mexika?

Dochází každoročně podle nabídky, všeobecně je větší zájem a prodej při realizaci charterových letů

Je v roce 2015 nárůst prodeje destinace Mexiko oproti loňskému roku? Pokud ano, tak z jakého důvodu?

Zaznamenán spíše pokles poptávky, klienti se bojí především násilí

Jaké jsou specifické požadavky turistů na destinaci Mexiko? Např. památky, ubytování, kombinovaný zájezd atd.

Především poznávání (památky, mayská kultura) a kvalitní hotely all inclusive přímo na pláži

Je Mexiko jako destinace konkurenceschopné? Pokud ano, tak jaké destinace mohou Mexiku konkurovat? Pokud ne, tak proč?

Určitě ano, má svojí specifickou kulturu a památky, výbornou kuchyni, krásné pláže

Charakterizujte zákazníka destinace Mexika (věk, pohlaví....)

Především páry nad 40let

Dotazník – Mexiko očima českých turistů

Cestovní kancelář FIRO Tour, 29. 1. 2016

Došlo od roku 2009 ke změnám v prodeji zájezdů do Mexika?

Ano, došlo. Od roku 2010.

Je v roce 2015 nárůst prodeje destinace Mexiko oproti loňskému roku? Pokud ano, tak z jakého důvodu?

Zaznamenám pokles. Lidé si vybírají levnější destinace, jako např. Kapverdské ostrovy.

Jaké jsou specifické požadavky turistů na destinaci Mexiko? Např. památky, ubytování, kombinovaný zájezd atd.

Hlavně poznávací zájezdy kombinované s pobytem.

Je Mexiko jako destinace konkurenceschopné? Pokud ano, tak jaké destinace mohou Mexiku konkurovat? Pokud ne, tak proč?

Spíše ne.

Charakterizujte zákazníka destinace Mexika (věk, pohlaví....)

Klienti 40 – 50 let.

Respondenti: Cestovní kanceláře, Cestovní agentura

EXIM tours, 29. 1. 2016

Došlo od roku 2009 ke změnám v prodeji zájezdů do Mexika?

Ano, došlo. Rok 2009 byl ještě bez poklesu. Od roku 2011 je zaznamenán velký pokles. Rok 2015 byl pokles značný.

Je v roce 2015 nárůst prodeje destinace Mexiko oproti loňskému roku? Pokud ano, tak z jakého důvodu?

Zaznamenám pokles. Lidé si vybírají jiné destinace.

Jaké jsou specifické požadavky turistů na destinaci Mexiko? Např. památky, ubytování, kombinovaný zájezd atd.

Hlavně poznávací zájezdy.

Je Mexiko jako destinace konkurenceschopné? Pokud ano, tak jaké destinace mohou Mexiku konkurovat? Pokud ne, tak proč?

Spíše ne. Klienti spíše preferují Dominikánskou republiku.

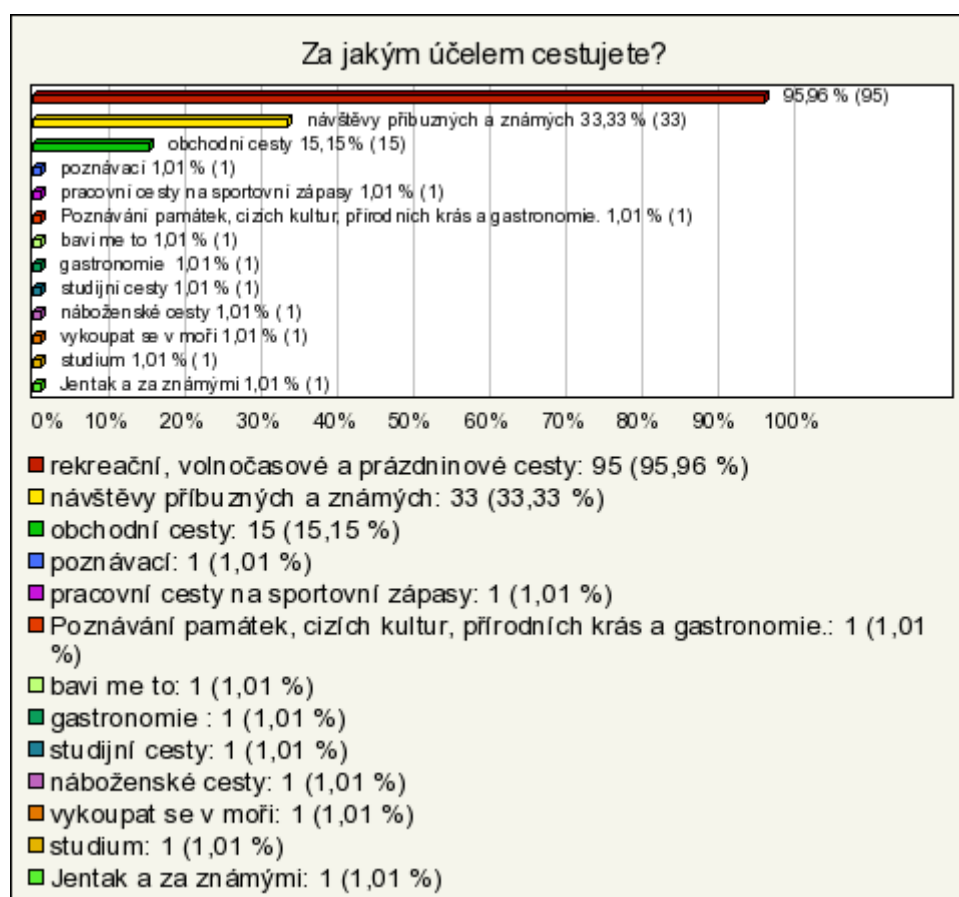
Charakterizujte zákazníka destinace Mexika (věk, pohlaví....)

Klienti nad 50 let.

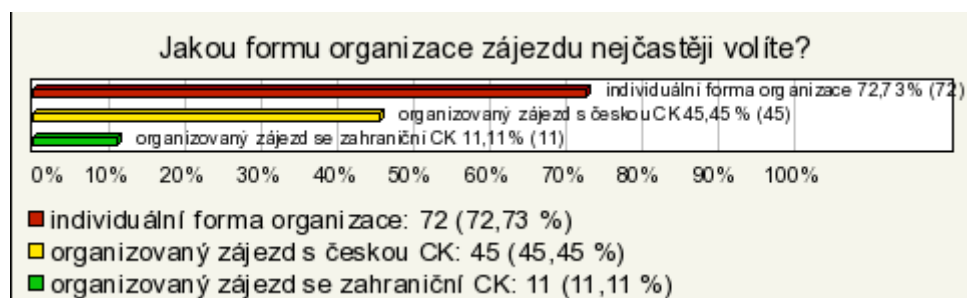
PŘÍLOHA B GRAFY

Graf číslo 1 – 34 zdroj: <https://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/mexiko-jako-potencialni-dest/>

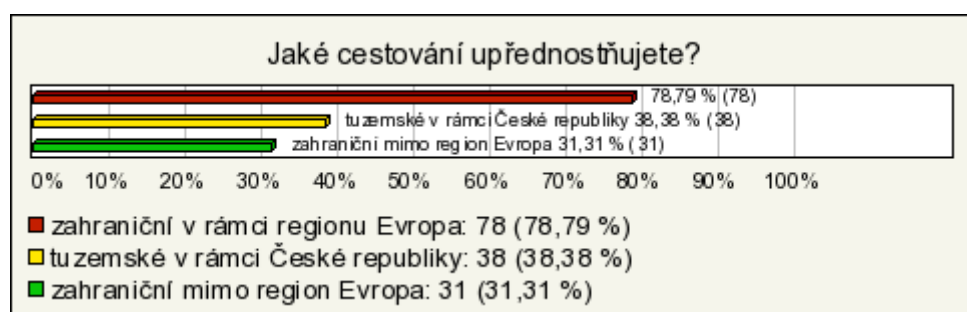
Graf 1

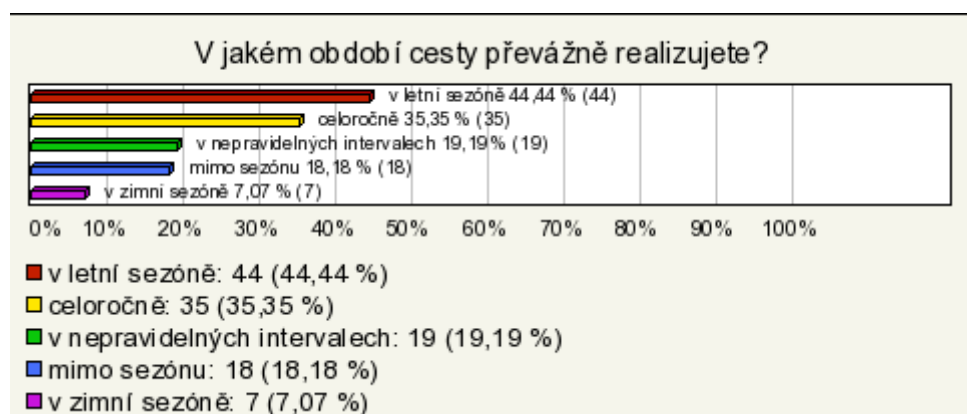
Graf 2

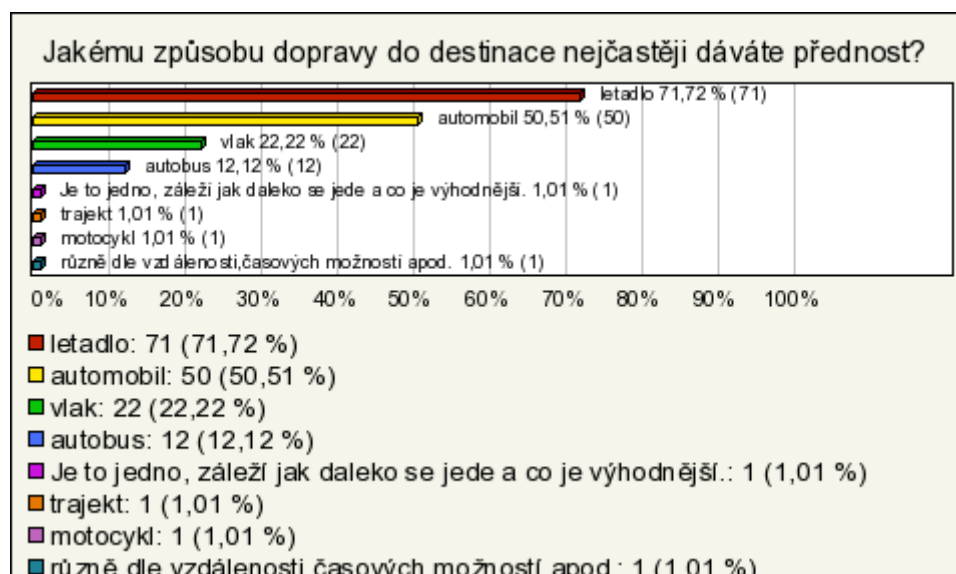
Graf 3

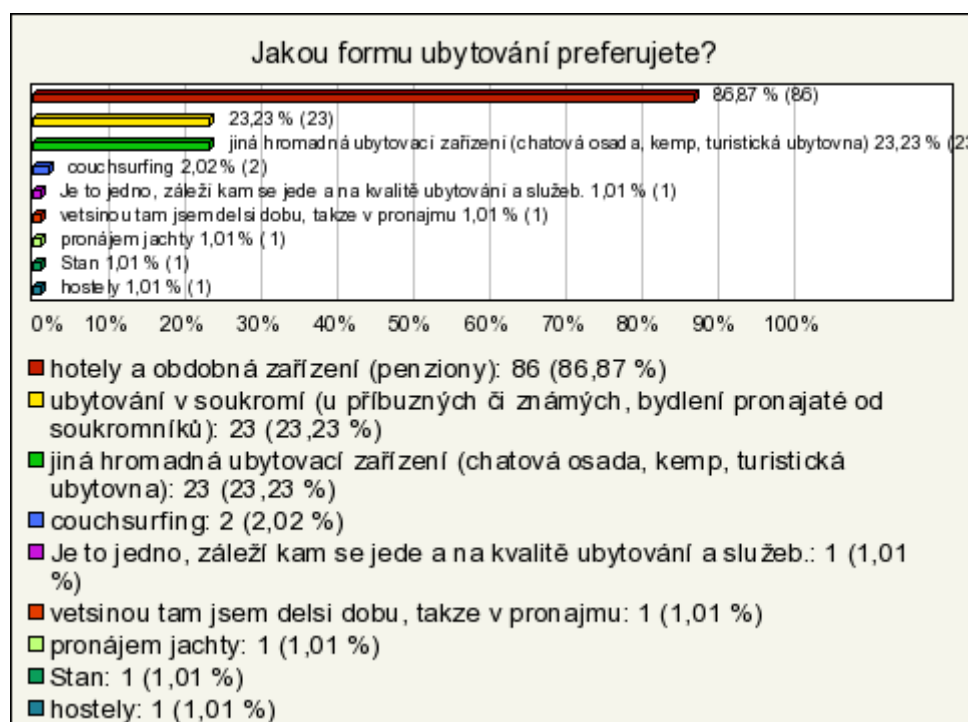
Graf 4

Graf 5

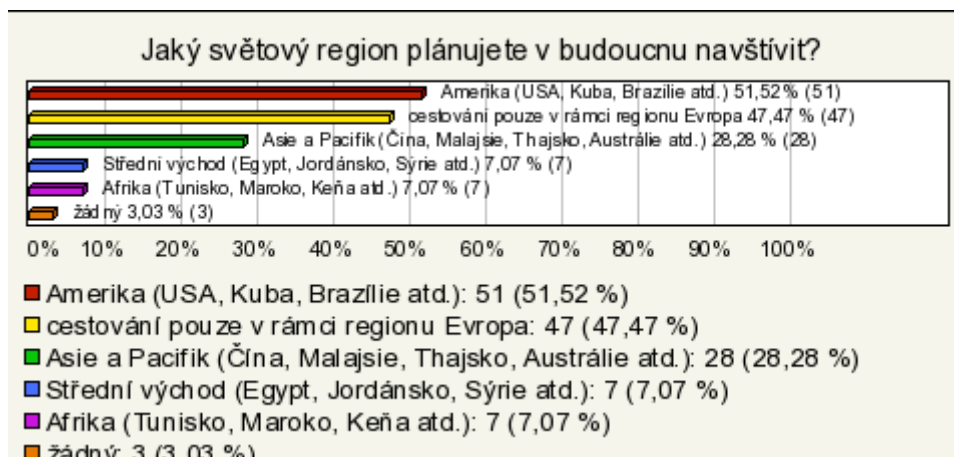

Graf 6

Graf 7

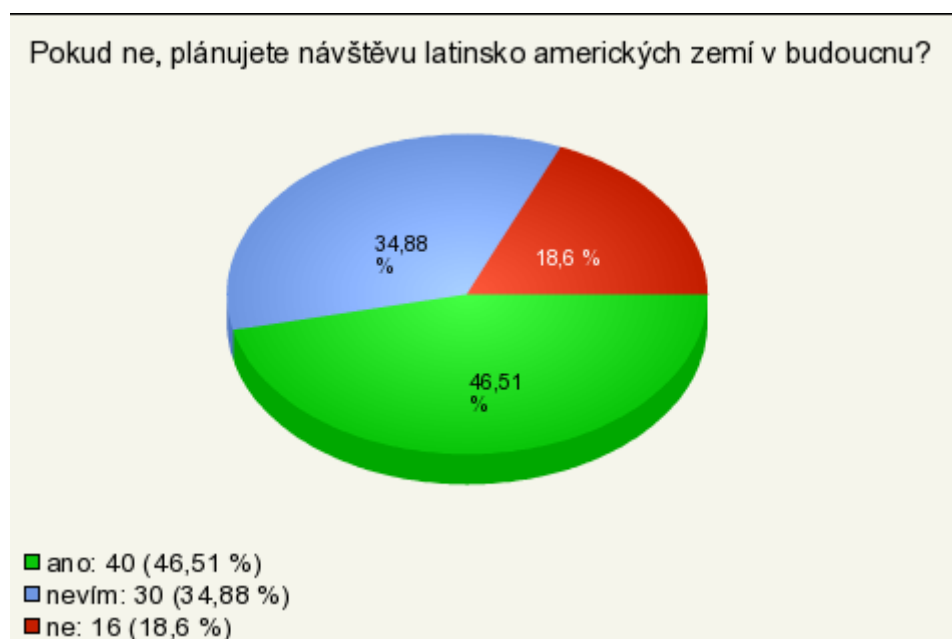
Graf 8

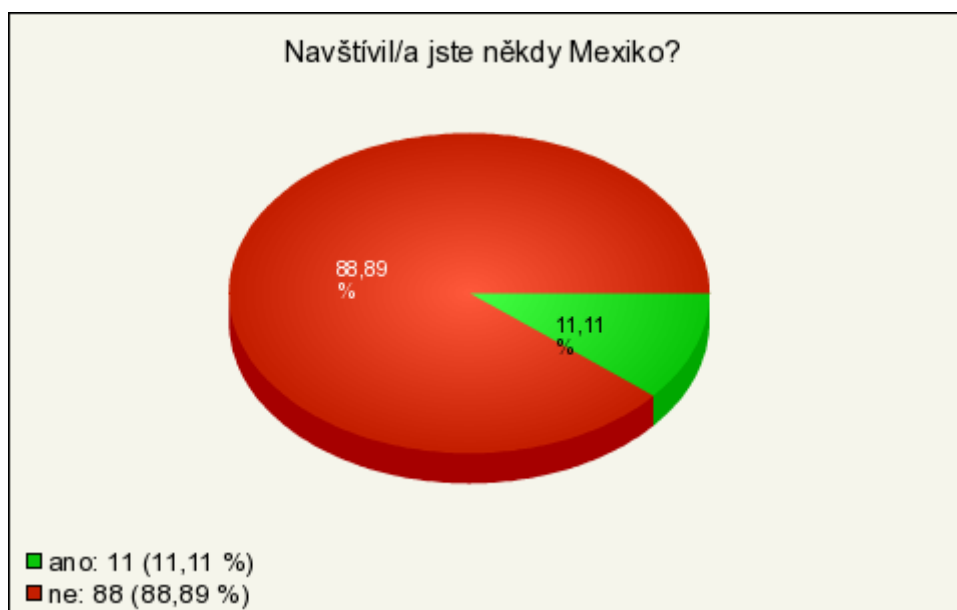
Graf 9

Graf 10

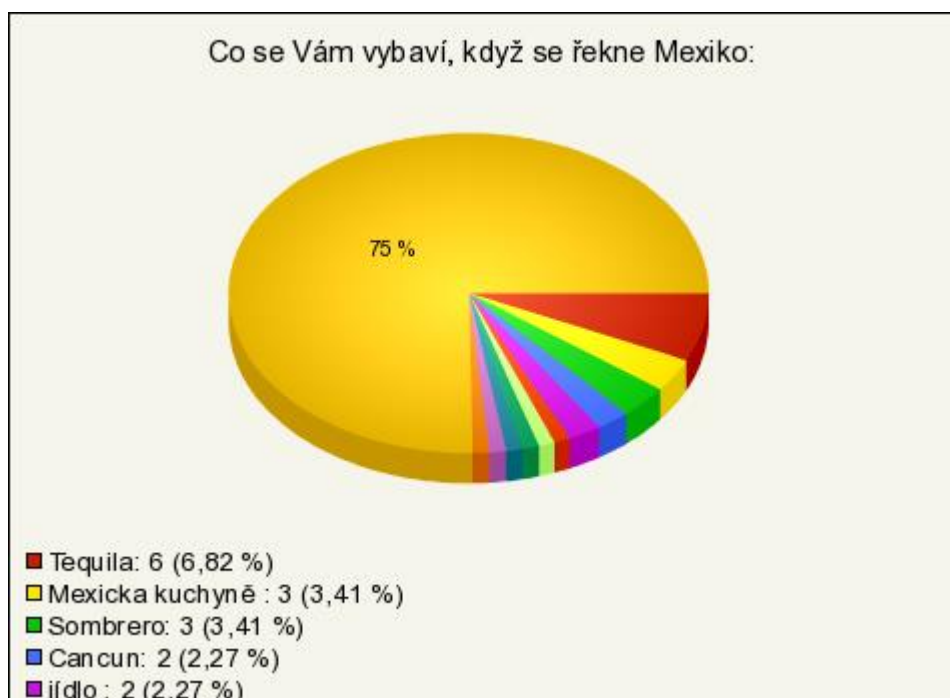
Graf 11

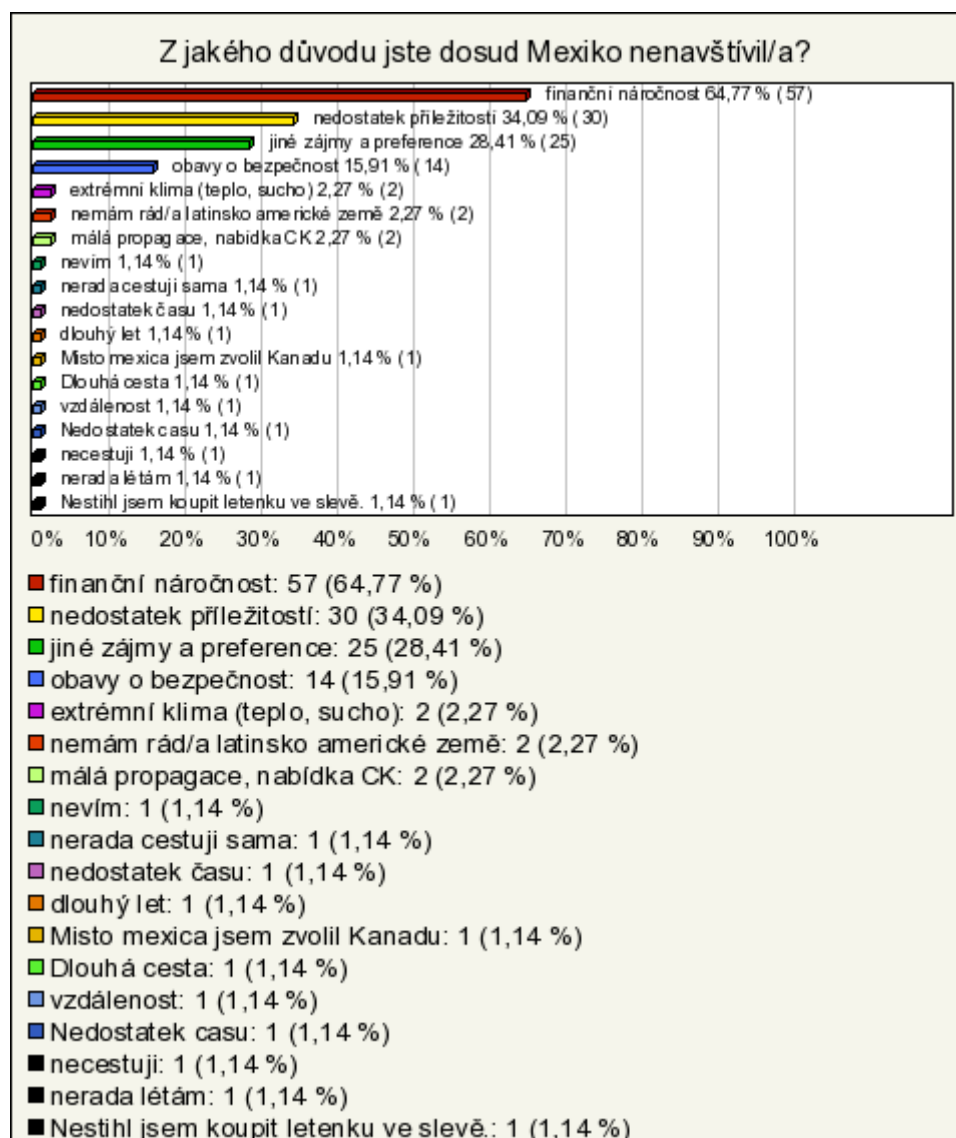
Graf 12

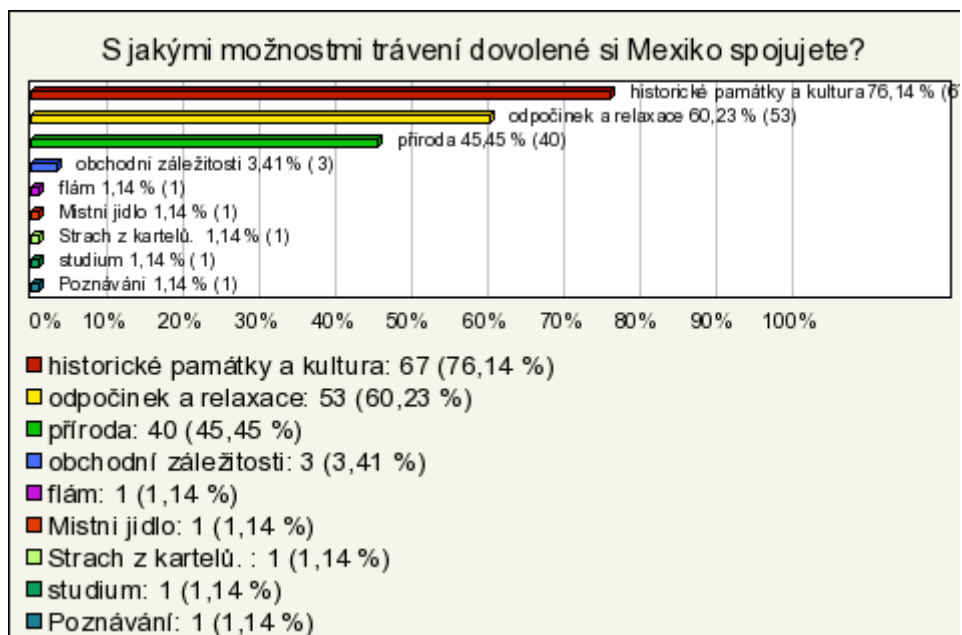
Graf 13

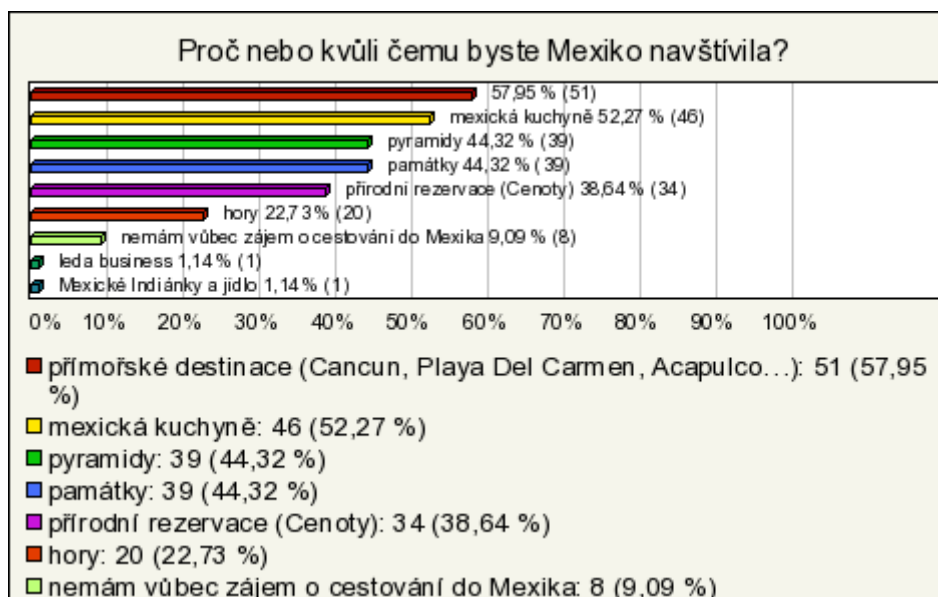
Graf 14

Graf 15

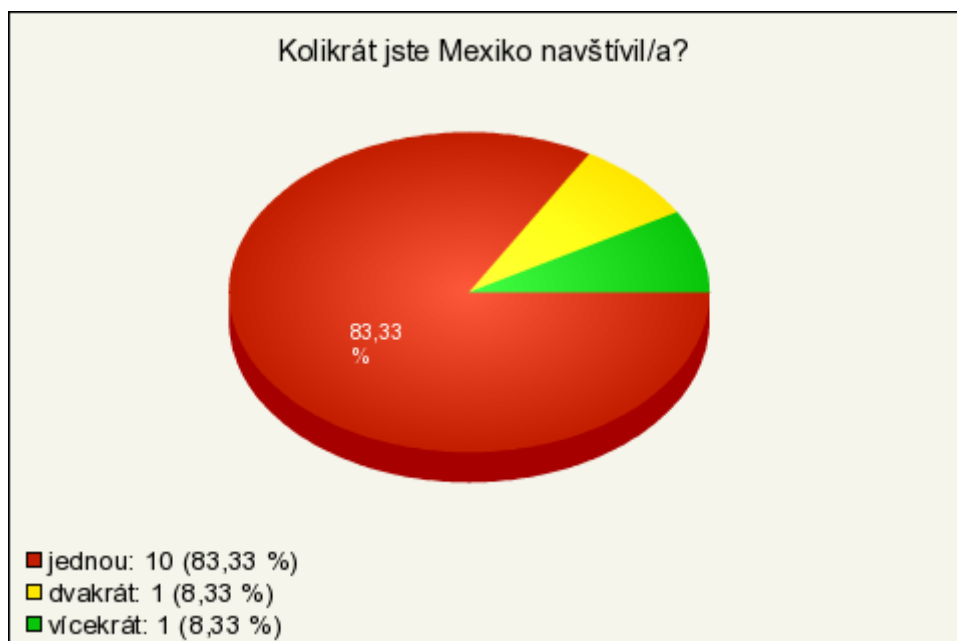
Graf 16

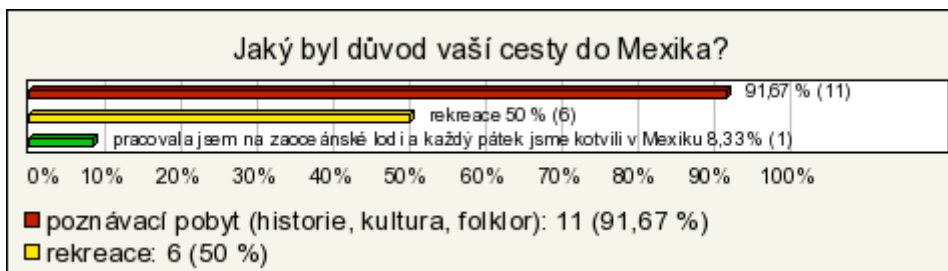
Graf 17

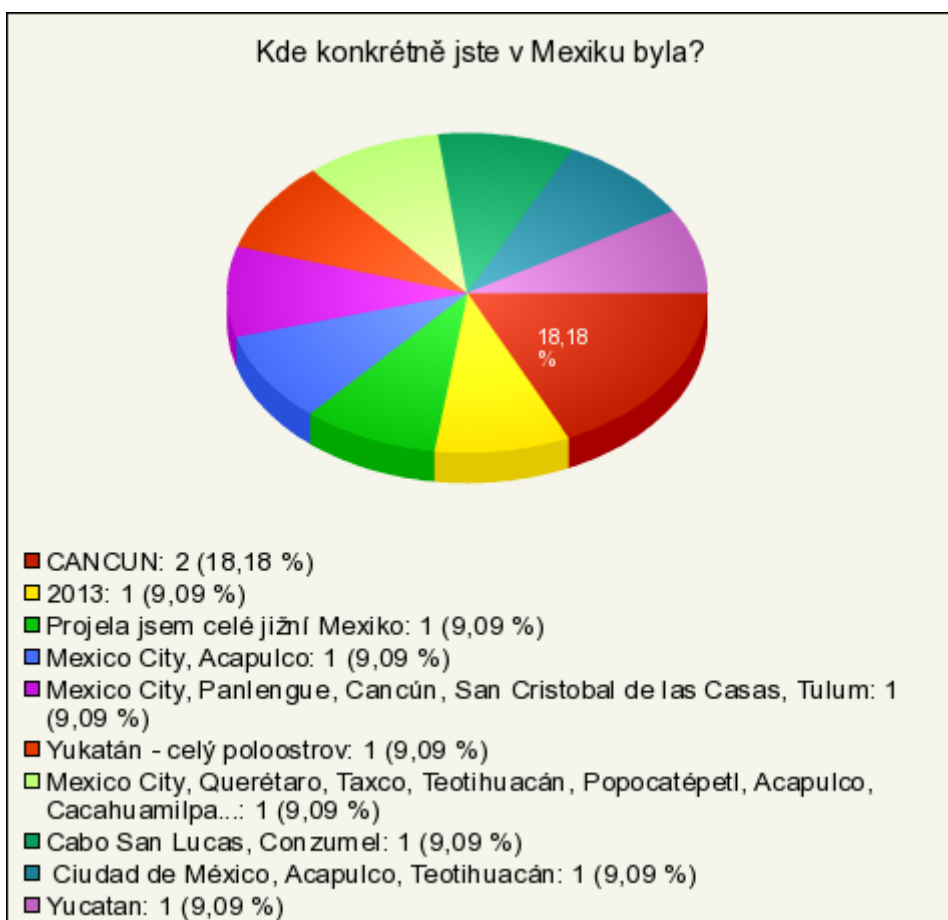
Graf 19

Graf 20

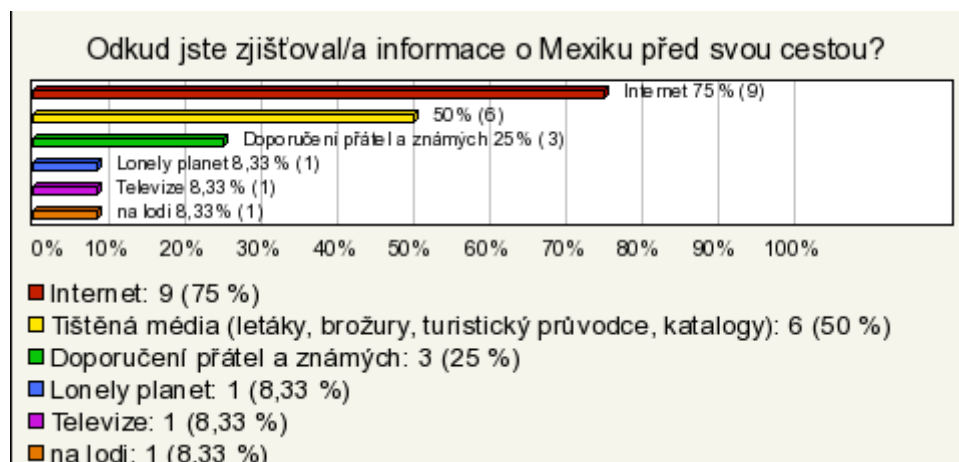

Graf 21

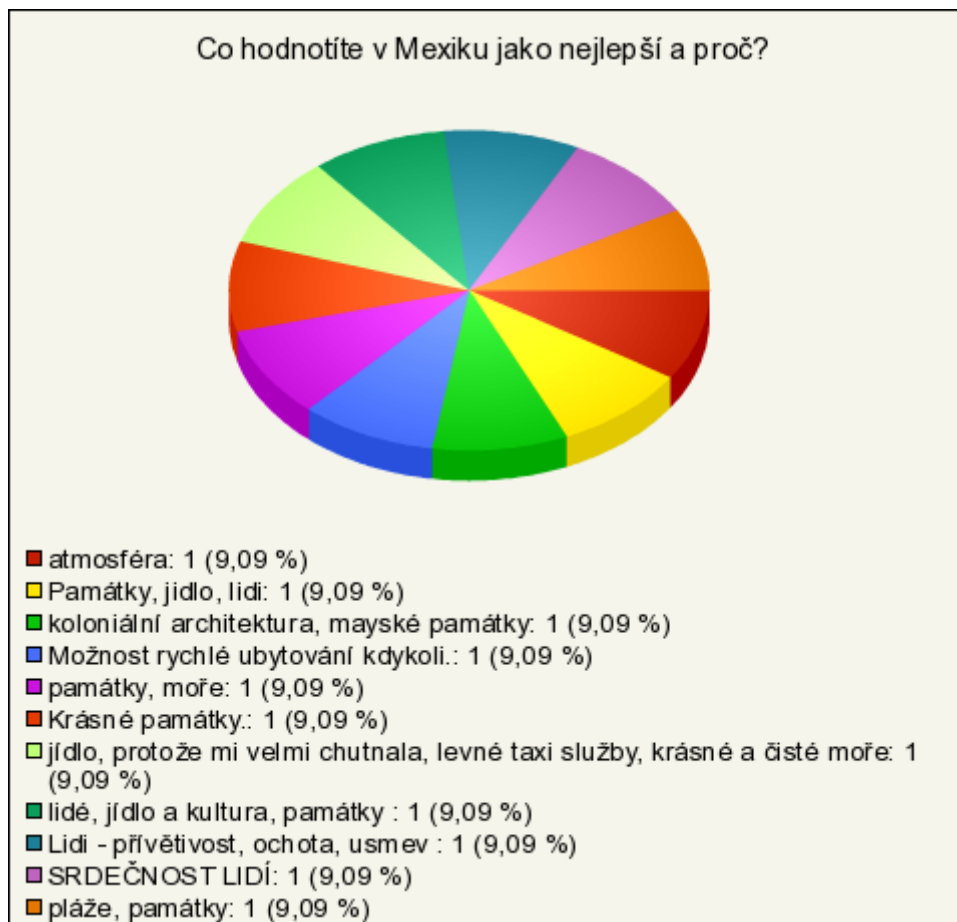
Graf 22

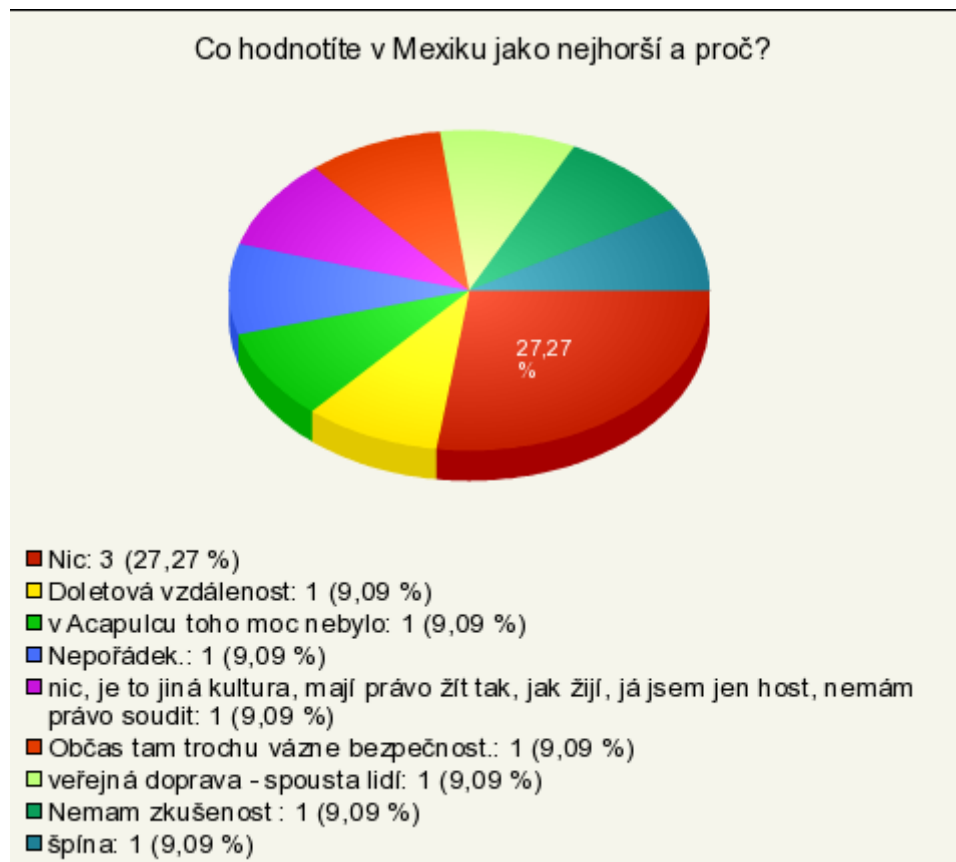
Graf 23

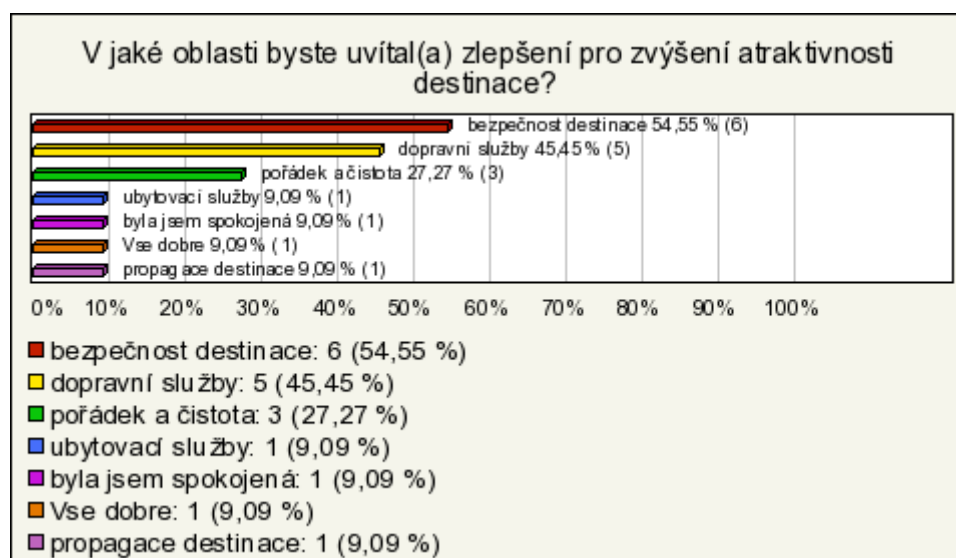
Graf 24

Graf 23

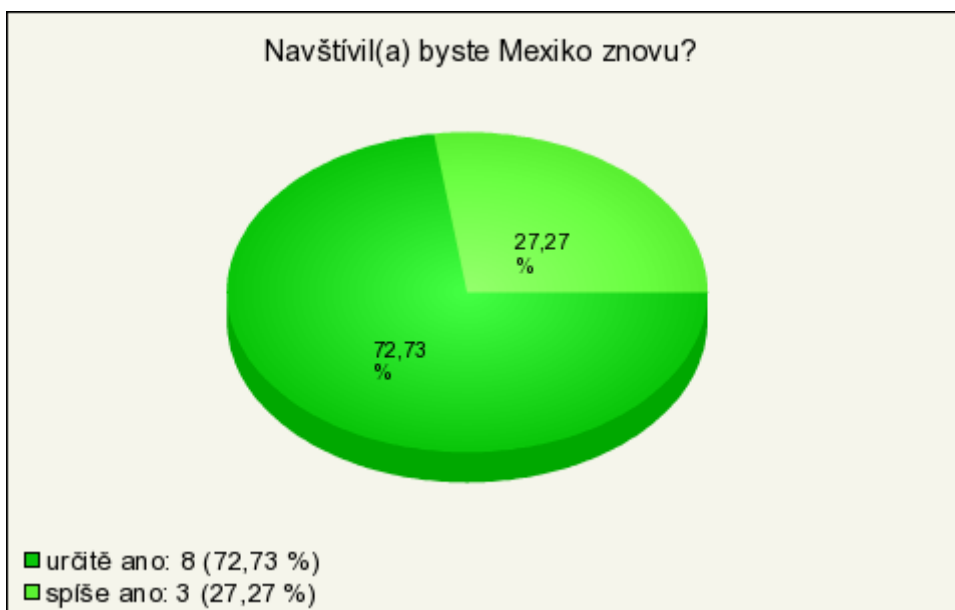
Graf 24

Graf 25

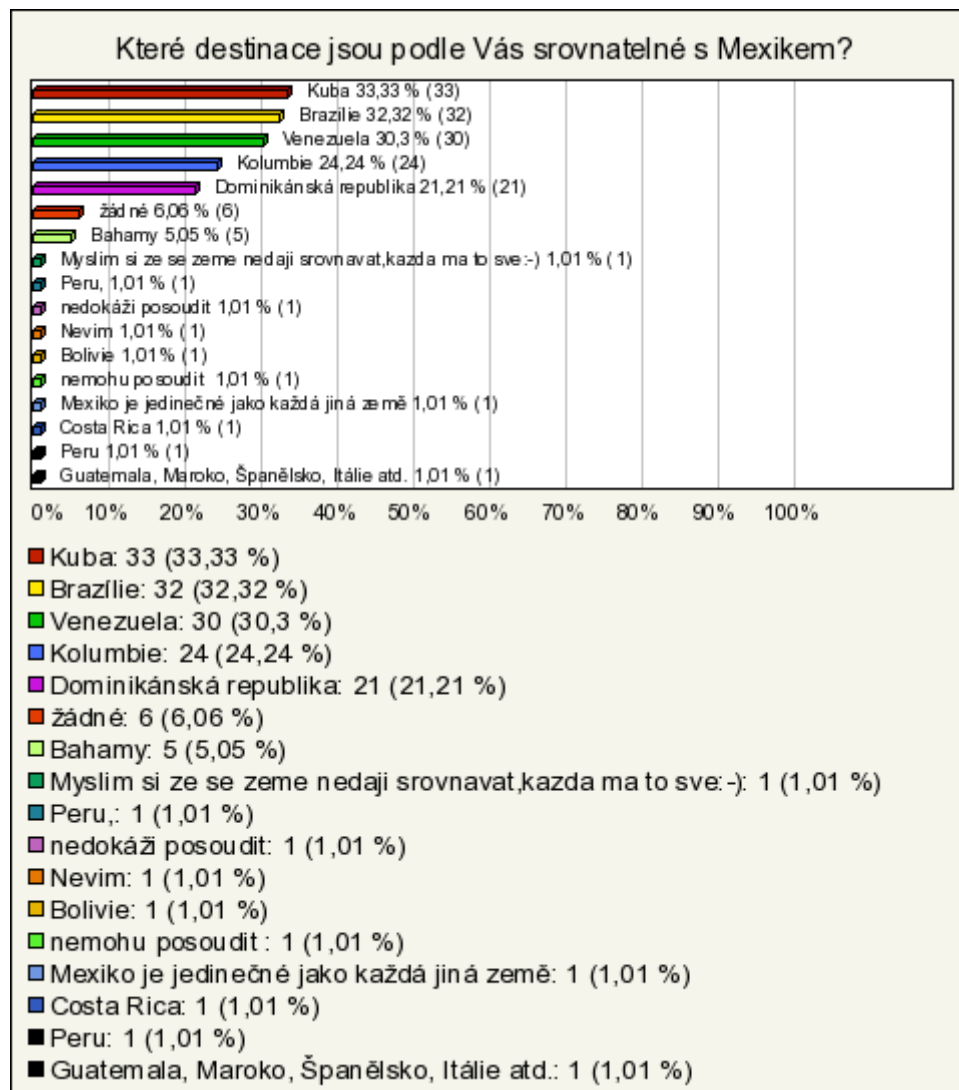
Graf 28

Graf 29

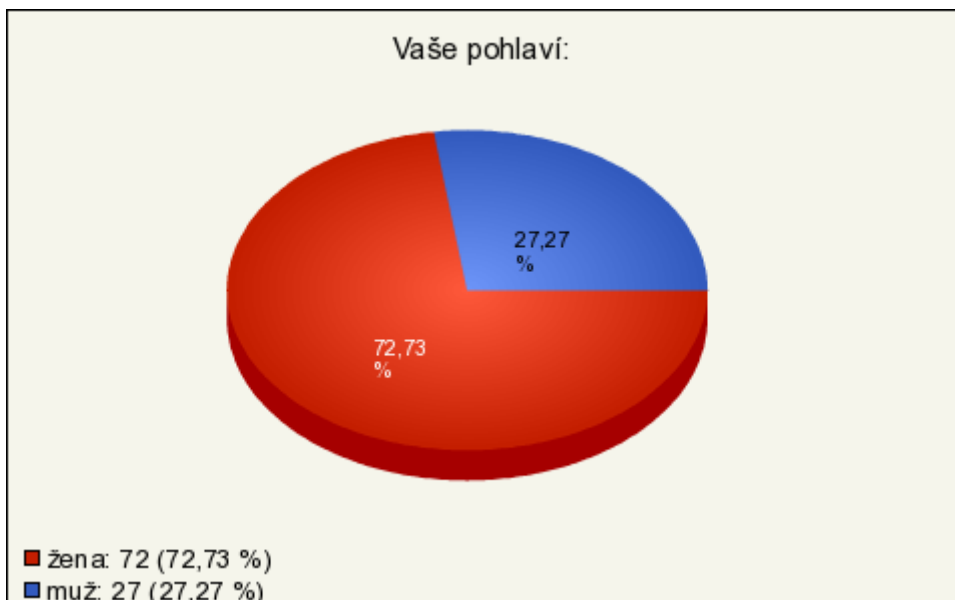
Graf 30

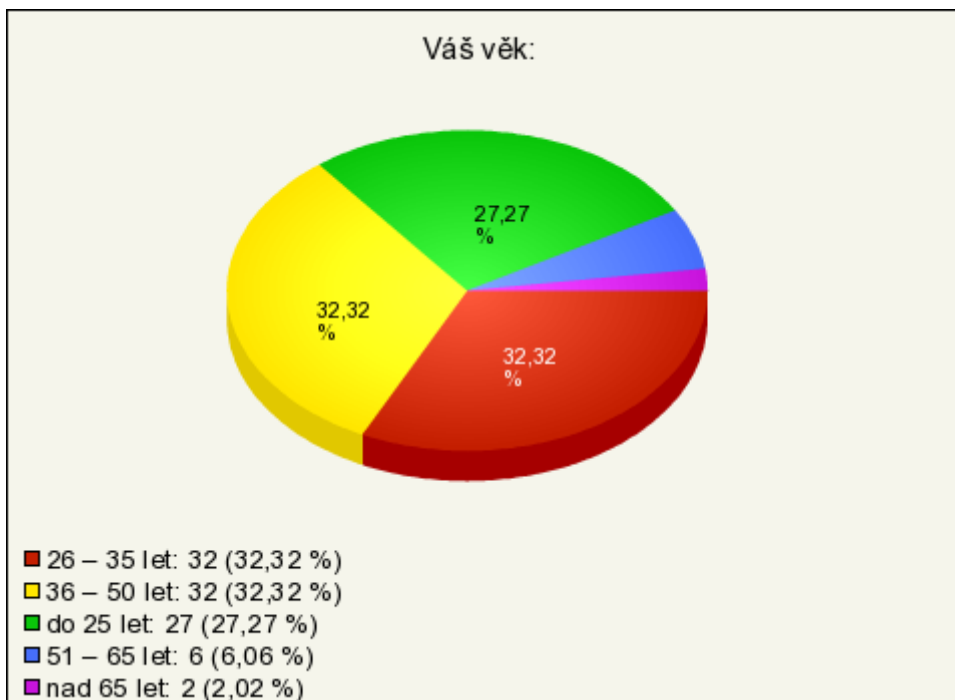
Graf 31

Graf 32

Graf 33

Graf 34

Bibliografické údaje

Jméno autora: Radka Bursíková

Obor: Cestovní ruch

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Mexiko očima českých turistů

Rok: 2016

Počet stran textu: 76

Celkový počet stran příloh: 28

Počet titulů českých použitých zdrojů: 8

Počet titulů zahraničních zdrojů: 3

Počet internetových zdrojů: 31

Vedoucí práce: Ing. Iveta Hamarneh PhD.